

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

17'nci Birleşim
13 Kasım 2019 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, 12 Kasım Düzce depreminin 20'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün'ün, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Gençlik ve Spor Bakanlığında görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı yapılmadığı hâlde il, ilçe, şube müdürü, yurt müdürü, gençlik merkezi müdürünün nasıl atandığını, gençlik hizmetleri ve spor ilçe müdürü atamalarının neden görevde yükselme sınavından ayrı tutulduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 2.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, ihracatımızın ekonomimizi büyüten itici güçlerden biri olmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 12 Kasım Düzce depreminin 20'nci yıl dönümü vesilesiyle olası depremlere karşı önlemlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 4.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, çiftçinin, üreticinin ve besicinin zor durumda olduğuna, çiftçinin borçlarına karşılık desteklemelerine el konulmasına gerekçe gösterilen 30527 sayılı Tebliğ'in yürürlükten kaldırılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 5.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Tarım ve Orman Bakanlığına ilişkin 2018 Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan tespit ve bulgulara ilişkin açıklaması
- 6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iktidarın halkın sorunlarına çözüm üretemediğine ve dar gelirli kesimin mağduriyetinin arttığına ilişkin açıklaması
- 7.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, İstanbul ili Sancaktepe Güreş, Eğitim ve Kamp Tesislerinin vatandaşların ve sporcuların kullanımına açılması için öngörülen bir tarihin olup olmadığını ve oluşan kamu zararının hesabını kimin vereceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 8.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas ili Kangal ilçesi Pınargözü köyünde yöre halkının altın madeni sondaj çalışmalarına yönelik taleplerinin neden görmezden gelindiğini ve yaşanan hukuksuzluğa “dur” denilip denilmeyeceğini Çevre ve Şehircilik Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 9.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Hazine ve Maliye Bakanlığının ekonomi aleyhine algı oluşturmaya çalışanlara karşı hukuki süreç başlatacağına ilişkin açıklaması
- 10.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, İstanbul ili Fatih ilçesi ile Antalya ili Konyaaltı ilçesinde vuku bulan intihar olaylarının ardından Gaziantep ili Beylerbeyi İmam-Hatip Ortaokulu sözleşmeli Türkçe öğretmeni Saadet Harmancı'nın intihar etmesinin insanlarımızın ne denli psikolojik ve ekonomik buhran içinde olduğunu göstergesi olduğuna ilişkin açıklaması
- 11.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırloğlu'nun, 10 Kasım günü Atatürk'ün ebedi istirahatgâhını siyasi parti mitingine çevirenlerin görmezden gelinip Ata'sını Gençliğe Hitabesi'yle anmak isteyen gençlerin susturulmak istenmesinin kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması
- 12.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın, 13 Kasım Nuri Demirağ'ın vefatının 62'nci seneidevriyesi vesilesiyle AK PARTİ iktidarı olarak Nuri Demirağ'ın havacılık ve millî savunma sanayisi alanlarında hayal ettiği birçok çalışmayı gerçekleştirdiklerine ve gerçekleştirmeye devam ettiklerine ilişkin açıklaması
- 13.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa merkez ve ilçelerinde yaşanan elektrik kesintilerinin çiftçileri mağdur ettiğine ilişkin açıklaması
- 14.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'nde daha yeşil bir Türkiye için 81 ilde eş zamanlı gerçekleştirilen 11 milyon fidan dikimi kampanyasının geleceğe dair umutları yeşerttiğine ve 14 Kasım Dünya Diyabet Günü vesilesiyle herkesi duyarlı olmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması
- 15.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 18 Kasım Erkin Bircan'ı vefatının 1'inci yıl dönümünde rahmetle andığına, can güvenliği sorunu oluşturan Keşan-Enez yolunun ne zaman tamamlanacağını ve gecikilen her gün için meydana gelebilecek kazaların sorumluluğunun üstlenilip üstlenilmeyeceğini Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 16.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Samsun ilinde vatandaşın “Ekonomi nasıl düzelecek?” sorusuna Hazine ve Maliye Bakanının verdiği cevaba ilişkin açıklaması
- 17.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, ekonomi yönetiminin başarısızlığını ortaya koyanlara yönelik yeni bir baskı ortamının hazırlığı içinde olduğuna, yeni yönetim sistemiyle hiçbir temel sorunun çözülmemeyeceğine ilişkin açıklaması
- 18.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, ülkemizin geleceği için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde güvenlik, sağlık, eğitim ve adalet alanlarında güçlü adımlarla ilerlenildiğine ilişkin açıklaması

19.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesine Dış Hekimliği Fakültesinin kazandırılmasının Niğde ili için önemli bir gelişme olduğuna ilişkin açıklaması

20.- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, 10 Kasım Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünün 81'inci yıl dönümüne ve Trakya il ve ilçelerinin düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

21.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 6 üyesi tutuklu bulunan Grup Yorum üyelerinin açlık grevi eylemlerini sürdürdüğüne ve Meclisi açlık grevi konusunda duyarlı olmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 13 Kasım Kırım Tatar Türkleri Lideri Mustafa Abdülcemil Kırımoğlu'nun 76'ncı doğum yıl dönümü ile Tekirdağ ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünü kutladığına, Nuri Demirağ'ı vefatının 62'nci seneidevriyesinde rahmetle andığına, ABD Başkanı Donald Trump'ın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a bir mektup daha gönderip göndermediğini, gönderdiyse cevap verilip verilmediğini Türk milletinin öğrenmek istemesinin en tabii hakkı olduğuna, dış politikada ebedî düşmanlık ya da daimî dostlukların olmadığına, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Viktoroviç Lavrov'un Erivan'da sözde soykırım anıtına çelenk bırakmasını Azerbaycan ve Türk milletine yapılmış hakaret olarak gördüklerine, İYİ PARTİ İstanbul İl Başkanı Buğra Kavuncu için verilmiş koruma kararının kaldırılmasına ilişkin açıklaması

23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, uluslararası hukuktan kaynaklanan hak ve çıkarlarımızı muhafaza etmek için yürütülen çalışmalara yönelik tehditlerin devam ettiğine, terörle mücadelede haklı, meşru ve zorunlu bir adım olarak Barış Pınarı Harekâtı'nı gerçekleştiren Türkiye'nin ABD ve Rusya'yla varılan mutabakatlara tam anlamıyla uyduğuna ancak bölgede hâlâ faal olan terör unsurlarının sivilleri de hedef aldığına ilişkin açıklaması

24.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, HDP Gençlik Meclisi üyelerinin işkence gördüğü iddialarına yönelik Metin Yılmaz ile Nurullah Özgün'ün avukatlarıyla yapılan görüşmede Metin Yılmaz'a Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesinden darp raporu alındığını öğrendiklerine, işkence denilince sadece Filistin askısının mı algılandığına, Diyarbakır'ın Yenişehir ve Hazro ilçeleri ile Şırnak'ın İdil ilçesine ve Dersim'in Mazgirt ilçesi Akpazar Belde Belediyesine kayyum atandığına, Hükûmetin hırsız gibi gece yarısı belediyelere girmesinin artık sorgulanması ve topyekûn itirazın olması gerektiğine, demokrasinin her zaman her yerde savunulacak bir olgu olduğuna ilişkin açıklaması

25.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, AB Dış İlişkiler Konseyinin Doğu Akdeniz yaptırım kararına yönelik Türkiye'nin ve KKTC'nin Doğu Akdeniz'deki haklarından taviz verilmeyerek bölgedeki sorunların kalıcı çözümü için diplomatik adımların atılmasının zaruri olduğuna, Türkiye-ABD ilişkilerinin kurumsal kimliğini kaybettiğine, ambargo yiyen, hakaret ve ultiatom mektubu yiyen bir Türkiye görüntüsünden çıkılması, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Türkiye'ye yapılan saygısızlığa milletimize yakışır cevabı vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

26.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, 128 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne tüm milletvekillerinden destek ve katkı beklediklerine, 13 Kasım Tekirdağ ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümüne, işkencenin her türlüsüne karşı olduklarına, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın kayyum atamalarının Kürtlere karşı bir operasyon olduğu ifadelerini reddettiklerine, kayyum atamalarının terörle mücadele bağlamında anayasal bir tedbirin idarece kullanılması olduğuna, Doğu Akdeniz meselesinde ülkemizin kararlılığının had safhada devam ettiğine ilişkin açıklaması

27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

28.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

29.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Erzurum Milletvekili Selami Altınok'un HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

30.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, 13 Kasım Tekirdağ ili ile 14 Kasım Malkara, ve Hayrabolu, 17 Kasım Şarköy ilçelerinin düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması

31.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 13 Kasım Gaziantep ili İslahiye ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması

32.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Çin'den yola çıkan "China Railway Express"ın Bakü-Tiflis-Kars tren hattını kullanarak Prag kentine varması vesilesiyle demir yollarında destansı bir atılım gerçekleştiren Büyük Atatürk'ü rahmetle andığına ve demir yollarının yeniden devlet politikası hâline getirildiğine ilişkin açıklaması

33.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, tarım alanında ülkemizin önemli ihracat kalemlerinden olan limon üretimiyle ilgili eylem planına ihtiyaç olduğuna ve limon yetiştiricilerinin karşılaştığı problemlerin tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması önergesinin hazırlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

34.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM sığınacağının Sığınak Yönetmeliği'ne uygun hâle getirilmesini Meclis Başkanlığından istirham ettiğine ilişkin açıklaması

35.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Türkiye'nin Bolivya'da yaşanan gelişmeleri endişeyle izlediğini, yönetimlerin demokratik süreçlerle iş başına gelmesi ilkesine önem atfettiğini bildirdiğine ilişkin açıklaması

36.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ilinde özelleştirilen şeker fabrikasının yarattığı sıkıntıların devam ettiğine ilişkin açıklaması

37.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, mahalleye dönüştürülen belde ve köylerde yaşayan vatandaşların mağduriyetine ilişkin açıklaması

38.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, hazırlanan yeni yargı paketinde ulusal ve yerel basını zor durumda bırakacak düzenlemelerin yer aldığına ilişkin açıklaması

39.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, 26 Ekim-4 Kasım tarihleri arasında Romanya'da gerçekleştirilen Dünya Bilek Güreşi Şampiyonası'nda dünya şampiyonu olan Yusuf Ziya Yıldızoğlu'nu tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

40.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, iktidarı bir yandan 11 Kasım'da 11 milyon fidan dikimi kampanyasıyla övünen diğer yandan da Bursa ili 75. Yıl Mahallesi'nde plan değişikliği yaparak 4.700 metrekairelik yeşil alanı "Dini eğitim tesisi" adı altında imara açan uygulamalarıyla ortaya koyduğu çelişiklere son vermeye davet ettiğine ilişkin açıklaması

41.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü'nde hemşehrilerinin bir saat içerisinde 303.150 fidanı toprakla buluşturarak dünya rekoru kırdığına ilişkin açıklaması

42.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, HDP Gençlik Meclisi üyelerinin işkence gördüğü iddialarıyla ilgili TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığından talep edilen bilginin gelip gelmediğini öğrenmek istediklerine ve 128 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne karşı olduklarına ilişkin açıklaması

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, Meclisteki grupların HDP Gençlik Meclisi üyelerinin işkence gördüğü iddialarının araştırılıp aydınlatılması yönündeki ortak talebini İçişleri Bakanlığına ve TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına yazıyla ilettiğine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, HDP Gençlik Meclisi üyelerinin işkence gördüğü iddialarına yönelik TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığından herhangi bir bilgi dönüşünün olmadığına ilişkin konuşması

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın yaptığı açıklaması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

2.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 13/11/2019 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Konuk ve 19 milletvekili tarafından, Gaziantep Beylerbeyi İmam-Hatip Ortaokulunda Türkçe öğretmenliği yapan Saadet Harmancı'nın kendisine mobbing uygulandığı yönündeki intihar notu ile aynı vakaların tekrarlanmaması için sözleşmeli çalışanların çalışma şartlarının incelenmesi ve iyileştirilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, 13/11/2019 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, belediyelere yapılan kayyum atamalarının yarattığı hukuksuzlukların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, iklim değişikliklerinin ülkemize etkilerinin incelenerek Türkiye'nin iklim politikalarının düzenlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/2009) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ve 97 Milletvekilinin Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2312) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 128)

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2003-2019 yılları arasında AİHM'e başvuruda bulunan Türk vatandaşı sayısına ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/19848)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanırkulu'nun, 2017-2019 yılları arasında TRT Ana Haber bülteninde TBMM'de grubu bulanan siyasi partilere yer verilen haberlerin süresine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/20247)

3.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde zırhlı bir aracın çarpması nedeniyle bir vatandaşın hayatını kaybettiği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/20637)

4.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Bitlis Belediyesinde çalışan bir kişinin yargılandığı davaya ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/20641)

5.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2010-2019 yılları arasında istismara uğrayan on sekiz yaş altı kişi sayısına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/20723)

13 Kasım 2019 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 12 Kasım 1999 Düzce depremi hakkında konuşmak isteyen Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'a aittir.

Buyurun Sayın Yılmaz. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, 12 Kasım Düzce depreminin 20'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 12 Kasım 1999 tarihinde yaşadığımız Düzce depreminin üzerinden yirmi yıl geçti. Yirmi yıl önce memleketimizde yaşanan şiddetli deprem neticesinde 710 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 2.678 vatandaşımız yaralanmıştır. 17 Ağustos Marmara depremiyle beraber hayatını kaybeden vatandaşlarımızın sayısı 980, yaralılarımızın sayısıysa 3.836'ya ulaşmıştır. Depremde 6.444 bina, 16.666 konut ve 3.837 iş yeri yıkılmış veya ağır hasar almıştır. Düzce'de yıkımın boyutu yüzde 60-70'lere varmış, âdeta Düzce yerle bir olmuştur. Düzce depreminde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, geride kalan yakınlarına başsağlığı dilerim.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz, bulunduğu coğrafya itibarıyla topraklarının yüzde 97'si deprem riskiyle karşı karşıya olan bir bölgededir. Son yirmi yıl içinde Marmara, Düzce, Bingöl ve Van'da yaşanan büyük depremlerde 20 bin insanımız hayatını

kaybetmiş, 100 binin üzerinde insanımız yaralanmış veya sakat kalmış ve bu depremlerin ekonomiye maliyeti 25 milyar doların üzerinde olmuştur. Düzce depremiyle ilgili söylenecek çok söz vardır ancak ben bugün artık ülkemizde yirmi yıl önce yaşadığımız depremin yerine önümüzde olması muhtemel değil, muhakkak olacak olan İstanbul depremi hakkında birkaç söz söylemek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bakınız, geçtiğimiz günlerde İstanbul'da yaşadığımız 5,8 büyüklüğündeki deprem bizleri âdeta uyarmaktadır. Yaşanan 5,8'lik İstanbul depremi oldubittiye getirilmeden ciddiye alınmalı, deprem gerçeği ötelenmemeli ve unutulmamalıdır. Yaşadığımız 17 Ağustos 1999 Marmara depreminde 17 binden fazla vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 48 bin vatandaşımız yaralanmış, 200 binin üzerinde vatandaşımız evsiz kalmıştır. Bunun yanı sıra Marmara depreminin ekonomiye 20 milyar doların üzerinde yük getirdiği tespit edilmiştir. Bunları anlatmamdaki sebep, kilometrekareye düşen insan sayısı ve ekonomik ağırlığın, Marmara Bölgesi'nde meydana gelen deprem bölgesine göre İstanbul'da en az 20 kat daha fazla olmasıdır. Bu tespitler ışığında hem can kaybı hem de maddi kayıpların varabileceği boyutlara özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bu bilgiler ışığında yetkililerin yapması gereken açık ve net şekilde ortadadır. Devletimiz özellikle İstanbul'da yaşanacak bir depreme dünden hazırlanmış olmalıdır. Bu hazırlıklarını yaparken muhakkak mevsimsel etkileri göz önünde bulundurarak değişik eylem planları hazırlanmalıdır. Can kayıplarının en aza indirgenmesi için binalar tek tek incelenmeli, yıkılması muhtemel binalarda inisiyatif vatandaşlara bırakılmamalıdır. Kentsel dönüşüm hızlandırılmalıdır. Bu arada, özellikle kamu binaları ayakta, sağlam ve hizmete hazır bir şekilde bulunmalıdır. Özellikle kamu binalarının ayakta kalması için sismik izolator gibi teknik güçlendirmeler acilen yapılmalıdır.

Erken uyarı sistemleri doğal gaz, elektrik gibi sistemlerin erken kapanmasını sağlamaktadır. Düzce depreminde Kaynaşlı ilçemizde yaşayan 20'den fazla vatandaşımız hayatını yarak kaybetmiştir. Bu da göstermektedir ki deprem erken uyarı sistemleri kurulmalı, kurulmuş olanlar dönemsel olarak kontrol edilip çalışıp çalışmadığına bakılmalıdır.

Ayrıca, deprem gibi doğal afetlerin ardından insanların toplanacağı toplanma alanlarının sayıları artırılmalı, belirlenen toplanma alanlarının başka şekilde kullanıma ve imara açılmasının önüne geçilmelidir. Toplanma alanlarının çevresinde yaşayan vatandaşlarımız, yaşadıkları mahalleye göre hangi alanda toplanacağını önceden bilmelidir. Özellikle belirli aralıklarla muhtarlarla yapılacak seminerler, deprem anında yapılması gerekenleri bilgilendirmek açısından çok önemlidir. Depremden sonra altyapıda meydana gelecek olası hasarlar göz önünde bulundurularak vatandaşlarımızın temiz su ve kanalizasyon ihtiyaçları planlanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Yılmaz.

ÜMİT YILMAZ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bir diğer önemli konu da deprem anında kamu görevlilerinin görev dağılımı önceden planlanmalıdır. Unutmayalım ki depremin olduğu yerde yaşayan kamu görevlilerinin kendileri de depremde olacakları için tam anlamıyla görev yapmalarını beklemek doğru olmayacaktır. Özellikle çevre illerden gelecek kamu görevlilerinin koordinasyonu önceden planlamalı, çevre illerdeki kamu görevlileri olası bir depremde nerede görev alacaklarını önceden bilmelidir. Böylece AFAD'ın koordinasyonunda, depremde vatandaşlarımızın kamu imkânlarından hızlı bir şekilde yararlanması sağlanmalıdır diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yılmaz.

Gündem dışı ikinci söz, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü münasebetiyle konuşma yapmak isteyen Isparta Milletvekili Aylin Cesur'a aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Cesur.

Süreniz beş dakikadır.

2.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve ekranları başında bizi izleyen yüce milletimizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Yarın 14 Kasım Dünya Diyabet Günü. Genel Kurulda Diyabet Haftası'na denk gelen bu günde doktorasını diyabet üzerine yapan biri olarak diyabet konuşmayı istedim, hâlen bizlere düşen görevler var çünkü.

Diyabet, dünyada olduğu gibi, ülkemizde de görülme sıklığı giderek artan, ciddi organ kayıplarına yol açan ve yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyebilen kronik bir hastalık. Tip 1 ve tip 2 olmak üzere, iki tip diyabet var. Tip 1 daha çok çocuklarda ve gençlerde görülüyor ve mutlaka insülin kullanmayı gerektiren tipi diyabetin. Diyabetiklerin yüzde 5 ile yüzde 10'u tip 1 diyabetli ve tip 1 diyabetli birey sayısı da gitgide artmakta. Tüm dünyada yaklaşık 500 bin çocuğun tip 1 diyabetle yaşadığı ve her yıl 15 yaş altı 80 bin çocukta da tip 1 diyabet geliştiği tahmin ediliyor. Dünyada 11 yetişkinden 1'i diyabetli, bu 415 milyon. 2 diyabetli yetişkinden 1'ine teşhis konulmamış yani hâlâ diyabet olduğunun farkında değil ve küresel sağlık harcamalarının yüzde 12'si diyabete harcanıyor, 673 milyar Amerikan doları.

Her 7 doğumdan 1'i gebelik diyabetinden etkileniyor. Diyabetlilerin dörtte 3'ü düşük ve orta gelir düzeyindeki ülkelerde yaşıyor. Her altı saniyede 1 kişi diyabetten hayatını kaybediyor; hayatını kaybedenlerin sayısı 5 milyon.

Türkiye'de yani ülkemizde diyabet sıklığı yüzde 14-15 oranında. Türkiye'deki diyabetli sayısı dünya ortalamasının 2, Avrupa'nın 3 katı oranında ve 11 milyon civarında diyabet hastası var. Bölgesel diyabet prevalansı Kuzey Anadolu'da yüzde 14,5'la en az, Doğu Anadolu'da yüzde 18,2'yle en fazla. Diyabet farkındalığı Batı Anadolu'da en yüksek, Doğu Anadolu Bölgesi'nde ise en düşük. Ülkemizdeki diyabetlilerin yarısından fazlası diyabet olduğunun farkında değil.

Diyabetli bireylerin yaşam kalitelerinin artırılması beslenme, egzersiz, tıbbi tedavi ve eğitimden oluşan 4 temel ana unsurdan oluşuyor. Aslında, diyabet önlenabilir bir hastalık, o nedenle “diyabetli hasta” demiyoruz “diyabetli bireyler” demeyi tercih ediyoruz. Diyabeti önlemek, onu kontrol altına almanın ilk adımı. Bizim, ülke olarak, en önemli hedefimiz, diyabeti önlemek ve en azından erkenden tespit etmek olmalı çünkü diyabet oluştuktan sonra geri dönüşü çok zor; körlük, kalp damar hastalıkları, böbrek yetmezliği, ayak, bacak gibi alt uzuv kayıplarının en önemli nedeni.

Türkiye, dünyada diyabetin en hızlı arttığı ülkelerden biri maalesef. Uluslararası Diyabet Federasyonunun, IDF'in 2017 raporuna göre diyabetli hasta nüfusunun en yüksek olduğu ilk 10 ülke arasında Türkiye yok ama 2045 yılına yansıttığımızda bizdeki artış sayısını, Türkiye'nin diyabetli hasta nüfusu açısından en yüksek 10'uncu ülke olacağı tahmin edilmekte yani durum ciddi. Bu durum gerek bireysel bakımdan gerekse topluma getireceği yük bakımından önem arz etmekte.

Ülkemizde diyabetli bireylerin önemli sorunları var. İlaç ve glikoz ölçüm çubuklarının temini konusunda hâlâ zorluklar yaşıyor. 18 yaşından küçük tip 1 diyabetli çocuklar ayda 150 kez şeker ölçümü için parmaklarını delmek zorunda kalıyor oysa bunun yerine, deri altından şeker ölçümü yapan cihazlar mevcut ve bu cihazlar bu yaş grubunda SGK geri ödeme kapsamına alınabilirler.

Yine, yaşamı kolaylaştıran insülin pompalarına ait sarf malzemelerinin tamamı ödeme kapsamına muhakkak alınmalı.

Diyabetik ayak yaraları çok önemli bir sorun teşkil ediyor. Bunun için bütün hastanelerde ayak bakım poliklinikleri

kurulmalı. Diyabetik ayak yarası olanların iki yılda bir devlet tarafından özel ayakkabı bedeli karşılanmalı ve ücretsiz verilmeli. Diyabetli çocuklara ve gençlere yönelik eğitim amaçlı yaz kamplarının sayısı çoğaltılmalı ve bunlar ücretsiz olmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Devamla) – Sonuç olarak diyabet, ülkemiz için önemli bir toplum sağlığı sorunudur ve bu sorunun önlenmesi ve diyabetlilerin yaşam kalitesinin yükseltilmesi için her türlü çabayı göstermek gerekiyor.

Ben de buradan diyabetli bireylerimizi ve bir şekilde bir yerden, ailesinden veya başka bir yerden bunun içine girmiş olan tüm milletimizi, herkesi sevgiyle saygıyla selamlayarak 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'nü kutluyorum ve sizleri, devletimizi, Sağlık Bakanlığımızı, sivil toplum örgütlerini az önce saydığım hususları yerine getirme konusunda hem farkındalık yaratmaya hem de görev yapmaya davet ediyorum.

Hepinize sevgiler saygılar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Cesur.

Gündem dışı üçüncü söz, yine 14 Kasım Dünya Diyabet Günü münasebetiyle konuşma yapmak isteyen Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün'e ait.

Buyurun Sayın Polat Düzgün. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Beş dakika süreniz var.

3.- Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün'ün, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

ARIFE POLAT DÜZGÜN (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve ekranlarında bizi izleyen siz değerli vatandaşlarım; Dünya Diyabet Günü'nde bilinçli bir farkındalık oluşturmak için ve bizi bekleyen sorunlar hakkında gündem dışı söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Dünya Diyabet Günü'nün 2018 ve 2019 yılları teması “Diyabet ve Aile”dir. Diyabet her aileyi ilgilendirir. Günümüzde dünyada 425 milyondan fazla insan diyabetle yaşamaktadır; bu bireylerin çoğu da düzenli bir fiziksel aktivite, sağlıklı ve dengeli bir beslenme ve sağlıklı yaşam ortamlarının teşvik edilmesi yoluyla hastalığa yakalanma riskinin büyük oranda önenebilir olduğu tip 2 diyabetli bireylerdir. Hâlâ diyabetle yaşayan 2 kişiden 1'i tanı almamıştır ve bu bireylerin çoğu tip 2 diyabetlidir. Tüm aileler diyabet hastalığından potansiyel olarak etkilenmektedir ve bu nedenle her tür diyabet için belirti, semptom ve risk faktörleri hakkında farkındalık, erken teşhis etmede hayati öneme sahiptir.

Ayrıca diyabet, bireyler ve aile için pahalı olabilmektedir. Birçok ülkede insülin enjeksiyonu ve günlük izlemenin maliyeti bir ailenin ortalama gelirinin yarısını geçmektedir. Temel diyabet ilaçlarına düzenli ve ekonomik erişim mümkün değildir.

Şu anda dünyadaki ölüm nedenleri içinde diyabet 6'ncı sırada ama en fazla ölüme sebep olan 5 hastalığın ilk 3'üne diyabet sebep olmaktadır. Yüksek kan şekeri dünyada her yıl yaklaşık 4 milyon ölüme neden oluyor ve yetişkinler arasında diyabet için yıllık küresel sağlık hizmeti harcaması 2017 yılında 850 milyar Amerikan doları olarak gerçekleşmiştir.

Ülkemizde diyabet nasıldır? Sağlık Bakanlığı verilerine göre 2018 yılında Türkiye'de tanı alan 6 milyon 37 bin 397 diyabetli birey bulunmaktadır.

2011 yılından itibaren, Sağlık Bakanlığımız tarafından, toplumda diyabet farkındalığını artırarak gelecek nesilleri diyabetten korumayı ve tanı alan hastalara sunulan diyabet bakım kalitesinin yükseltilmesini, komplikasyonların ve diyabete bağlı ölümlerin azaltılmasını amaçlayan “Türkiye Diyabet Programı 2015-2020” uygulanmaktadır. Amacımız, bu programdaki amaç, etkin diyabet yönetimi için politika geliştirmek ve uygulamak, diyabetin önlenmesini ve erken tanı konulmasını sağlamak, diyabet ve komplikasyonlarının etkin tedavisini sağlamak, özellikle çocukluk çağında diyabet bakım ve tedavisini geliştirmek, tip 2 diyabet ve obezitenin önlenmesi için diyabet programını etkin izlemek ve değerlendirmektir. Programda yer alan aksiyonların bir kısmı gerçekleştirilmiş, bir kısmıyla ilgili çalışmalar ise başlatılmış ve devam etmektedir.

Diyabetin önlenmesi ve erken tanı konulmasını sağlamak için lütfen aile hekiminize başvurun. Diyabet olmamak, diyabet ve komplikasyonlarının etkin tedavisini sağlamak için de tedavinizi aksatmamanız ve ailece hayat tarzınızı da tekrar gözden geçirmeniz gerekmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve değerli vatandaşlarım; sözlerime son verirken özellikle “Sağlıklı kalın.” diyerek teşekkür etmek istiyorum.

İyi günler diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Polat Düzgün.

Değerli milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çelebi...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Gençlik ve Spor Bakanlığında görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı yapılmadığı hâlde il, ilçe, şube müdürü, yurt müdürü, gençlik merkezi müdürünün nasıl atandığını, gençlik hizmetleri ve spor ilçe müdürü atamalarının neden görevde yükselme sınavından ayrı tutulduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gençlik ve Spor Bakanına sesleniyorum: On yıldır görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavını yapmadınız. Yani on yıldır il, ilçe, şube müdürü, yurt müdürü, gençlik merkezi müdürü nasıl atandı belli değil. Sonra aklınıza geldi, 20 Ekim 2019'da Resmî Gazete'de Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'ni yayınladınız, on yıl sonra “Yapıyoruz.” dediniz. Ama yazılı sınav dışında yine mülakat var. “Eş dost akraba, yola devam.” diyorsunuz. Ayrıca, gençlik hizmetleri ve spor ilçe müdürü atamalarını bu görevde yükselme sınavından ayrı tuttunuz. Neden ayrı tutuyorsunuz? İlçe müdürlerini nasıl atayacaksınız?

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

2.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, ihracatımızın ekonomimizi büyüten itici güçlerden biri olmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekim ayı dış ticaret rakamları geçtiğimiz günlerde açıklandı. Ekim ayı ihracatımız genel ticaret sistemine göre 16 milyar 336 milyon dolar olarak gerçekleşti. İlk on aydaki toplam ihracatımız yüzde 2,1'lik artışla 148 milyar 842 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ekimde ithalatımız 18 milyar 179 milyon dolar oldu. Bu sene genelde düşme trendinde olan ithalatımız ilk on ayda yüzde 13,2 daha azalarak 172 milyar 71 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret açığı ilk on ayda yüzde 55,6 azalarak 23 milyar 228 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bu rakamlar ve olumlu performans bizlere göstermektedir ki ihracatımız belirli bir dinamizmle sürmekte ve ekonomimizi büyüten itici güçlerden biri olmaya devam etmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 12 Kasım Düzce depreminin 20'nci yıl dönümü vesilesiyle olası depremlere karşı önlemlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün 1999 Gölcük depreminden sonra meydana gelen Düzce depreminin 20'nci yıl dönümüyü. Bu depremler, bize yaşadığımız zeminin hareketli olduğunu ve "Deprem gerçeğini hatırlattı." demiyorum, depremin ne olduğunu öğretti. Yaşadığımız bu depremler, depreme hazırlık ile afet yönetimindeki yetersizliğimizi gözler önüne serdi, depreme hazırlıkta ve afet yönetimi anlayışımızda da bir dönüm noktasını oluşturdu. Yaşanan depremlerde büyük can ve mal kayıpları oldu; gelecekte de olacağı bir gerçektir. Depremde can ve mal kaybının en aza indirilmesi için, mühendislik hizmetlerinden yoksun, depreme dayanıksız yapılar ve yerleşim yerleri dönüşüme tabi tutulmalı, bunun için kentsel dönüşüm desteklenmeli. Kentsel dönüşüm, kentteki hastalıklı alanların teşhis ve tedavisidir, aynı zamanda koruyucu hekimlik görevi üstlenmektedir.

Olası depremlerde artık bir vatandaşımızın dahi burnu kanamamalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Akın...

4.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, çiftçinin, üreticinin ve besicinin zor durumda olduğuna, çiftçinin borçlarına karşılık desteklemelerine el konulmasına gerekçe gösterilen 30527 sayılı Tebliğ'in yürürlükten kaldırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Çiftçimiz, besicimiz, sütçümüz çok zor durumda. İktidar, üreten kesimi destekleyeceği yerde üreticinin hakkını yemekten geri kalmıyor. Çok açık söyleyeyim, iktidarın insafı kalmadı. DSI'nin geçen yıl 6 Eylülde yayınladığı 30527 sayılı Tebliğ gerekçe gösterilerek çiftçimizin borçlarına karşılık desteklemelerine el konuluyor. Oysa çiftçimiz ürününü yeni sattı, peşin para da almadı ama gelin görün ki üreticimizin nefesini kesmek için her şey yapıyor. 23 Ekimde sulama sezonu bitirilip 31 Ekimde vade borcu geldi diye borcunu ödemeyen çiftçinin 8 Kasımda desteklemesine el konuldu. Bu çiftçinin hakkını bu iktidar asla ödeyemez. Geçen yıl çıkarılan bu tebliğ derhâl yürürlükten kaldırılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

5.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Tarım ve Orman Bakanlığına ilişkin 2018 Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan tespit ve bulgulara ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tarım ve Orman Bakanlığının 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'na göre TÜRKVET tarafından hayvanların kayıt altına alınması işleminde sisteme sanal hayvan kayıtlarının yapıldığı ve bunun da destekleme ödemelerinde kamu zararına yol açtığı bildirilmektedir. İthalatına izin verilen hayvanlar listesinde yer almayan Sarole, Brangus ve Aubrac gibi hayvan ırklarının ülkeye girişine izin verildiği görülmektedir. Yine, 2018 yılında Romanya'dan girişi yapılan toplam 13.420 büyükbaş hayvandan 1.637'sinin karantina süresinde ölmüş olması bu hayvanların yeterince araştırılmadan ithal edildiğini göstermektedir, ayrıca yirmi bir günlük karantina süresine de uyulmadığı görülmektedir. Tüberküloz ve brusella gibi hastalıklar nedeniyle kamu kaynaklarından 115 milyon 538 bin TL tazminat olarak hayvan sahiplerine ödendiği belirtilmektedir. Diğer yandan, satın alınan aşıların uygun ve yeterli soğuk zincir altyapısına sahip olmaması ve yetersiz planlama nedeniyle de bu aşılamanın hayvanlarda bağıışıklık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürer...

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iktidarın halkın sorunlarına çözüm üretmediğine ve dar gelirli kesimin mağduriyetinin arttığına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde dar gelirli kesimin mağduriyeti artmıştır. 1.000 liranın altında emekli aylığı alan 847.643 kişi vardır. Emeklilerin durumu perişandır. Geliri 673 liradan az olan kişilerin sosyal güvenlik primini devlet karşılamaktadır. Devlet verilerine göre ülkemizde geliri 673 liradan az olan kişi sayısı 8 milyon 647 bin 283'tür. Ülkede 8 milyon 647 bin kişinin geliri 673 lira yani 100 doların altında olacak ve iktidar da çıkıp ülkede her şey güllük gülistanlık gibi anlatacak, bizim de inanmamızı isteyecek. Kabul edilebilir bir durum değildir. Asgari ücret 2.020 lira olup açlık sınırının altında kalmış, vergi dilimindeki artış asgari ücretlinin maaşına düşme olarak yansımıştır. Vergideki adaletsizlikler sürmektedir, zamlar da devam etmektedir. On yedi yılda işsizlik patlamış olup 8 milyon geniş tanımlı işsiz vardır. Durum, işsizlikten kendini yakandan borçlarından dolayı ailece intihar edenlere kadar gelmiştir. Ekonomi masallarla yönetilirse olacağı da budur. Bu iktidar halkın sorunlarına çözüm üretmez durumdadır; olan da vatandaşa, esnafa, çiftçiye, işçiye, emekliye, memura, hatta sanayiciye olmakta, ülkemizde sorunlar katlanmaktadır. Yoksul daha yoksul, zengin daha zengin olmaktadır. Bu gidiş gidiş değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

7.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, İstanbul ili Sancaktepe Güreş, Eğitim ve Kamp Tesislerinin vatandaşların ve sporcuların kullanımına açılması için öngörülen bir tarihin olup olmadığını ve oluşan kamu zararının hesabını kimin vereceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İstanbul Sancaktepe ilçesinde yer alan ve 2017 yılında Cumhurbaşkanının katılımıyla açılışı yapılan güreş, eğitim ve kamp tesislerinin Gençlik ve Spor Bakanlığınca tahsis işlemlerinin sürdüğü gerekçesiyle uzun zamandır boş ve atıl durumda bekletildiğine dair şikâyetler tarafımıza iletilmektedir. Sancaktepe Belediyesinin resmî internet sitesinde 13.500 metrekairelik bir alana inşa edilen tesisin hizmete açıldığı ifade edilse de ne yazık ki vatandaşlarımız bu hizmetlerden mahrum bırakılmaktadır. Öte yandan, Gençlik ve Spor Bakanı tarafından yapılan bir açıklamada tesisin işletmesinin Sancaktepe Belediyesine verileceği duyurulmuştur ancak aradan geçen iki yılı aşkın bir süreye rağmen tahsis işleminin hâlen tamamlanamamış olması akıllarda soru işaretlerinin oluşmasına sebep olmaktadır.

Buradan yetkililere soruyorum: Tesisin vatandaşlarımızın ve sporcularımızın kullanımına açılması için öngörülen bir tarih var mıdır? Oluşan kamu zararının hesabını kim verecektir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karasu...

8.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas ili Kangal ilçesi Pınargözü köyünde yöre halkının altın madeni sondaj çalışmalarına yönelik taleplerinin neden görmezden gelindiğini ve yaşanan hukuksuzluğa "dur" denilip denilmeyeceğini Çevre ve Şehircilik Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sivas'ın dört bir yanında "ÇED Raporu Gerekli Değildir." kararıyla maden sahaları açılarak vatandaşların yerleşim alanları, tarım arazileri, inanç merkezleri talan ediliyor. Son olarak, Kangal Pınargözü köyüne -yöre halkının karşı çıkmasına rağmen- 100 metre mesafede altın madeni sondaj çalışması yapılıyor. Yurttaşlarımız hem köylerine dönmeye teşvik ediliyor hem de diğer taraftan köyleri ve tarım arazileri türlü yollarla yok ediliyor. Sivas, madenin ve demirin şehridir. Ancak yaşam alanlarını,

ekolojik dengeyi korumak ve gelecek nesillere aktarmak hepimizin görevidir.

Bu bağlamda, Çevre ve Şehircilik Bakanına soruyorum: Pınargözü köyünde yöre halkının taleplerini neden görmezden geliyorsunuz? Yaşanan bu hukuksuzluğa “dur” diyecek misiniz?

BAŞKAN – Sayın Aydın...

9.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Hazine ve Maliye Bakanlığının ekonomi aleyhine algı oluşturmaya çalışanlara karşı hukuki süreç başlatacağına ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın ekonomik gidişatı eleştirenleri teröristlere benzetmesinin ardından, Bakanlığın ekonomi aleyhine algı oluşturmaya çalışanlara karşı hukuki süreç başlatacağını öğrenmiş bulunuyoruz. Gülsek mi ağlasak mı? “Dolar 2 TL olacak.” diyenler “Enflasyon yüzde 3'e düşecek.” diyenler “İşsizlik yüzde 4 olacak.” diyenler “Millî gelir 25 bin dolar olacak.” diyenler “2,5 milyon kişiye iş bulacağım.” diyenler kimlerdi acaba? Ekonomide algı yapan esas kimlerdi diye insan sormadan edemiyor. Hafız Esad'ın Suriye'sinde bir zamanlar “halkın moralini bozmak” diye bir suç vardı. Yoksulluğun egemen olduğu toplumlarda baskı rejimlerinden başka bir rejimin uygulanma olasılığı maalesef ki bulunmuyor. Maalesef bütün hatalar da her zaman yapanların yanına kâr kalıyor.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

10.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, İstanbul ili Fatih ilçesi ile Antalya ili Konyaaltı ilçesinde vuku bulan intihar olaylarının ardından Gaziantep ili Beylerbeyi İmam-Hatip Ortaokulu sözleşmeli Türkçe öğretmeni Saadet Harmancı'nın intihar etmesinin insanlarımızın ne denli psikolojik ve ekonomik buhran içinde olduğunu göstergesi olduğuna ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçen hafta biri İstanbul'da diğeri Antalya'da iki ailenin intihar etmesinden sonra iki gün önce de seçim bölgesi Gaziantep'te bir ortaokulda sözleşmeli Türkçe öğretmeni olarak çalışan Saadet Harmancı'nın intihar etmesi hepimizi derinden yaralamıştır.

İntihar etmeden önce sosyal medya sitesinde yazdığı son söz “Her gün ‘Pamuk ipliğine bağlısınız.’ sözünden bıktım, usandım.” olmuştur ve ayrıca mobbinge uğradığından bahsetmiştir. Bu söz, gençlerimizin, insanlarımızın ne denli psikolojik ve ekonomik buhran içinde olduğunu açıkça göstermektedir. İnsanlarımızın kendi canlarına hatta evlatlarının canlarına kıyma noktasına gelmiş olmaları ciddiyetle incelenmeli, insanlarımıza iş ve aş temin edilmelidir. Bunun için israf terk edilmeli, üretim desteklenmelidir. İş verirken de gençlerimizin geleceğini pamuk ipliğine bağlayanlardan hesap sorulmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakırlıoğlu...

11.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, 10 Kasım günü Atatürk'ün ebedi istirahatgâhını siyasi parti mitingine çevirenlerin görmezden gelinip Ata'sını Gençliğe Hitabesi'yle anmak isteyen gençlerin susturulmak istenmesinin kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

10 Kasım günü, AKP tarafından getirilen bindirilmiş kitaların attığı sloganlara ses çıkaramayan Anıtkabir yönetimi Akhisarlı gençlerin Atatürk'ün “Gençliğe Hitabe”sini okumalarını engelledi. 10 Kasım'da Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü anmak için Anıtkabir'e gelen Atatürkçü Düşünce Derneği Akhisar şubesi üyesi gençler AKP'lilerin attığı sloganlara tepki olarak Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'ni yüksek sesle okumaya başladılar. Bu sırada yanlarına gelen askerler gençlerin “Gençliğe Hitabe”yi okumalarını engelleyerek Anıtkabir içerisinde slogan atmanın yasak olduğunu söylediler. Duruma tepki gösteren gençler bir başkası için slogan atmadıklarını, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'ni okuyarak Türk gençliği olarak Atatürk'e özgürlüğün, bağımsızlığın, egemenliğin, cumhuriyet ve devrimlerin yılmaz bekçisi olduklarını sözünü verdiklerini belirttiler. Atatürk'ün ebedi istirahatgâhını siyasi parti mitingine çevirenlerin görmezden gelinip Ata'sını Gençliğe Hitabesi'yle anmak isteyen gençleri susturmak kabul edilemez.

BAŞKAN – Sayın Boyraz...

12.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın, 13 Kasım Nuri Demirağ'ın vefatının 62'nci seneidevriyesi vesilesiyle AK PARTİ iktidarı olarak Nuri Demirağ'ın havacılık ve millî savunma sanayisi alanlarında hayal ettiği birçok çalışmayı gerçekleştirdiklerine ve gerçekleştirmeye devam ettiklerine ilişkin açıklaması

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkemizin yetiştirdiği önemli şahsiyetlerden biri olan Nuri Demirağ, cumhuriyet tarihimizde birçok ilklere imza atmış, hayırsever bir iş adamıdır. Samsun-Sivas demir yolu inşaatını üstlenen Fransız şirketi işi bırakınca kolları sıvayan Demirağ, 1.250 kilometre demir yolu ağı inşaatıyla ülkemizin ilk demir yolu müteahhidi unvanını kazanmış, bu vesileyle Atatürk de kendilerini “Demirağ” soyadıyla taçlandırmıştır. Nuri Demirağ aynı zamanda ilk uçak fabrikasının kurucusudur; sadece uçak fabrikasıyla kalmamış, ilk yerli paraşütümüzü de üretmiştir. Belki de o günlerde Nuri Demirağ daha iyi anlaşılırdı, ona sahip çıkılırdı, engellenmeseydi bugün Türkiye Cumhuriyeti olarak teknoloji ve havacılık alanında çok daha farklı bir konumda olabilirdik. Nuri Demirağ sadece hayata geçirdikleriyle değil, projeleri, planları, hayalleriyle de günümüze ışık tutmuştur. İstanbul Boğaz'ına köprü yapılmasına dair fikir ve çalışmaları bunlardan sadece birine örnektir. Geldiğimiz noktada AK PARTİ olarak Nuri Demirağ'ın o günlerde hayal ettiği havacılık ve millî savunma sanayisi alanında birçok çalışmayı gerçekleştirdik ve gerçekleştirmeye de devam ediyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle, Nuri Demirağ'ı vefatının 62'nci seneidevriyesinde saygı ve rahmetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydınlık...

13.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydın'ın, Şanlıurfa merkez ve ilçelerinde yaşanan elektrik kesintilerinin çiftçileri mağdur ettiğine ilişkin açıklaması

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şanlıurfa merkez ve ilçelerimizde maalesef günde iki üç saat elektrik kesintisi yaşanıyor. 2019 yılında bu sorun hâlen devam ederken bir de çiftçimiz mağdur ediliyor. Şu an elimde 2 çiftçimize ait faturalar var. Bu faturaları gördükten sonra bugünkü siyasi iktidarın çiftçilerimizi bitirmekte kararlı olduğunu düşünüyorum.

Bakın, çiftçimiz -desteklemeli hâlde- 62 bin TL'lik elektrik tüketmiş. Eğer bunu 2019 yılı içerisinde öderse 62 bin TL olarak ödeyecek ancak bu ödeme 2020 yılına bir gün sarkarsa 104 bin TL olarak ödeyecek; bugünden itibaren kalan kırk dokuz günde de ödemesi mümkün olmadığı için 42 bin TL fazla ödeme yapacak. Bu ve benzeri örnekleri “Ülkemiz, tarımda Avrupa'da bir numara.” diyenlerin dikkatine sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Osmanağaoğlu...

14.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'nde daha yeşil bir Türkiye için 81 ilde eş zamanlı gerçekleştirilen 11 milyon fidan dikimi kampanyasının geleceğe dair umutları yeşerttiğine ve 14 Kasım Dünya Diyabet Günü vesilesiyle herkesi duyarlı olmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tarım ve Orman Bakanlığımızın öncülüğünde Millî Ağaçlandırma Günü'nde 11 Kasım Pazartesi günü tüm yurt genelinde hayata geçirilen 11 Milyon Ağaç; Bugün Fidan, Yarın Nefes Kampanyası kapsamında 11 milyon fidan toprak anayla buluşturuldu. Tüm yurt genelinde olduğu gibi, İzmir'imizde de Milliyetçi Hareket Partisi İl Başkanlığımız, bütün teşkilatlarıyla bu güzel kampanyaya katılım sağlamış, geleceğe nefes olabilmek için fidanları İzmir'imizin çiçekler açan dağlarıyla buluşturmuştur.

Bu kapsamda, İzmir'imizde PKK terör örgütünün sabotajlarıyla on binlerce ağacın küle döndüğü, on binlerce canlının yanarak öldüğü alanların da hayata dönüştürülmesini sağlayacak proje geleceğe dair umutlarımızı yeşertmiştir.

Bu duygu ve düşüncelerle Geleceğe Nefes Ol Kampanyası'nda emeği geçenleri, fidan dikimine katılan milyonlarca doğa aşığı vatandaşımızı canıyürekten kutluyorum.

Bu arada, Dünya Diyabet Günü'nde herkesi duyarlı olmaya davet ediyorum, acil şifalar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

15.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 18 Kasım Erkin Bircan'ı vefatının 1'inci yıl dönümünde rahmetle andığına, can güvenliği sorunu oluşturan Keşan-Enez yolunun ne zaman tamamlanacağını ve gecikilen her gün için meydana gelebilecek kazaların sorumluluğunun üstlenilip üstlenilmeyeceğini Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vefatının 1'inci yıl dönümüne birkaç gün kala Edirne Milletvekili arkadaşım, ağabeyim Erkin Bircan'ı burada bir kez daha rahmetle anıyorum.

Rahmetli Erkin Bircan'ın Mecliste defalarca dile getirdiği bir hususa yeniden değinmek istiyorum. Seçim bölgem olan Edirne'nin Keşan ve Enez ilçeleri arasındaki kara yolu içler acısı bir hâledir. Hiçbir standarda uygun olmayan bu yol, Türkiye'ye de yakışmamaktadır. Sürekli "Yapıldı yapılacak." denilerek yapılmayan Keşan-Enez yolu vatandaşlarımız için ciddi bir can güvenliği sorunu oluşturmaktadır. Yol, yaz aylarında yüz binlerce vatandaşımız tarafından kullanılmaktadır. Enez ilçemiz, denizi ve sahilleriyle gittikçe daha çok insanımızın ziyaret ettiği bir yerdir. 2021 yılında bitirileceği söylenen Keşan-Enez yolunun durumunda bir gelişme olmamıştır, söz verilen tarihte bitirileceğine dair ciddi kuşkular vardır. Yaşanacak her ölümlü kazadan bu yolun yapımını tamamlamayanlar sorumlu olacaktır. Ulaştırma Bakanına tekrar soruyorum: Keşan-Enez yolunu ne zaman tamamlayacaksınız? Geciken her gün için meydana gelebilecek kazaların sorumluluğunu üstleniyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Tarhan...

16.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Samsun ilinde vatandaşın "Ekonomi nasıl düzelecek?" sorusuna Hazine ve Maliye Bakanının verdiği cevaba ilişkin açıklaması

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Samsun'da vatandaş Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'a "Ekonomi nasıl düzelecek?" diye soru soruyor. "Akdeniz'de petrol bulacağız, o zaman her şey çok daha iyi olacak." diyor. Hükümet artık umudu petrole, altına bağladı. Gümüşhane'de Taşköprü Yaylası'nda kaynağı ve akarı olmayan Dipsiz Göl'de define söylentisi üzerine bir kişi kazı için başvuruda bulunuyor. Gümüşhane Valiliği ile Kültür ve Turizm Müdürlüğü de kazı için izin veriyor. Gümüşhane Müze Müdürü ve Jandarma yetkilileriyle beraber gölün suyu tahliye edilip iş makineleriyle kazılıyor, resmî izinle define aranıyor, bu güzelim göl bu hâle getiriliyor. Sadece "Yazıklar olsun!" diyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

17.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, ekonomi yönetiminin başarısızlığını ortaya koyanlara yönelik yeni bir baskı ortamının hazırlığı içinde olduğuna, yeni yönetim sistemiyle hiçbir temel sorunun çözülmemeyeceğine ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ekonomiye dair açıklanan her yeni paket veya programda yer alan hedefler tutmayınca çareyi zamlar, vergilerin yükseltilmesi ve yeni vergilerde bulan ekonomi yönetimi şimdi de bu öngörüsüzlüğü, bu başarısızlığını ortaya koyan, kamuyla paylaşan akademisyen, gazeteci, uzman veya sıradan vatandaşa kadar yeni bir baskı ortamının hazırlığı içindedir. Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Albayrak "Ekonomide işler iyi gitmiyor, hedefler tutmuyor, başarısızlık var." açıklamalarında bulunanlar hakkında suç duyurusunda bulunacağı mesajını verdi. Bu durum iktidar ve ekonomi yönetiminin acizliğini bir kez daha ortaya koymuştur.

Yeni yönetim sistemiyle vad edilen ekonomik büyüme ve refah gerçekleşmemiş, işsizlik düşmemiş, istihdam artmamıştır ve ayrıca, en önemlisi, tüm denge ve denetim mekanizmaları ortadan kaldırılarak bir tek adam rejimi tahkim edilmiş ve var olan ekonomik kriz derinleşmiştir. İşte, bu yeni yönetim sistemi ve yeni ekonomi yönetimiyle, ekonomi başta olmak üzere ülkemizin hiçbir temel sorunu çözülmemeyecektir.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

18.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, ülkemizin geleceği için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde güvenlik, sağlık, eğitim ve adalet alanlarında güçlü adımlarla ilerlenildiğine ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde güvenlik, sağlık, eğitim, adalet politikalarımızda ülkemizin geleceği için güçlü adımlarla ilerliyoruz. AK PARTİ olarak 2002 yılından bugüne terörle mücadelede çok büyük adımlar attık. Ülkemiz, sadece sınırları içerisindeki başarısıyla değil, sınır ötesinde de teröre karşı verdiği başarılı mücadeleyle de dünyaya örnek ülke oldu. Terörle mücadelede son yıllarda elde edilen bu büyük başarının en önemli nedeni yerli ve millî savunma sanayisinde yapmış olduğumuz büyük yatırımlardan kaynaklanmakta. Çok şükür, artık tarihin akışını izleyen değil, tarihin akışına müdahil olan, yön veren bir devlet olduk.

En çok şehit veren Osmaniye ilimizin Milletvekili olarak ülkemizin geleceği için, vatanımızın bölünmemesi için, bayrağımızın inmemesi için, ezanlarımızın dinmemesi için, milletimizin birlik ve bekası için terörle mücadelede gözümüzü kırpmadan, kanımızın son damlasına kadar mücadele edeceğimizi bir kez daha yineleyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gültekin...

19.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesine Diş Hekimliği Fakültesinin kazandırılmasının Niğde ili için önemli bir gelişme olduğuna ilişkin açıklaması

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından imzalanan 10/11/2019 tarih ve 1773 sayılı Karar'la Niğde Ömer Halisdemir Üniversitemizde diş hekimliği fakültesi kurulmasına ilişkin karar Resmî Gazete'de yayımlandı. Şehrimizin parlayan yıldızı olan ve sürekli kendisini geliştirerek başarı çitasını her daim yükselten Niğde Ömer Halisdemir Üniversitemize donanımlı ortamda, yetkin kadrolarla en üst düzeyde eğitim, araştırma ve bilimsel faaliyetlerin yürütüleceği diş hekimliği fakültesinin kazandırılması üniversitemiz ve Niğde'miz için önemli bir gelişmedir. Hem sağlık açısından hem de ekonomik açıdan Niğde'mize katkı sağlayacak diş hekimliği fakültemizin kurulmasıyla üniversitemizdeki toplam fakülte sayımız 12'ye yükselmiştir.

Ülkemize en iyi şekilde hizmet edecek dış hekimlerimizin yetişeceği dış hekimliği fakültemizin kurulmasında, başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Niğde'mize sağlık alanındaki yatırımların kazandırılması için çalışmalarımıza devam edeceğimizi belirtiyor, yeni fakültemizin üniversitemize, Niğde'mize, ülkemize hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

20.- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, 10 Kasım Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünün 81'inci yıl dönümüne ve Trakya il ve ilçelerinin düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ENEZ KAPLAN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, ülkemizde yas ilan ettiğimiz, bayraklarımızı yarıya indirdiğimiz, Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucu Lideri Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal'in ebediyete intikal ettiği kasım ayındayız. Kasım ayı, aynı zamanda Trakya'nın gurur ayıdır. Trakya'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yılındayız. Şöyle bakacak olursak; 1 Kasım Silivri, Çorlu, Saray, Ergene ilçelerimizin; 2 Kasım, Muratlı, Vize, Kiyıköy ilçelerimizin; 3 Kasım, Pınarhisar ve Lüleburgaz ilçelerimizin; 9 Kasım, Babaeski ilçemizin; 10 Kasım, Kırklareli ilimizin, 13 Kasım yani bugün Tekirdağ ilimizin kurtuluş günü. 14 Kasım Malkara ve Hayrabolu ilçelerimizin, 17 Kasım Şarköy ilçemizin, 18 Kasım Uzunköprü ilçemizin, 19 Kasım Keşan ve Meriç ilçelerimizin, 23 Kasım Enez ve Havsa ilçelerimizin, 25 Kasım Edirne ilimizin, 27 Kasım Lalapaşa ilçemizin vatan toprağı olduğu günlerdir.

Tüm illerimizin ve ilçelerimizin kurtuluş günlerini kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

21.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 6 üyesi tutuklu bulunan Grup Yorum üyelerinin açlık grevi eylemlerini sürdürdüğüne ve Meclisi açlık grevi konusunda duyarlı olmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, halkın sanatçıları olan Grup Yorum üyeleri süresiz açlık grevinin 181'inci gününde. Grup Yorum, halkın sorunlarını, derterini, acılarını otuz dört yıl boyunca şarkılarında, eylemlerinde dile getirmiş, yetmemiş, bunun için de bedel ödemiştir. Grup Yorum üyeleri, OHAL'le başlayan gayrimeşru gizli tanık ifadeleriyle tutuklandılar. 2015 yılından itibaren neredeyse tüm konserleri yasaklanmış, sanatlarını icra edemez duruma getirilmişlerdir. Şu an 6 üyesi tutuklu, 5 üyesi de dört aydır açlık grevinde.

Haksız hukuksuz bir şekilde tecride tabi tutulan halkın sanatçılarının taleplerinin kabul edilmesini talep ediyor ve Meclisi açlık grevi konusunda duyarlılığa davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, Meclisteki grupların HDP Gençlik Meclisi üyelerinin işkence gördüğü iddialarının araştırılıp aydınlatılması yönündeki ortak talebini İçişleri Bakanlığına ve TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına yazıyla ilettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım ama öncesinde çok kısa bir bilgilendirme yapayım.

Dün Genel Kurulda işkence iddiaları gündeme getirilmişti ve bu konuda bütün grupların başkan vekilleri olayın araştırılması, aydınlatılması yönünde görüş belirtmişlerdi. Ben de bu görüşler doğrultusunda ve görevim gereği bu iddiaları iki kuruma ilettim. Birincisi, İçişleri Bakanlığına kendilerinden bilgi talebi istemiyle bir yazı gönderdim. Buna Genel Kuruldaki görüşme tutanaklarını da ekledim. Ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına da bir yazı gönderdim. Bu yazı üzerine zaten Komisyon talebi hemen kayda geçirmiş ve işleme başlamıştır. Ayrıca, ilgili yazışmaları grup başkan vekillerine de takdim ettim.

Bu konuda sizleri de bilgilendirmek istedim.

Buyurun Sayın Dervişoğlu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 13 Kasım Kırım Tatar Türkleri Lideri Mustafa Abdülcemil Kırımoğlu'nun 76'ncı doğum yıl dönümü ile Tekirdağ ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünü kutladığına, Nuri Demirağ'ı vefatının 62'nci seneidevriyesinde rahmetle andığına, ABD Başkanı Donald Trump'ın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a bir mektup daha gönderip göndermediğini, gönderdiyse cevap verilip verilmediğini Türk milletinin öğrenmek istemesinin en tabii hakkı olduğuna, dış politikada ebedi düşmanlık ya da daimi dostlukların olmadığına, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Viktoroviç Lavrov'un Erivan'da sözde soykırım anıtına çelenk bırakmasını Azerbaycan ve Türk milletine yapılmış hakaret olarak gördüklerine, İYİ PARTİ İstanbul İl Başkanı Buğra Kavuncu için verilmiş koruma kararının kaldırılmasına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Bugün, Kırım Türk Tatarlarının lideri, büyük Türk düşünürü Mustafa Abdülcemil Kırımoğlu'nun 76'ncı doğum günü; kutlu olsun, kendisine sağlık ve afiyet diliyorum. Sayın Kırımoğlu, ömrü boyunca Kırım Türklüğünün bayraktarlığını yapmış, Türklüğün bekası için sürgüne gönderilmiş, zindanlara atılmış ve cefa çekmiş çilekeş bir dava adamıdır. Hâlen Parlamentoda Kırım Türklerinin varlık mücadelesini temsil eden Kırımoğlu'na bu haklı davasında üstün başarılar diliyorum. Nerede bir Türk varsa bizim kalbimiz orada onunla birlikte atmaya devam edecektir.

Bu vesileyle Tekirdağ'ımızın düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünü kutluyorum. Bu cennet diyarı vatan yapan, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi saygı ve rahmetle anıyorum.

Demir yollarına yaptığı üstün katkılar nedeniyle bizzat Atatürk tarafından kendisine "Demirağ" soyadı verilen ve tüm kişisel mal varlığını harcayarak açtığı fabrikada ilk yerli uçağımızı üreten Nuri Demirağ'ı vefatının 62'nci yıl dönümünde saygıyla yâd ediyorum.

Geçtiğimiz günlerde İngiltere'nin Londra merkezli bir haber sitesinde çıkan habere göre, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Trump'ın Sayın Cumhurbaşkanına 2'nci bir mektup gönderdiği ve mektupta S-400'lerin kullanılması hâlinde ekonomik yaptırımların uygulanacağı iddia edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu, sözlerinizi sürdürün.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkürler.

İki gündür bu iddialar ortada dolanırken dün ABD ziyareti öncesi yapılan basın toplantısında gazetecilere bu sorunun sorulmaması talimatı verilmiş. Sayın Cumhurbaşkanı bu sorudan neden kaçmaktadır? Mektup geldi mi, gelmedi mi, bunu cevaplamak bu kadar zor mudur? Geldiyse cevap verdiniz mi, yoksa ilk mektup gibi sessiz mi kaldınız? Bunu öğrenmek de temsil ettiğimiz Türk milletinin en tabii hakkıdır.

Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov dün Erivan'ı ziyaretinde sözde soykırım anıtına çelenk bıraktı. Bunu Türkiye-Rusya

ilişkilerinin bugünkü seyrine ters düşen bir tavır olarak değerlendiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Dervişoğlu lütfen.

Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Daha önce terör örgütü YPG'ye başkent Moskova'da temsilcilik açan ve kırmızı bültenle aranan YPG'li teröristbaşına konferans yaptırarak görüşlerine başvuran Rusya'nın bu tavırları Türk milletini rahatsız etmeye devam etmektedir. Bugün Rusya'yla olan stratejik birlikteliğimiz bu yaşananlara karşı kulağımızı tıkamak, gözümüzü kapatmak anlamına gelmiyor. Şüphesiz ki dış politikada ebedî düşmanlık ya da daimî dostluklar yoktur, bunun farkındayız fakat yakın tarihte tüm dünyanın gözü önünde gerçekleşen ve çocuklar dâhil 613 kişinin katledildiği Hocalı katliamı henüz tazeliğini korurken, Lavrov'un Erivan'da sözde soykırım anıtına çelenk bırakmasını Azerbaycan ve Türk milletine yapılmış bir hakaret olarak görüyor ve kabul etmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın lütfen Sayın Dervişoğlu.

Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Ayrıca, bugün İstanbul Valiliğine bağlı İl Koruma Komisyonunun İstanbul İl Başkanımız Sayın Buğra Kavuncu için vermiş olduğu koruma kararı İçişleri Bakanlığı Merkez Koruma Komisyonu tarafından gerekçe dahi bildirilmeden kaldırılmıştır. Alınan bu gerekçesiz karar devlet kurumları arasındaki çelişkiyi ve koordinasyonsuzluğu bir kez daha ortaya koymaktadır. Bu kararı doğru bulmuyor ve Sayın Süleyman Soylu'ya parti ayrımı yapmaksızın her bir vatandaşın güvenliğinden sorumlu olduğunu hatırlatıyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dervişoğlu.

Sayın Akçay...

23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, uluslararası hukuktan kaynaklanan hak ve çıkarlarımızı muhafaza etmek için yürütülen çalışmalara yönelik tehditlerin devam ettiğine, terörle mücadelede haklı, meşru ve zorunlu bir adım olarak Barış Pınarı Harekâtı'nı gerçekleştiren Türkiye'nin ABD ve Rusya'yla varılan mutabakatlara tam anlamıyla uyduğuna ancak bölgede hâlâ faal olan terör unsurlarının sivilleri de hedef aldığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'nin uluslararası hukuktan kaynaklanan hak ve çıkarlarını muhafaza etmek ve geliştirmek için yürüttüğü çalışmalara yönelik tehdit ve şantajlar devam etmektedir. Akdeniz'in doğusundaki faaliyetlerine ilişkin önceki gün de Avrupa Birliği Dış İlişkiler Konseyinde yaptırım tehditleri içeren bir karar alınmıştır. Suriye'deki gelişmelerden ve Türkiye'nin kararlı bir şekilde icra ettiği Barış Pınarı Harekâtı ve terörle mücadele faaliyetlerinden bağımsız olarak değerlendiremeyeceğimiz bu tür tehdit ve şantajlara hiçbir zaman boyun eğmediğimiz gibi, bundan sonra da bu tavrımızdan dönmeyeceğiz. Doğu Akdeniz'deki hak ve çıkarlarımızın gasbedilmesine izin vermeyeceğiz. Avrupa Birliği'nin de Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin egemenlik ve meşru haklarına saygı göstermesi gerekmektedir. Zira, Türkiye'nin Akdeniz'deki arama ve sondaj faaliyetleri hiçbir tehdit ve şantaja aldırış etmeden kesintisiz bir şekilde devam edecektir.

Türkiye, terörle mücadelede haklı, meşru ve zorunlu bir adım olarak Barış Pınarı Harekâtı'nı gerçekleştirmiş, başarıyla devam eden operasyon ABD ve Rusya'yla varılan mutabakatlarla diplomatik safhaya taşınmıştı. Türkiye her 2 ülke ile yapılan mutabakatlara tam anlamıyla uymaktadır ancak özellikle Barış Pınarı Harekâtı bölgesindeki terör varlığı ve terörist saldırıların devam etmesi son derece dikkat çekicidir. Genelkurmay Başkanlığı bu terör saldırılarını günlük olarak paylaşmaktadır ve son paylaşıma göre, son yirmi dört saatte havan, bombalı araç veya "drone"larla toplam 19 taciz ve saldırı yapılmıştır. Yine 10 Kasım günü Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde terörden arındırılan Tel Abyad'a bağlı Suluk kasabasında PKK-YPG'li teröristlerce düzenlenen bombalı saldırıda 9 kişi hayatını kaybetmiş, 30 kişi yaralanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde PKK/PYD-YPG teröristlerince tuzaklanmış 337 mayın, 923 el yapımı patlayıcı etkisiz hâle getirilmiştir. Bütün bu gelişmeler göstermektedir ki hem ABD hem de Rusya mutabakatlardaki sorumluluklarını yerine getirmemiştir. Bölgedeki terör unsurları hâlâ faaldir, üstelik bu teröristler sivilleri de hedef almaktadır.

Barış Pınarı Harekâtı sonrasında Zekiye el Yasin ve çocukları Tel Abyad'daki evlerine dönmüştü. Evlerinin bahçesinde oynayan 2 kardeş PKK'lı teröristlerin tuzakladığı mayının patlaması sonucu yaralanmış ve sonrasında Akçakale Devlet Hastanesinde tedavi altına alınmıştır. Acılı annenin şu sözlerine lütfen dikkat ediniz: "Allah YPG'nin belasını versin. Tüm dünya, herkes sesimizi duysun ki en çok sevdiğim oğlumun hayatının kesilmesine sebep olan YPG'dir. Tüm dünyadan ve devletlerden istiyoruz ki bunları dışarı çıkarsınlar; istemiyoruz, bunların çıkarılmasını istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kalırlarsa bu olaylar tekrar yaşanır. Şehrimizin her tarafında mayınlar o kadar çok ki Türk askeri temizlemekle bitiremiyor. YPG'nin topraklarımıza bir daha gelmesini istemiyoruz. YPG'yi Suriye'den çıkarsınlar, bütün dünya duysun. Ayağı kesilen bu çocuk yetimdir, benden başka kimsesi yok."

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Sayın Kurtulan, buyurun.

24.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, HDP Gençlik Meclisi üyelerinin işkence gördüğü iddialarına yönelik Metin Yılmaz ile Nurullah Özgün'ün avukatlarıyla yapılan görüşmede Metin Yılmaz'a Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesinden darp raporu alındığını öğrendiklerine, işkence denilince sadece Filistin askısının mı algılandığına, Diyarbakır'ın Yenişehir ve Hazro ilçeleri ile Şırnak'ın İdil ilçesine ve Dersim'in Mazgirt ilçesi Akpazar Belde Belediyesine kayyum atandığına, Hükümetin hırsız gibi gece yarısı belediyelere girmesinin artık sorgulanması ve topyekûn itirazın olması gerektiğine, demokrasinin her zaman her yerde savunulacak bir olgu olduğuna ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Başlarken sizin de belirttiğiniz gibi, dün burada 36 gençlik meclisi üyemizin gözaltında işkence gördüğüne dair iddiaları dile getirmiştik. Bizim de avukatlarla yaptığımız görüşmedeki kimi sonuçları burada tekrar paylaşmak istiyorum. Burada Metin Yılmaz'ın avukatıyla ve darbedildiğini iddia eden Nurullah Özgün'ün avukatlarıyla görüştüm. Sonuç itibarıyla bir kadın polis ile ilgili suç duyurusunda bulunduklarını söylediler. Metin'in avukatı Metin'i daha önce de gördüğünü, 11 Kasım'da tekrar görmeye gittiğinde Metin'in duvara tutunarak, zorlanarak yürüdüğünü ve Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesinden de darp raporu aldıklarını belirttiler.

Türkiye'nin genel bir durumudur bu, yapılan her türlü hukuksuzluğu ispatlamakla uğraşırız her zaman, kabul edilmez. Metin şunu söylüyor avukatına, avukatın bizzat el yazısıyla bana iletmişti şu: "Hastane işlemlerinin ardından adliyeye götürüldüm ve buradaki işimiz bitince tekrar Emniyete getirildim. Burada çıplak arama yapılmak istendi. Yine, yukarıda bahsettiğim memurlar, hukuk eğitimi gördüğümü ve bunun hukuka aykırı olduğunu beyan etmeme rağmen bunu sürdürüp hakaret ettiler. Ardından, benim karın boşluğuma, göğsüme vurdular, yere yatırıp üzerime bastılar. Kılolu olan yüzüme, seyrek saçlı olan beni yere yatırarak ayak bileklerimi kıracak şekilde bu noktaya ağırlıklarını verdiler. Ayağım kırılacak sandım. İz bırakmadan işkence etmeye çalışıyorlardı, bunun farkındaydım. Yüzüme hiç vurmadılar, sadece ayağıyla ağırlığını koyup benim canımı yaktılar, işkence ettiler." demiş. Bunu tekrar burada belirtmek istedim. Hani, dün İçişleri Bakanı "Bu külliye yalandır." dedi, yapılan görüşmelerde de AKP yetkilileri -buradakiler de, dışarıdakiler de- işkence olmadığını, hâlâ sıfır tolerans noktasında olduklarını iddia ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – İşkence derken Filistin askısını mı algılıyorlar sadece? Bunları işkence olarak Meclisimiz görür mü görmez mi, vicdana ve takdirlere bırakıyorum.

Sayın Başkan, aynı zamanda, yine kayyum atanan belediyelerimiz ne yazık ki Meclisin açık olduğu her gün burada, gündemimizde duruyor. Pazartesi ve cuma günleri rutine bağlanmıştı, şimdi gününle şaşırttılar, bu sabah yine 4 belediyemize kayyum atandı, 16'dan 20'ye çıktı. Diyarbakır'ın Yenişehir ve Hazro, Şırnak'ın İdil, Dersim'in Akpazar belde belediyelerine kayyum atandı. Şunu artık açıkça ifade etmek lazım: Bu bir Kürt düşmanlığıdır, bunun başka adı yok. Bu, seçme ve seçilme hakkının gasbidir. Bu, halk belediyeçiliğinin yerine talan belediyeçiliğinin inşasıdır. "Seçimle alamadığımı ben gaspla, zorla, darbeye alacağım." demenin adıdır. Bunun başka bir izahı yok. Gerçekten, her gün bunları söylemekten, bunları yapmaktan, hırsız gibi gece yarısı belediyelere girmekten utanmıyor mu artık bu Hükûmet? Bununla ne yapmaya çalışıyor? Bunun artık sorgulanması, topyekûn bir itirazın olması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın lütfen Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Buradan herkese şunu söylemek isterim: Demokrasi, her zaman, her yerde savunulacak bir mercedir, bir olgudur. Demokrasinin bazı durumlara göre, bazı partilere göre savunucusu olmak riyakârlıktan başka bir şey değildir. Bunu kimileri için buradan söylüyorum. Demokrasi savunuculuğunu, adalet savunuculuğunu yaptığını söyleyenlerin mesele HDP'ye gelince, Kürtlere gelince "Orası ayrı." demeleriyle gerçekten bir demokrasi mücadelesi gösterilmemiş olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kurtulan.

Sayın Altay, buyurun.

25.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, AB Dış İlişkiler Konseyinin Doğu Akdeniz yaptırım kararına yönelik Türkiye'nin ve KKTC'nin Doğu Akdeniz'deki haklarından taviz verilmeyerek bölgedeki sorunların kalıcı çözümü için diplomatik adımların atılmasının zaruri olduğuna, Türkiye-ABD ilişkilerinin kurumsal kimliğini kaybettiğine, ambargo yiyen, hakaret ve ultimatö mektubu yiyen bir Türkiye görüntüsünden çıkılması, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Türkiye'ye yapılan saygısızlığa milletimize yakışır cevabı vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, bugün konu çok, toleransınıza biz de sığınacağız diğer mevkidaşlarımız gibi.

Avrupa Birliği Konseyi yaptırım için yasal çerçeve metni açıkladı, gerekçe de -ülke ismi verilmemekle birlikte- Doğu Akdeniz'de doğal gaz arama faaliyetleri gösterildi. Yani Türkiye'nin adı verilmeden Türkiye'ye yeni bir tehdit, aba altından sopa gösterme durumuyla karşı karşıyayız. Sopa da çok aba altından gösterilmedi. Bu çerçeve metinde Doğu Akdeniz'de doğal gaz arama faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerin banka hesaplarına el koymak ve seyahat kısıtlamaları öngörülmüştür.

Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisindeyiz, hiçbirimizin Türkiye'nin çıkarlarını korumak dışında bir amacı olamaz, olmamalıdır. Doğu Akdeniz'de yalnız kaldık. Doğu Akdeniz'de KKTC'nin haklarını savunamaz olduk. Bütün bunların üstüne, Avrupa Birliği'nin Doğu Akdeniz'deki nızalı, tartışmalı alanlarda, münhasır ekonomik bölgelerle ilgili tartışmalı alanlarda oturulup paydaş ülkelerle bir değerlendirme yapılmadan böyle bir yaptırım kararı için yasal çerçeve metni hazırlaması Türkiye'nin Avrupa Birliği hedefinden uzaklaşmasının da bir sonucu. Ancak her şeye rağmen biz burada, içeride bir suçlu arayacak değiliz; biz burada Türkiye'nin bölgedeki ve dünya milletler ailesi içerisindeki onurunu korumak noktasında üstümüze düşeni yapmak ve söylemek zorundayız. Elbette, hiç şüphesiz, Türkiye, bu karar tasarısı nedeniyle Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin ve KKTC'nin haklarından taviz vermemelidir. Altını çizerek bunu söylüyorum. Bununla beraber, gene hiç şüphesiz, bir an önce, Doğu Akdeniz'deki yalnızlığı giderecek diplomatik adımları da süratle atmalyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bahse konu bölgede kim var? Bahse konu bölgede, coğrafyada Türkiye var, Suriye var, İsrail var, Mısır var, Kıbrıs Rum Yönetimi var, KKTC var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yunanistan var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Yunanistan'ı ben çok Doğu Akdeniz gibi almıyorum ama velev ki var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İşin içerisinde yani.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Tamam Başkanım.

Biz bunların hepsiyle küssüz. Barışıp taviz verelim diyen yok ama dünyada tek başımıza yaşamıyoruz. Mısır'da, İsrail'de, Suriye'de büyükelçimiz yok. Nasıl olacak? Tekrar altını çizerek söylüyorum, bizi izleyen Hükûmet üyesi varsa, Kabine üyesi varsa -onların büyük kısmı Amerika'da- Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin ve KKTC'nin haklarını korumak noktasında dirayetli olmaya Hükûmeti davet ederken bölgedeki bu sorunların temelli ve kalıcı çözümü için diplomatik adımların da atılmasında bir zaruret gördüğümüzü beyan ediyoruz.

Sayın Başkan, ilaveten, Sayın Cumhurbaşkanı bugün Amerika'da. Çok tartışmalı, çok nızalı, çok şaibeli bir süreci hep birlikte yaşadık. Bir hakaret mektubu aldık, üstüne bir ultimatö mektubu aldık. Sanırım Sayın Cumhurbaşkanı 2 mektubu da cebine koyup Amerika'ya gitti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Burada söylemek istediğimiz şudur: Türkiye-ABD ilişkileri hiçbir zaman sülman olmamıştır, pürüzler yaşanmıştır ama bugün, Türkiye-ABD ilişkileri 2 ülke ilişkisi olmaktan çıkmıştır. Türkiye-ABD ilişkileri kurumsal kimliğini kaybetmiştir; ilaveten, Türkiye, Amerikan kamuoyundaki destek ve ilgisini de kaybetmiştir. Onun için bugün Sayın Cumhurbaşkanı'nın kaldığı otelin etrafı kamyonlarla çevrilmek zorunda kalınmıştır; bu üzücüdür, bunlar bizi incitir. Türkiye-ABD

ilişkileri, Erdoğan-Trump ailelerinin kişisel siyasi ikbal ve çıkarlarına endekslenmiş algısı yaratılmıştır, ben ille öyledir demem ama böyle bir algı var. Bütün uluslararası yayın kuruluşlarındaki saygın köşe yazarları bunlardan bahsediyor.

Mesele nedir geldiğimiz noktada Sayın Başkan? 9 Ekimde Barış Pınarı Harekâtı başladı, hemen akabinde Ankara'da ABD'yle, Soçi'de Rusya'yla masaya oturduk. Ne oldu? Ben size söyleyeyim: Güvenli bölge belirsiz bölge oldu. "Güvenli bölge" diye murat ettiğimiz saha Türkiye için daha riskli ve daha tehlikeli bir hâle büründü. Şimdi, burada maksadımız bağcıyı dövmek değil.

Şimdi, Sayın Başkan, Avrupa, ABD ve dünyadan ambargo yiyen, hakaret mektubu, ultimatom mektubu yiyen bir Türkiye görüntüsünden Türkiye bu akşam sıyrılmak zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hemen toparlıyorum.

Bölgede etkisizleşmiş ve itibarsızlaşmış görüntü ve algısını Türkiye bu akşam yerle yeksan etmelidir. 2 hakaret mektubunu da hak ettikleri şekilde onlara, o mektubu yazanlara Türkiye'nin iade etmesi lazım. Bu akşam, umarım ve dilerim, Türkiye'nin onuruna, şan ve şerefine yakışır bir sonuç alınır; bunu murat ediyoruz, bunu arzu ediyoruz.

Recep Tayyip Erdoğan'a bu vesileyle Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir çağrı yapmak istiyorum: Milletin başını - Türkiye saatiyle bu gece, Amerika'nın saatiyle öğlen- öne eğdirecek bir işin parçası olma, yapılan saygısızlığa milletimize yakışır bir cevap ver. Türkiye de Türkiye Büyük Millet Meclisi de biz de arkadayız.

Saygılar.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

Sayın Turan...

26.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, 128 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne tüm milletvekillerinden destek ve katkı beklediklerine, 13 Kasım Tekirdağ ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümüne, işkencenin her türlüsüne karşı olduklarına, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın kayyum atamalarının Kürtlere karşı bir operasyon olduğu ifadelerini reddettiklerine, kayyum atamalarının terörle mücadele bağlamında anayasal bir tedbirin idarece kullanılması olduğuna, Doğu Akdeniz meselesinde ülkemizin kararlılığının had safhada devam ettiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün hepinizin bildiği gibi yeni bir kanuna başlıyoruz. Dün ödeme sistemlerine ilişkin kanun teklifi yasalaşmıştı. Katkı sunan tüm partilerimize teşekkür etmek istiyorum.

Bugün de Dijital Hizmet Vergisi Kanun Teklifi'miz görüşülmeye başlanacak. Bu teklifle bilgi teknolojisinde yaşanan gelişmeler, yenilikler; sosyal, kültürel ve ekonomik alandaki globalleşme hızını artırdığından dijital hizmet sunan çok uluslu şirketlerin vergilendirilmesinin sağlanması; vergide adalet, vergi rekabeti, etkinlik ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde mükelleflerin gönüllü uyumunu gözeten, vergi güvenliğini güçlendiren benzer düzenlemeler söz konusu. Tüm milletvekillerimizden, partilerimizden bu konuda katkılarını ve desteklerini bekliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün aynı zamanda 13 Kasım Tekirdağ'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümü. Milletimiz Çanakkale'de, Gaziantep'te, Erzincan'da, Tekirdağ'da ve yurdun dört bir yanında verdiği bağımsızlık mücadelesiyle her günü, her anı destan ve gurur dolu bir tarih yazmıştır. Bizlere bu toprakları vatan kılan tüm aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmetle anıyoruz. Bu vesileyle Tekirdağlı kardeşlerimizi muhabbetle ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Grup Başkan Vekilinin ifade ettiği işkenceyle ilgili konuyu dün uzun uzadıya konuştuğumuzdan, Bakanımızın verdiği bilgileri paylaştığımızdan dolayı tekrar girmek istemiyorum ama işkenceyle ilgili durduğumuz yer aynı yerdir Sayın Başkan. Fakat bunun yanında şunu da ifade etmek isterim Sayın Başkan: Grup Başkan Vekilinin kayyum atamalarından yola çıkarak Kürtlere karşı bir operasyon olduğunu ifade etmesini bir haksızlık olarak düşünüyorum. Kayyum atamasını beğenirsiniz beğenmezsiniz; kayyum ataması, terörle mücadele bağlamında anayasal bir tedbirin idarece kullanılması meselesidir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Anayasal değil bence.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Bunu eleştirebilirsiniz. Fakat bu meseleyi eleştirirken "Kürtlere karşı operasyon" dersiniz bu, büyük bir itham, büyük bir haksızlık olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Bunu tümünden reddediyoruz. Bizim için 82 milyon kardeşimizin, vatandaşımızın eşitliği söz konusudur. Bir adım atarken, oradaki insanlar Kürt müdür, Türk müdür diye bakmak aklımızdan dahi geçmez ama terörle mücadelemizde tabii ki yasaların verdiği tüm hakları kullanmak bizim görevimiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir diğer mesele de Sayın Altay'ın ifade ettiği, özellikle Doğu Akdeniz sürecinde ülkemizin...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Akçay da ifade etti.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Altay bugün çok neşeli. Bu neşesinin akşam kanunda da olmasını, devam etmesini ümit ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu kanuna şiddetli defans göstereceğiz efendim.

BAŞKAN – Devam edin Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, demirden korkan, trene binmezmiş. Hiç korkumuz yok; buyurun, meydan sizin Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir şey demedik, biraz terleyeceksiniz dedik ya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Canınız sağ olsun.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; çok ciddi bir konuyu Sayın Altay sabote etti, baştan almak istiyorum izin verirsiniz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Turan, trene binmeyin sakın, biliyorsunuz trenler güvensiz.

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Değerli arkadaşlar, bugün Sayın Altay'ın neşesi tüm gruba yansımış Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Altay'ın ve yine MHP Grup Başkan Vekilimizin de ifade ettiği Doğu Akdeniz'deki Türkiye'nin varlığı meselesinde bir bilgi eksikliğini ifade etmek istiyorum Sayın Altay'dan yola çıkarak.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, benim söylediğime yönelik değil, değil mi bilgi eksikliği?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Altay'ın ifade ettiği bilgi eksikliğine yönelik.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sende eksik bilgi olmaz, satışmadan söz iste.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sizin kaldığınız yerden devam ederek söyleyeceğim Sayın Başkan.

Bugün herkes neşeli Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ama sizde de var bir neşeli hâl, dolayısıyla birbirini tamamlıyor Sayın Turan.
Buyurun, devam edin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 4 tane belediyeye kayyum atamışlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Değerli arkadaşlar, şaka bir yana, şunu ifade etmek isterim: Doğu Akdeniz meselesinde ülkemizin kararlılığı had safhada devam etmekte. Türkiye'mizin, bundan belli dönem önce sınırlarımızın ötesine geçemediği zamanlardan Doğu Akdeniz'deki haklarımızı kollayan, iradesi kuvvetli bir ülke hâline gelmesi hepimiz için bir gurur vesilesi. Bakınız, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin haklarını, uluslararası alandan kaynaklı haklarımızı sonuna kadar kullanmakta kararlıyız.

Sayın Altay'a şunu ifade etmek isterim: Bundan birkaç gün önce Dışişleri Komisyonunda Kuzey Kıbrıs Dışişleri Bakanımın ifade ettiği, o bölgede var olan ama Türkiye'nin kararlılığından sonra çekilmek durumunda olan İtalya'yı da hatırlatmak isterim. İtalya dün vardı, bugün çekildi. Aynı şekilde, Fransa orada yine uluslararası hukuka aykırı olarak dün vardı ama bugün Türkiye'mizin, hepimizin gurur duyacağı şekilde kararlılığından dolayı o da çekildi. Özetle, İtalya'nın da Fransa'nın da o bölgede yasal haklarının dışında arama yapmasına, sözüm ona güven tedbiri almasına artık son verildi ama Türkiye dünden daha güçlü olarak o bölgede olmaya devam edecek, Türkiye 82 milyonun hakkını ve Kuzey Kıbrıs'ta yaşayan kardeşlerimizin hakkını kollamak için elinden geleni yapmaya çalışacak.

Bilgi vermek istedim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Turan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size de söz vereceğim Sayın Kurtulan.

Sayın Altay, buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç sataşmadım Başkanım, Engin Bey'e özellikle.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Grup Başkan Vekili benim eksik bilgiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşma yaptığımı beyan etmek suretiyle şahsıma ve partime ağır bir sataşmada bulunmuştur efendim. Söz talep ediyorum sataşmadan.

BAŞKAN – Hangi cümleleri...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Eksik bilgiyle konuştuğumu itham etti Sayın Başkanım.

BAŞKAN – O zaman, isterseniz yerinizden tamamlayın Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama bu âdet oluyor, sataşmalara kürsüden cevap verme hakkımız bu şekilde gasbediliyor, tıpkı kayyum gibi Başkanım.

BAŞKAN – Yok, hayır. Şimdi, Grup Başkan Vekilleri konuşurken sırayla yerinden...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama bu sataşma.

BAŞKAN – Eğer ısrar ederseniz size sataşmadan söz veririm. Sadece bu bir tur olarak devam edecek zaten.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İki dakika...

BAŞKAN – Aynı şekilde iki dakika konuşursunuz.

Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Peki, size “Hayır.” demek istemem Başkanım.

BAŞKAN – Hayır, burayı esirgediğimden değil elbette.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sorun değil efendim, tamam.

BAŞKAN – Orada da iki dakika süre vereceğim zaten.

27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi ben Sayın Turan'a soruyorum: Avrupa Birliği Konseyi yaptırım için bir yasal çerçeve metni açıkladı mı, açıklamadı mı? Açıkladı. “Açıklamadı.” diyemez. Sadece orada “gerçek ve tüzel kişiler” ibaresi var; metni ben okudum, gördüm yani İngilizcem kıt olduğu için danışmanımla birlikte okudum. Bak, ben bilmediğini de bilenlerdenim. Eksik bilgiyle konuşmam.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Helal olsun, tebrik ediyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, ben hangi bilgiyi eksik verdim, merak ediyorum.

İkincisi: Sözlerimi tahrif ederek sanki biz Türkiye'de, Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin çıkarlarının korunmasını istemiyormuşuz gibi bir konuşma yaptım algısını nasıl yarattı, merak ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç öyle bir şey söylemedim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne demişim? Şunu demişim: “Elbette, Türkiye bu karar tasarısı nedeniyle Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin ve KKTC'nin haklarından taviz vermemeli.” demişim. “Elbette” demişim yani “Verdi.” dememişim. Ben o bölgede 2 gemimiz olduğunu biliyorum Sayın Turan. 4 gemimiz, pardon, 4 -sorma, ben düzelteyim- 2'si sondaj, 2'si araştırma gemisi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Süper.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Avrupa Birliği'nin böyle bir karar almasının, bölge politikaları bakımından yapılan kimi yanlışlardan dolayı onların elini kuvvetlendirdiğinden bahisle Hükûmetin daha dikkatli olmasını, Türkiye'nin şan ve şerefini korumak noktasında daha duyarlı olmasını söyledim. Yani bir gün Amerika'dan edepsiz mektup, bir gün Avrupa Birliğinden ambargo, veto, muhtıra; Türkiye bunları hak etmiyor, bunu söyledim. Sizin de Meclisin 1'inci partisi olarak benim söylediklerimi Hükûmete aynı ton ve üslupla söylemeniz gerekir. Doğrusu budur.

Arz ederim efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kurtulan'ın da söz talebi var, tekrar size döneceğim Sayın Turan.

Buyurun Sayın Kurtulan.

28.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP Grup Başkan Vekili kayyumları savunurken “İster beğenin ister beğenmeyin, bu bir gerekliliktir.” diyor ve Anayasa'ya dayandırıyor, yasal ayağı olduğunu söylüyor. “İster beğenin ister beğenmeyin” sözünü şöyle söylemek isterim ki: Kürtler beğenmediğini size defalarca söyledi, ne zaman anlayacaksınız bunu?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Anlayacaklar.

FATMA KURTULAN (Mersin) – 2014'ten beri kayyum atıyorsunuz, seçime gidiyorsunuz, Kürtler tekrar sizinle birlikte kayyumunuzu sandığa gömüyor, sizi de kayyumunuzu da sandığa gömüyor, tekrar, yeniden yeniden adaylarını, temsilcilerini

seçiyor; seçtiği belediye başkanlıklarına tekrar darbeyle siz yeniden kayyum atıyorsunuz.

Şunun altını çiziyorum arkadaşlar, defalarca bunu söyleyeceğiz: Siz çok bk bir Kürt dşmanısınız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yapmayın bunları ne olur ya! Yapmayın bunları ya!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Defalarca söyledim, bir kez daha söyleyeyim: Allah’tan korkmayan, kuldan utanmayan, sürekli kötülük organize eden bir organizasyonsunuz.

ZÜLFÜ DEMİRBAğ (Elziğ) – Kürtlere en büyük düşmanlığı yapan sizsiniz!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sürekli kötülük üretiyorsunuz. Kürtlere sürekli kötülük üretiyorsunuz siz. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayıştay Başkanınız, bu Meclisin görevlendirdiği, bizim adımıza, Meclis adına orada bulunan Sayıştay Başkanı bile, Seyit Ahmet Baş bile bütçe görüşmelerinde sorulan sorunun yanıtında “Bizim yaptığımız araştırmada, kayyumlar yolsuzluk yapmıştır.” demiştir. Buna ne diyeceksiniz? Sayıştay Başkanlığına da kayyum atayacak mısınız? “Utanın.” diyorum gerçekten artık. Bu gece hırsız gibi belediyelere dayandınız, oraları karakola evirmişsiniz. Hırsızlar gece yarısı girerler; kendinize güveniyorsanız bunu gündüz gözüyle gelin bir istişare edelim. Bir yasal dayanağını getirin arkadaşlar, bir yasal dayanağınız yok. Belediye Yasası’nın 47’nci maddesine dayandırdığınızı söylüyorsunuz; böyle bir şey yok. Bu arkadaşlarımızın görevleri süresi boyunca, buna dayanarak görevlerini kötüye kullandıklarına dair savcıların bir iddiası yokken AKP’nin şu sırasında oturanlar ikide bir bunu söylüyorlar.

Ne demiştik? Biz şunu söyledik defalarca size: Süleyman Soylu önünüze koyuyor. Mahcupsunuz. şuna inanıyorum, şunu görüyorum ki: Hiçbiriniz kayyumu savunacak hâlde değilsiniz ama ne yapacaksınız, eli mahkmsunuz, yukarıdan emir gelmiş, siz de sadece elinizi kaldırıp indiren mahkmlar olarak, eli mahkmlar olarak mecburen bu görevi icra ediyorsunuz. Sorumluluğunuz sadece budur. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUşTU TİRYAKİ (Batman) – Aynen yle.

ZÜLFÜ DEMİRBAğ (Elziğ) – Kürtlere en büyük kötülüğü yapan PKK ve sizsiniz.

BAşKAN – Teşekkürler Sayın Kurtulan.

MAHMUT TOğRUL (Gaziantep) – Daha da ötesini söyleyelim: Süleyman sizi de yiyecek.

BAşKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan “Kürt düşmanı” iddiası ağır bir iddia.

BAşKAN – Mikrofonu açalım istiyorsanız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, bu çok açık sataşma, kürsüden cevap vermek istiyorum.

BAşKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- SATAşMALARA İLİşKİN KONUşMALAR

1.- anakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın yaptığı açıklaması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Altay ifade ettiğim konuda biraz alınganlık gösterdi. Kastım onu itham etmek değildi, aksine İtalya’nın ve Fransa’nın bölgeden çekildiğini, Türkiye’nin kararlı olduğunu hatırlatmaktı. Bu konuyu kapatıyorum.

Az önce büyük bir hüzünle, şaşkınlıkla dinlediğim Sayın Grup Başkan Vekilinin yaklaşımını a’dan z’ye reddediyorum. Bu dil Meclisin dili değil, Kürt düşmanı, irade hırsızları...

MAHMUT TOğRUL (Gaziantep) – Sizin uygulamalarınız bu ülkenin dili mi?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bunlar, bu Meclisin mehabetine yakışan ifadeler değil Sayın Başkan, şaşkınlıkla izledim.

Bir defa şunu söyleyeyim: “Kürt düşmanı” diyorsunuz, sizin toplam vekilinizden daha çok Kürt milletvekili AK PARTİ’de var kardeşim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOğRUL (Gaziantep) – nemli olan sayı değil, sayı değil.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Siz hangi hakla, hangi yetkiyle kendinizi Kürtlerin temsilcisi olarak düşünüyorsunuz. Biz Kürt dşmanıysak siz insan dşmanısınız. Biz 82 milyonu beraber değerlendiriyoruz. Bir adım atarken, ister kayyum ister başka bir mesele, bunları yaparken bunlar Kürt m, Türk m diye bakmıyoruz. Bu yaklaşım yanlış, bir daha söylüyorum: Kayyum atamasını teknik olarak eleştirebilirsiniz ama buna “Kürt düşmanlığı” diyemezsiniz.

NURAN İMİR (şırnak) – Bütün sokaklar bağırıyor Kürt düşmanı olduğunuzu.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Kaldı ki Kürtlerle ilgili yapılan işleri, adımları şimdiye kadar ne kadar mesafe arak yaptığımızı siz biliyorsunuz.

MEHMET RUşTU TİRYAKİ (Batman) – Suriye’deki Kürt’e düşmansınız, Doğu Akdeniz’deki Kürt’e düşmansınız, Türkiye’deki Kürt’e düşmansınız; her yerde Kürt’e düşmansınız.

BAşKAN – Değerli milletvekilleri, hatibin konuşmasına izin verelim.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, siz “Kürt düşmanı” diyerek aynaya baksanız mahcup olursunuz. Kürtlerin hiçbir hakkını savunmadan, sadece bir terör örgütünün hakkını savunarak Kürt dostu olamazsınız. Kürtlerin dostunun düşmanının kim olduğunu herkes biliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURAN İMİR (şırnak) – O askerler, panzerler ne duruyor belediyelerin önünde?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Siz Kürtlerin vekili değil, Kandil’in vekilisiniz!

MEHMET RUşTU TİRYAKİ (Batman) – Niye hep tabelalardan Kürtçe ibareleri ıkartıyorsunuz?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Siz Kürtlerin değil, PKK’ya göz kırpanlarsınız, bunu öğrendik artık. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUşTU TİRYAKİ (Batman) – Niye Afrin’de Kürtçe tabelayı indirdiniz, niye belediyelerde Kürtçe tabelaları indiriyorsunuz?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bakınız, şimdiye kadar belediye başkanlığı makamına otururum deyip de gya halkın iradesine saygı gösterdiğini iddia ederek adım atarken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika daha...

BAşKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...aynı zamanda eş başkanlık atamasını Kandil’den yapan sizsiniz, hangi egemenlik? Egemenlik millettir, tartışmasız. Halkın dediği baş tacıdır, tartışmasız. Ama halkın dediğini, iradesini siz bir rgte, Kandil’e peşkeş çekerseniz, halkın verdiği yetkinin yanına bir başka başkan koyarsanız bu millet size hayır der.

MAHMUT TOğRUL (Gaziantep) – Utan be, utan ya! Gerçekten utanın! Yazıklar olsun size!

MEHMET RUşTU TİRYAKİ (Batman) – Yazıklar olsun, yazıklar olsun!

MAHMUT TOğRUL (Gaziantep) – Gerçekten utanmanız gereken, her yerde Kürt’e düşmansınız; kültürüne, diline, her

şeyine düşmansınız.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bir defa, sizi edebe davet ediyorum Sayın Başkan. Bağırmayacaksınız, ne bağırıyorsunuz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sen bağırıyorsun, sen terbiyesizlik yapıyorsun.

BAŞKAN – Lütfen değerli milletvekilleri...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Şimdiye kadar her şeyi söylediniz; iftira var, hakaret var, itham var, ağzımızı açmıyoruz, kürsüden konuşuyoruz ama buraya çıktığımızda bağırıyorsunuz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – İftira yok, gerçekler var. Yalan söylüyorsunuz, gerçekleri söylemiyorsunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Çünkü mahcup olmalısınız.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bu bile sizin konuya ne kadar uzak olduğunuzu gösteriyor, ne kadar samimiyetten uzak olduğunuzu gösteriyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Aynaya bakın aynaya!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Mesele Kürtlerin hakkıysa sağduyuyla konuşursunuz. Böyle bir şey yok. Varsa yoksa bir örgütün, PKK'nın söyleminin tekrarı. İşkence meselesi de öyle, dün konuştuk, adam PKK lehine slogan atıyor.

FATMA KURTULAN (Mersin) – İşkence yapamazsınız!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Polis müdahale ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA KURTULAN (Mersin) – İşkence yapamazsın Bülent Turan!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İşkence yapmanın gerekçesini oluşturamazsın, işkence insanlık suçudur!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bununla ilgili, kanunun gereği olarak “Doktora götüreceğim.” dediğinde de “İzin vermem.” diyor.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Turan, teşekkürler.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Peki.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İşkenceyi mi destekledi ya?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Üstlendin, işkenceyi üstlendin.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kurtulan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, bana kürsüden söz vermedin, Bülent Turan’a kürsüden söz verdin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Açık sataşma vardı, o yüzden.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Açık” diyorsun da seninki gizli miydi? “Bilgisiz, eksik bilgiyle konuşuyor.” diyorsun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben sana takviyede bulundum.

NURAN İMİR (Şırnak) – Yazık, gerçekten yazık!

2.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, sizi saygıyla selamlıyorum.

Dün, gençlerin...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ayıp ya, gerçekten yakıştırabiliyor musunuz kendinize?

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Her sabah sizin belediyelerinize kayyum atansaydı burada görürdüm sizi; burada halay çekip türkü söylemezsiniz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yakıştırabiliyor musunuz siz kendinize?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatip kürsüde, konuşmasını dinleyelim lütfen.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Her gün biri size kayyum atasın, o zaman görürüm sizi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Bülent Turan bu kürsüde işkenceyi savunmuştur arkadaşlar; bunu beyan ederim, tekrar tekrarlayayım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aha, çok ayıp, geri alsın efendim sözünü.

FATMA KURTULAN (Devamla) – PKK lehine mi, her neyse “Slogan attıkları için biz işkence yaptık.” demiştir, bunu itiraf etmiştir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yalan atıyorsunuz.

FATMA KURTULAN (Devamla) – O gençler ne demişse de, ne için, hangi gerekçeyle orada gözaltına almışsanız da...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Öyle bir şey demedi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz.

BAŞKAN – Sonra cevap verirsiniz Sayın Turan, lütfen oturun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, Sayın Başkan, demedim öyle bir şey, yalan söylüyor.

BAŞKAN – Durun, oturun, cevap verirsiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen, ben izin vermeden konuşamazsınız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İç Tüzük hakkınız var Sayın Başkan.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Hayır, dinlersiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Demediğim bir şeyi söylüyor.

BAŞKAN – Siz oturun, biraz sonra cevap verirsiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Demediğim bir şeyi söylüyor.

BAŞKAN – Sayın Turan...

FATMA KURTULAN (Devamla) – Her alanda böylesiniz, her alanda böylesiniz. Şimdi de kürsüyü...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Niye bağırıyorsun, niye bağırıyorsun?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İşkence insanlık suçudur.

BAŞKAN – Sayın Turan, lütfen oturun. Sayısız söz söylediniz kürsüden. Kimsenin konuşmasına müdahale etmem ben.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Şimdi...

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, bekleyin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İç Tüzük'e bakın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Siz burada ağır ithamlarda bulundunuz, ben size müdahale ettim mi? Ben değil, hitap ettiğiniz diğer Başkan

Vekili cevap verecek, biraz sonra siz de cevap verirsiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, siyasi olarak eleştireceğiz ama “Bülent Turan bunu dedi.” diyemez, demediğim bir şeyi söylüyor.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Kürsü hakkımı gasbedemezsin, kürsü hakkımı gasbediyorsun.

BAŞKAN – Hakkınızı kullanarak cevap verirsiniz.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Her yerde haklarımızı gasbettiğiniz gibi şu an kürsü hakkımı gasbetmek istiyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Bülent Turan, gaspçısınız, her yerde gaspçisin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hâlâ devam ediyor, hâlâ.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Söyleyeyim, bir dakika, dinleyin.

Ne dediniz? İftira atmıyorum ben size. Biz “Orada bir işkence vakası var.” demişiz, siz şunu savunuyorsunuz: “Gençler PKK lehine slogan attılar.” demişsiniz. Bu ne demektir? “Slogan atıkları için işkenceye maruz kaldılar.” diyorsunuz. Bunun anlamı, karşılığı budur.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Öyle bir şey diyen olmadı.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Kürt’üz ama biraz Türkçeden de anlarız, bunun karşılığı bu.

Öbür tarafa gelince “Aynaya bakın, kendinizi görürsünüz.” dedik. Evet, aynaya baktık, ne gördük? Direnişi gördük, size başkaldırmayı gördük, hak ve adalet savunuculuğunu gördük, dürüstlüğü gördük; halktan gelen hakkı, belediyeçiliği tekrar halka hizmet olarak götürmeyi öğrendik. Bizim belediyeçilik anlayışımız bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Defalarca söyledik: Kayyum atadınız, seçime gittiniz; halk kayyumu tanımadı, tekrar seçimde kendi temsilcisini çıkardı. Niye bunu görmüyorsunuz? Ahmet Türk’ten, o gün de söyledim, barışa, demokrasiye, adalete adanmış bir yaşamdan, utanmazca, bir terörist çıkarmaya çalışıyorsunuz, Selçuk Mızraklı’dan bir terörist çıkarmaya çalışıyorsunuz. Tutukladığınız belediye başkanını, ta Diyarbakır’dan Kayseri’ye elleri kelepçeli sürgüne gönderiyorsunuz. Utanmıyor musunuz, bir seçilmiş bunu yapmaya utanmıyor musunuz?

Tekrar söylüyorum, altını çiziyorum, Türkiye’de gelmiş geçmiş en büyük Kürt düşmanı sizsiniz arkadaşlar! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan be! Hadi oradan be!

FATMA KURTULAN (Devamla) – Kürt düşmanısınız!

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – PKK düşmanıyız biz, PKK.

FATMA KURTULAN (Devamla) – 10 tane de, 20 tane de vekiliniz varsa bile...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – PKK düşmanıyız, sen yanıyorsun.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Aynen öylesiniz, aynen öylesiniz.

FATMA KURTULAN (Devamla) – ...10 tane vekiliniz olsa bile sizin kadar Kürt’e düşman olan, “Kürt’üm.” diyen herkese düşmanlık yapan bir Hükümeti Türkiye görmemiştir. Dışarıda paçayı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA KURTULAN (Devamla) – Bağlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bağlayın, tamam.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Dışarıda paçayı, iradeyi, Rusya’ya, Amerika’ya teslim etmişsiniz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kürtlere en büyük düşmanlığı yapan PKK’dır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Otur be! Otur!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen otur!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Otur!

FATMA KURTULAN (Devamla) – İçeride de Ergenekon zihniyetine kendinizi teslim etmişsiniz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen kimsin?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sen kimsin? Otur lan!

FATMA KURTULAN (Devamla) – Hadi kolay gelsin size.

Teşekkürler Sayın Başkan. (HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen kimsin?

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kurtulan.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Her seferinde bağıryorsun. Otur!

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.21

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz değerli milletvekilleri.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 13/11/2019 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından, Gaziantep Beylerbeyi İmam-Hatip Ortaokulunda Türkçe öğretmenliği yapan Saadet Harmancı’nın kendisine mobbing uygulandığı yönündeki intihar notu ile aynı vakaların tekrarlanmaması için sözleşmeli çalışanların çalışma şartlarının incelenmesi ve iyileştirilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/11/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/11/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Öneri:

Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından, Gaziantep Beylerbeyi İmam Hatip Ortaokulunda Türkçe öğretmenliği yapan Saadet Harmancı'nın kendisine mobbing uygulandığı yönündeki intihar notu, aynı vakaların tekrarlanmaması için sözleşmeli çalışanların çalışma şartlarının incelenmesi ve iyileştirilmesi amacıyla 13/11/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 13/11/2019 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Adana Milletvekili İsmail Koncuk konuşacaktır.

Buyurun Sayın Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Gaziantep'te vefat eden Saadet Harmancı öğretmenimizi rahmetle anıyorum, ailesine ve bütün eğitim camiasına başsağlığı diliyorum.

Saadet Harmancı'nın mobbinge maruz kaldığına dair "tweet" leri var, hatta açıklamasının sonunda "Hayatınız pamuk ipliğine bağlı tehditlerden yıldı, usandım." şeklinde ifadeler var. Saadet Harmancı'nın hayatını kaybetmesinde kendi özel hayatından kaynaklı sebepler de vardır. Ancak bir sözleşmeli çalışan olan, sözleşmeli öğretmen olan Saadet Harmancı'nın intiharı akla şunu getirmeli: Sözleşmeli çalışan personel üzerinde mobbing uygulaması genel bir tavır mıdır? Bunun mutlaka araştırılması gerekir. Ben sözleşmeli çalışan bütün memurların kendilerini ikinci sınıf memur olarak gördüklerini biliyorum. Kadrolularla haklarını mukayese ettiklerinde "Ben bu ülkenin ikinci sınıf memuruyum. Kadrolu çalışanın şu hakkı var, benim bu hakkım yok." gibi bir psikolojiye girdiklerini ve bu olumsuz psikolojiyle çalışma hayatında yer aldıklarını görüyorum.

Şimdi, bakın, önümüzdeki günlerde belediyelerde sözleşmeli çalışanların sözleşmesi yenilenecek ya da yenilenmeyecek, o belediye hangi siyasi partide olursa olsun. Şu anda, bütün belediye çalışanları, 5393 sayılı Kanun doğrultusunda istihdam edilmiş bütün belediye çalışanları diken üzerinde "Acaba sözleşmem yenilenecek mi?" diye. Hele o belediyede bir önceki dönem belediye başkanı olan siyasi parti değil de yeni bir siyasi parti belediye başkanlığını kazanmışsa bütün çalışanlar diken üzerinde. Sizleri arayanlar da mutlaka vardır "Aman benim sözleşme vaktim geliyor, Sayın Milletvekilim, belediye başkanını arar mısınız?" filan gibi talepler geliyor. Dolayısıyla çalışma hayatında bu sözleşmeli uygulaması, maalesef AKP'nin çalışanlarımıza bir hediyesi. Bunu defalarca dile getirdik, geçen yıl burada kanun teklifim doğrudan gündeme alınma önergesiyle Meclis Genel Kuruluna indi, olumsuz oy verdiniz.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Sayın Emrullah İşler'in -burada mı Sayın Başkan bilmiyorum ama- geçen sene burada "Sözleşmelilerle ilgili bir çalışma yapacağız." sözü vardı. Bu söz ne zaman yerine gelir bilmiyorum ama çalışanlar, bu sözün yerine getirilip getirilmeyeceğini yakından takip ediyor.

Değerli milletvekilleri, çalışma hayatının bu kadar parçalı olması esasında hukuka da aykırı. Farklı hukuki normlara tabi çalışanlar oluşturmak maalesef sizin icadınız. Bunu çalışma hayatımızın uzun süre taşıyabilmesi mümkün değil.

Merhumeye Allah rahmet eylesin tekrar, öğretmenimiz Saadet Harmancı'nın vefatı sebebiyle sözleşmeli çalışanların problemlerini gündeme getirme vesilesi olarak görerek AKP Grubuna sesleniyorum, iktidara sesleniyorum, Sayın Cumhurbaşkanına sesleniyorum: Bu bir zulüm hâline gelmiştir. Düşünün, kadroya geçtiği hâlde sözleşmeli öğretmenin, kadrolu öğretmen gibi tayin hakkı, atama hakkı yok ve bu, sizin iktidarınız döneminde oldu ve seyrediversunuz; çözmek bir yana, sözleşmeli çalışma hayatını daha da içinden çıkılmaz hâle getiriyorsunuz. Bakın, geçen sene yaptığınız düzenlemeyle "4+2" olan sözleşmelilik süresini "3+1"e düşürdünüz ama şunu düşünmediniz, çalışanlar arasında, sözleşmeliler arasında farklı bir uygulama yaptığınızı düşünmediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Koncuk.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – "3+1" uygulamasını Sağlık Bakanlığında uyguladınız, Millî Eğitim Bakanlığında uyguladınız, Diyanet İşleri Başkanlığında uyguladınız ama Sağlık Bakanlığında "4+2"ye tabi olmayan süresiz sözleşmelileri hiç görmediniz. Adalet Bakanlığında, Tarım Bakanlığında, Gençlik ve Spor Bakanlığında, bütün kurumlarda çalışan ve ne zaman tayin olacağını bilmeyen, âdeta çakılı kadro çalıştırılan sözleşmeli çalışanların varlığı umurunuzda bile değil. Böyle devlet yönetilmez. İnsanlar arasında farklı haklar, farklı hakuklar uygulayarak devlet yönettiğinizi zannetmeyin.

Bu sözleşmelilik meselesi çözülene kadar biz mücadelemizi yapacağız diyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koncuk.

Öneri üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözeği konuşacaktır.

Buyurun Sayın Pekgözeği. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın milletvekilleri, değerli halklarımız; öncelikle Saadet Hoca'nın yaşamını yitirmesinden dolayı duyduğum üzüntüyü burada belirtmek istiyorum ve rahmetle anıyorum.

25 yaşında, gencecik, sevgi dolu bir öğretmene sürekli olarak pamuk ipliğine bağlı olduğunu hissettiren, güvencesizlik ve yaşanan bu çalışma ortamıdır, kölelik düzenidir. İnsanları korkuyla, kamçılıyarak, işsizlikle, yoksullukla tehdit ederek çalıştıran bu düzen değişmelidir. Kapitalizm, bu sömürü cenderesi bir halk sağlığı sorunudur. Yaşanan intiharlara başka bir kılıf aranmamalıdır. Kapitalizm öldürüyor, ölmesi gereken ise kapitalizmin ta kendisidir. Korku kaygı, huzursuzluk ve mutsuzluk doğurur. Güvenceli bir toplum yaratmak ise sağlıklı ve öz güvenli yurttaşlar doğurur. Şu bütçede ayrıcalıklara, muafiyetlere, istisnalara ayrılan pay var ya hani, patronlar için ayırdığınız pay, işte bu payın küçük bir parçasını bile işçilere, emekçilere, kadınlara, gençlere ayırsak Fatih'teki 4 kardeş de, Antalya'daki 2 çocuklu aile de, Saadet hoca da bugün hayatta olacaktı.

Yoksulluğu yoksullar yaratmıyor, yoksulluğu siz yaratıyorsunuz. Saadet hoca bugün yok çünkü siz varsınız. İşsizlik ve güvencesizlik kişinin, yurttaşların bireysel yetmezliğinden kaynaklanmıyor, bir günahından, suçundan kaynaklanmıyor; sosyal bir sorundur ve çözülmesi gerekir. Yaşadığımız kriz, bütçe tercihlerini Saadet hocadan yana değil de sermayeden, devlet elitlerinden yana yapmaktan kaynaklanmaktadır. "İşsizlik yok, iş beğenmeme var." diyorsunuz, 2.020 liraya bin türlü hakaret ve haksızlık altında günde 12 saat çalışmak çok istenecek bir şey midir? Bunu yapabilir misiniz acaba? Buna rağmen, 10 kişilik kontenjane bile yüzlerce kişi başvuruyor.

Bugün bütün dünyada açlar, yoksullar sokakta; Lübnan'dan Azerbaycan'a, Şili'den Endonezya'ya kadar halklar ayakta, neoliberal kapitalizmin yarattığı kriz karşısında halklar sesini yükseltiyor. Kapitalizm öldürüyor, o hâlde, ölmesi gereken de kapitalizmin ta kendisidir. Umutsuzluğa kapılmayalım, kendimizi değil, bizi güvencesiz bırakan iktidarlara öldürelim. Benim halkımıza, Saadet öğretmenlere çağrım budur. Sosyalizmin güncel bir program olarak önümüzde durduğunu da unutmamamız gerekiyor. Herkese ekmek ve gül verecek bir toplumu beraber yaratabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kemalbay Pekgözegü.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) - Bizlerin herkese iş, su, elektrik, doğal gaz, barınma, ulaşım ve internet hakkı sunacak bir sisteme ihtiyacımız var. Bireyi yalnız bırakan, eşitsizlik üreten, sömürden beslenen devleti, düzeni değiştirmemiz lazım.

Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kemalbay Pekgözegü.

Öneri üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan konuşacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Kaplan.

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, ilçem olan İslahiye'nin kurtuluş günü, buradan bu kurtuluş gününü de kutluyorum.

AK PARTİ'nin on yedi yıllık iktidarı ülkemize ne yazık ki ekonomik bunalım, işsizlik, yoksulluk, psikolojik travmalar bıraktı. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, on yedi yılda 50.378 kişi hayatına son verdi. On yedi yılda ülkemizde her sene ortalama 3 bin kişi intihar etti. Ekonomik sıkıntılar, işsizlik, evine ekmek götüremeyen vatandaşlarımız artık bir çıkmazda.

İki gün önce yaşamına son veren, Gaziantep'te görev yapan Türkçe öğretmeni Saadet Harmancı'ya Allah'tan rahmet diliyorum.

Saadet Harmancı idari amirlerince kendisine uygulanan psikolojik şiddet, yıldırma ve baskı nedeniyle 6'ncı kattan, apartmanın terasından atlayarak yaşamına son verdi. Darp iddiaları söyleniyor, bu darp iddialarının da araştırılması gerekiyor. "Her gün 'pamuk ipliğine bağlısınız' sözünü duymaktan bıktım." dedi Saadet Öğretmen. Ülkemizin trajik bir gerçeği olan atanamayan öğretmen sorununa, ücretli veya sözleşmeli öğretmenlik gibi güvencesiz istihdam şekillerinin bir çözüm olmadığı açıkça ortadadır. İdari amirleri tarafından baskı altında çalışmak zorunda bırakılan öğretmenlerimizi intihar edecek kadar çaresiz bırakan bu istihdam şekillerine bir an önce son verilmelidir. Saadet öğretmenin yaşadıklarına maruz kalan yaklaşık 100 bin sözleşmeli öğretmenimiz daha var. Bu mutsuz öğretmenler ülkesinde bir kayıp daha vermeden, sadece Saadet Öğretmeni değil hiç kimsenin pamuk ipliğine bağlı olmadığı bir düzen için yetkilileri göreve davet ediyorum. Saadet Öğretmeni intihara sürükleyenler, sorumlular yargı önünde hesap vermelidir.

Değerli arkadaşlar, işsizlik, iş yerinde psikolojik şiddet ve baskı, geçim sıkıntısı, ödenemeyen faturalar nedeniyle evine ekmek götüremeyecek duruma gelen, çaresizlikten ölümü göze alan vatandaşlarımızı AKP Hükûmeti ne kadar umursuyor, yorumu değerli halkımıza bırakıyorum. Bir kez daha hafızalarımızı tazeleyelim. Ataması yapılmadığı için intihar eden Merve Öğretmeni, İsa Öğretmeni, geçinemediği için kendini yakan Gaziantepli hemşehrim Eyüp Dal'ı, oğluna pantolon alamadığı için kendini asan İsmail Devrim'i, borcunu ödeyemediği için kendini yakan çiftçi Metin Çelik'i, çocuklarını ısıtamadığı için kendini yakan annemizi, Şanlıurfa'da "İşsizim ve açım." diyerek kendini ateşe veren gencimizi, Antalya'da geçim sıkıntısı nedeniyle siyanürle intihar eden Selim Şimşek'i, 4 kardeş olan Cüneyt, Oya, Kamuran ve Yaşar Yetişkin'in intiharlarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kaplan.

İRFAN KAPLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, dün Saadet Öğretmen canına kıydı, yarın hangi öğretmen, hangi çiftçi, hangi işsiz vatandaşımızın canına kıyacağını bilmiyoruz. Saraylarında vatandaşlarımızı görmeyen Hükûmete buradan seslenmek istiyorum: 2002'den bu yana ülkemizdeki ekonomik kriz, işsizlik, geçim sıkıntısı ve yoksulluğa bağlı intihar olaylarının belirlenmesi, sosyoekonomik ve psikolojik sebeplerinin araştırılması ve bu intiharları önleyebilecek tedbirlerin yerinde ve zamanında alınması için herkesi sağduyu ve vicdana davet ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaplan.

Öneri üzerinde son konuşma, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Kirazoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Gaziantep) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Gaziantep ilimizde görevli Türkçe öğretmeni bir kardeşimizin müessif bir olay neticesinde vefatını derin bir üzüntüyle hepimiz öğrendik. Merhume öğretmenimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine sabır ve selamet diliyorum, eğitim camiasının başı sağ olsun.

Malumunuz olduğu üzere, basın-yayın organlarından, merhum öğretmenimizin müessif olaydan önce ailesiyle görüşmeler yaptığını, ailesinin öğretmenimizi engellemeye çalıştığını ancak öğretmenimizin maalesef, sosyal medya hesabından bir veda mesajı yayınlayarak ayrıca mobbingden dolayı da öğrencilerine karşı görevini yapamadığını ifade ederek aramızdan ayrıldığını öğrendik.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Nereden biliyorsunuz öğrencilerine karşı görevini yapamadığını?

MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Devamla) – Konu hakkında ivedilikle başlatılan inceleme ve soruşturmada, söz konusu kurumda çalışan hiçbir öğretmenden bugüne kadar mobbing iddiasıyla ilgili herhangi bir bulguya rastlanılmadığı, bugüne kadar okuldaki gerek vefat eden öğretmenimiz gerekse diğer öğretmenlerden herhangi bir şikâyetin olmadığı tespit edilmiştir. Okula ve Millî Eğitim idarecilerine intikal eden, bu noktada herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Mevzuatımızda bulunan bir istihdam türü olan sözleşmeli statüsü ile müessif olay arasında bir bağlantı kurmak hakikaten pek doğru görülmemektedir. Bu noktada –sözleşmeli, kadrolu fark etmez- kamuda tüm çalışanlarımızın çalışma koşullarını ve özlük haklarını iyileştirmek her zaman gündemimizdedir, önceliğimizdir ve imkânlar ve ihtiyaçlar ölçüsünde gerekli adımlar her zaman atılmaya çalışılmaktadır.

Yine, sözleşmeli öğretmenler ile emsali kadrolu öğretmenler arasında gerek özlük gerek mali haklar gerekse de iş güvencesi bakımından belirgin bir farklılık bulunmamaktadır. Ama yine de Millî Eğitim Bakanlığımızla birlikte bizler bunlar arasında var olan farklılıkları gidermeye dönük çalışmalara ilişkin hazırlıklar içerisindeyiz.

Sayın milletvekilleri, konuyla ilgili başlayan inceleme ve soruşturma süreci devam etmektedir. Başta mobbing dâhil olmak üzere tüm iddiaların titizlikle araştırılıp gereğinin yapılması birinci önceliğimizdir. Biz de bölge milletvekilleri olarak grubumuz adına süreci yakından takip edeceğimizi bildirir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SALT KIRAZOĞLU (Devamla) - ...aileye tekrar sabırlar dilediğimizi, eğitim camiasına başsağlığı dileklerimizi iletiriz.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kırazoğlu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum...

Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Gerçi sunmuş oldunuz, ben bir karar yeter sayısı talep edecektim ama...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Geç kaldı Başkanım.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.07

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

İYİ PARTİ grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi oylama işlemini tekrarlayacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.12

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.23

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

İYİ PARTİ grup önerisinin ikinci oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi oylama işlemini tekrarlayacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, 13/11/2019 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, belediyelere yapılan kayyum atamalarının yarattığı hukuksuzlukların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/11/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/11/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

13 Kasım 2019 tarihinde İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından -4178 esas numaralı belediyelere yapılan kayyum atamalarının yarattığı hukuksuzlukların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 13/11/2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki konuşacaktır.

Buyurun Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; halkın seçme, seçilme ve yönetme hakkını ortadan kaldıran kayyum atamalarının yarattığı hukuksuzluk ve yolsuzluk çarkının bütün boyutlarıyla ortaya çıkarılması amacıyla Meclis araştırması açılması önergemiz üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Daha önce de söyledim, Türkiye artık anayasal bir hukuk devleti değildir, Türkiye'de Anayasa'nın üstünlüğünden söz edilemez. Eskilerin silsileimeratip yani "normlar hiyerarşisi" dediği ilke de Türkiye'de hukuk ilkeleri arasında yer almamaktadır. Neden mi? Ben şimdi size açıklayacağım.

Anayasa madde 127/4 "Mahallî idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri, konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahallî idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir." Normlar hiyerarşisi ilkesi uyarınca Türkiye'deki hukuk düzeninin en üstündeki düzenleme hangisi? Anayasa. Görevden uzaklaştırıp kayyum atadığınız belediye eş başkanlarımız, meclis üyelerimiz hakkında görevleriyle ilgili herhangi bir soruşturma var mı? Hiçbirisi hakkında görevleriyle ilgili başlatılmış tek bir soruşturma yok. Peki, görevleriyle ilgili bir soruşturma olmadığı hâlde İçişleri Bakanlığı tarafından belediye başkanlarının ve meclis üyelerinin görevden uzaklaştırılması ne anlama geliyor? Anayasa'nın açıkça ihlali anlamına geliyor. Evet, atanmış İçişleri Bakanlığı, 19 Ağustos 2019 ve 13 Kasım 2019 tarihleri

arasında Anayasa'yı tam 20 kez ihlal etmiştir. Bakın, gidin herhangi bir adliye sarayına, her adliye sarayında anayasal düzeni korumakla görevli cumhuriyet savcıları vardır. Ben, buradan, bu anayasal düzeni koruma savcılarını göreve çağırıyorum. 20 kez Anayasa'yı ihlal eden İçişleri Bakanlığı yetkilileri hakkında işlem başlatılması gerekiyor. Anayasa'yı yok sayıyorsunuz da bunu neye dayandırılıyorsunuz, ben onu söyleyeyim: Kalıcı hâle getirdiğiniz olağanüstü hâl rejimine dayandırılıyorsunuz. Soruyorum size: OHAL'i kaldırdınız mı? Uzatmayarak olağanüstü hâl yönetimini kaldırdınız, sona erdirdiniz öyle mi? Elbette ki kaldırmadınız. Neden? Çünkü OHAL'i kalıcı hâle getirdiniz, geçici önlem olan OHAL'de onlarca yasada yüzlerce madde değiştirdiniz. Bunlardan bir tanesi ne? 5393 sayılı Belediye Yasası'nın 45'inci maddesinin ikinci fıkrası. 5393 sayılı Kanun'un 45'inci maddesinin ikinci fıkrası, Anayasa'nın 127'nci maddesi karşısında yok hükmündedir. Buna dayanarak hiçbir belediye başkanını veya seçilmiş organı görevden alamazsınız.

Şimdi, ben size bir resim göstereceğim, daha önce de gösterdim belediyeleri nasıl gasbettiğinizi. Görüyor musunuz, uzun namlulu silahlarla askerler belediyeyi kuşatmış durumda, uzun namlulu silahlarla. Bu size neyi hatırlatıyor? Darbe girişimi sırasında –tırnak içerisinde söylüyorum- emir komuta zinciri içerisinde verilen emirleri yerine getiren asker ve polisleri ne yaptınız? Görevden attınız ve hepsi hakkında soruşturma başlattınız, hatta askerî okul öğrencilerini bile okuldan attınız, onların hakkında soruşturma başlattınız, yüzlerce öğrenci tutuklu. Bunu hangi gerekçeyle yaptınız? Dediniz ki: "Eğer konusu suçsa komutanı tarafından yazılı olarak verilmiş bir emir olsa bile o asker veya askerî okul öğrencisi bunu yerine getirmemeliydi."

Şimdi, Anayasa'ya açıkça aykırı olan, seçme ve seçilme hakkını yok sayan bu uygulamanın ne farkı var? 15 Temmuzda da Anayasa'ya ve hukuk düzenine açıkça aykırılık vardı, burada da aynı şey var. 15 Temmuzda da seçilmiş Hükûmet hedefti, bugün bu yaptıklarınızla seçilmiş belediyelerimiz ve belediye başkanlarımız hedef hâline getirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha süre veriyorum Sayın Tiryaki, tamamlayın lütfen.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Demek ki neymiş? Seçimle gelenlere yönelik tavır açısından 15 Temmuz darbecilerinden, 28 Şubat postmodern darbecilerinden hiçbir farkınız yokmuş; darbecisiniz, darbeyle seçilmişlere el koyuyorsunuz.

Ne diyorsunuz? "Bu belediyeler belediyecilik yapmıyor, yasa dışı örgütlere yardım ediyor." diyorsunuz. Buyurun, size bu önergeyle bunu kanıtlama şansı veriyoruz. Gelin, bir araştırma komisyonu kuralım, belediyelere gidelim ve her iddiayı araştıralım. Atadığınız, görevlendirdiğiniz kayyumlar ne yapmış, seçilmiş belediye başkanlarımız ne yapmış? Kim hırsızlık yapmış, kim yolsuzluk yapmış, kim hukuk dışı işler yapmış? Ama kabul etmeyeceksiniz. Neden? Çünkü gerçeklerle yüzleşmekten korkuyorsunuz. Propagandaya "evet", yalan propagandaya "evet" ama gerçeklerle yüzleşmeye "hayır."

Daha dün, önceki gün Sayıştay Başkanı ne dedi biliyor musunuz? Israrlı sorularımıza cevap verirken aynen şunu söyledi Sayıştay Başkanı, dedi ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tamamlasın efendim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Son cümlelerim Sayın Başkan, özür diliyorum.

BAŞKAN – Bağlayın lütfen.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – "Bazı sayın vekillerimizin 'Kayyum atanan belediyelerle ilgili herhangi bir suç duyurusu var mıdır?' sorularına cevaben şunu söyleyebilirim: 2017 yılında 31 müzekkerenin tamamına yakını kayyum belediyelerine ilişkin suç duyurularıdır." Kim hırsızmış? Sayıştay Başkanı sizin kayyum olarak görevlendirdiğiniz kişilerin hem seçilmiş belediyeleri gasbettiğini hem de hırsızlık ve yolsuzluk yaptığını söylüyor. Biz varsa belediyelerimizin yaptığı her türlü hukuksuzlukla yüzleşmeye hazırız. Peki, siz kayyumlarla yaptığınız yolsuzluklarla, tepsi tepsi baklavalarla, saray yavrusuna çevirdiğiniz hamamlarla, belediyeleri hediyelik gümüşçüye çevirdiğiniz uygulamalarla yüzleşmeye hazır mısınız? Biz hazırız, siz de hazırsanız buyurun "evet" deyin ama nerede sizde o cesaret.

Çok teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tiryaki.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, tutanaklara geçsin diye efendim...

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Konuşan hatip AK PARTİ Grubunu darbecilikle itham etti. Sükût ikrardan gelir, AK PARTİ Grubunun buna sessiz kalmasını kabullenme olarak yorumladım. Tutanaklara geçsin efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, kayyum atamalarına CHP'nin karşı olduğunu biliyorduk, bir daha görmüş olduk. Fakat grup adına konuşmacımız az sonra bu konuyla ilgili cevapları verecek Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Turan.

Evet, öneri üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku konuşacaktır.

Buyurun Sayın Tanrıku. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, demokrasi yerelden başlar ve her kademesinde yerelde seçim olması lazım, esas budur. Seçimle gelen, seçimle gider. Yerel demokrasi de demokrasinin özüdür. Bunlar kitaptan ve sizlerin en fazla söylediği sözler. Ama ne oldu? 15 Temmuzda bir darbe girişimi oldu. 15 Temmuzdan önce de doğu ve güneydoğuda görevden alınan belediye başkanları vardı, o belediyeler görev yapıyorlardı 15 Temmuzdan önce ama kayyumla ilgili bir düzenleme bu Parlamente'ye gelmedi; bakın, 15 Temmuzdan önce kayyumla ilgili bir düzenleme bu Parlamente'ye gelmedi. Ne zaman geldi? 411 sıra sayılı Yasa Tasarısı'yla. Ne zaman geldi? 15 Temmuzdan hemen sonra, 1 Ağustosta. Peki, bu belediyeler iddia ettiğiniz gibi 15 Temmuzdan önce bu suçları işlememişler miydi? Neden kayyumla ilgili düzenlemeyi o zaman yapmak aklınıza gelmedi? Zira şöyle, hep söylediniz, her zaman söylediniz, darbe girişimini Allah'ın lütfu saydınız, darbe girişimini Allah'ın lütfu saydınız. O nedenle darbeyle alakası olmayan, o güne kadar gündeme gelmemiş bir konuyu 411 sıra sayılı Yasa Tasarısı'nın 51 ve 52'nci maddelerine koydunuz ve Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeye başlandı. Sonra ne oldu biliyor musunuz, sonra ne oldu? Plan ve Bütçe Komisyonundan aynen geçti 52'nci madde, Genel Kurula geldi. Bütün siyasi partilerin ortak imzası var. İmzalar burada; Elitaş var, Mehmet Doğan Kubat var AK PARTİ'li, diğerlerini söylemiyorum, bütün siyasi partiler -şu anda cezaevinde, Çağlar Demirel var HDP adına- beraber imza atmışsınız ve 52'nci maddeyi, kayyum düzenlemesini yasadan çıkarmışsınız. Burada 18 Ağustosta görüşülmemiş, tüm siyasi partilerin ortak iradesiyle, demokrasiye aykırı olduğu gerekçesiyle çıkarılmış ve yasalaşmamış. Sonra ne yapmışsınız? Sizden bekleneni yapmışsınız. O da ne? Meclisin iradesine karşı çıkmak, kanun hükmünde kararnameye koymak. Kanun hükmünde kararnameye koydunuz onu ve yasalaştırdınız. Hangisine? 674'e. Sonra da 6758 sayılı Yasa'yla bunu yasalaştırdınız. Ama nasıl? Bakın, halkın iradesine, Meclisin iradesine darbe indirerek. Elinizi vicdanınıza koyun, bu şekilde görevden alma Anayasa'ya aykırıdır ve halkın

iradesine darbedir, çok açık bir biçimde darbedir.

Bakın, alınan belediye başkanlarıyla ilgili olarak... 20 belediye başkanı alındı, ben de takip ediyorum. 3 büyükşehir belediye başkanını yakından tanıyorum, 3'ü de bu Parlamentoda milletvekilliği yaptı; hepiniz tanırırsınız, 3'ü Parlamentoda milletvekilliği yaptı: Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir Belediye Başkanları. Bakın, bir tanesiyle ilgili olarak, bir belediye başkanıyla ilgili olarak bir soruşturma yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Selçuk Mızraklı Tabip Odası Başkanıydı, ben de Baro Başkanıydım; kendisini tanırım. Sarmaşık Derneğinin yöneticisi olması kendisine sorulmuş, kurucusu olması sorulmuş. Kurulduğu zaman ben de Baro Başkanıydım, kurucu üyesi oldum. Kutbettin Arzu -AK PARTİ Milletvekili oldu daha sonra- o da kurucu üyesidir, Galip Ensarioğlu da üyesidir aynı derneğin değerli arkadaşlar. Tutuklama gerekçesinde bu var.

Selçuk Mızraklı'nın başka bir tutuklama gerekçesi: Bakın, 2016 yılının Mart ayında Nusaybin'de bir itirafçı yakalanır, beyanlarda bulunur, Selçuk Mızraklı'nın adı yok içinde. Selçuk Mızraklı milletvekili seçilir, yine adı yok, ifadesi yok. Kendisi 20 Mart 2019 tarihinde, seçilmeden sadece on gün önce bu itirafçı ek beyanda bulunur. O zamana kadar beyan yok. Seçileceği anlaşılmış, kendisinden beyan alınır, der ki: "Benim duyduğuma göre..." Ne zaman bunu söylüyor? Üç yıl sonra, seçilmesinden on gün önce. "Benim duyduğuma göre, Selçuk Mızraklı bir örgüt üyesini tedavi etmişti."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, avukatlık yaptık hepimiz. Bu beyanların ne anlama geldiğini buradaki vicdan sahibi olan bütün milletvekilleri bilir.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, lütfen sözlerinizi bağlayın.

Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Şimdi, bakın, bu sahte tutanaklarla, sahte beyanlarla kimlerin nasıl mağdur edildiğini biliyoruz ama bir belediye başkanını bu tür sahteciliklerle tutuklamak, hapse atmak hangi vicdana uyar?

Dahasını söyleyeceğim bakın, dahasını söyleyeceğim: Keziban Yılmaz, Diyarbakır'da avukat; Rojda Nazlier, Diyarbakır'da siyasetçi; aldınız, tutukladınız. Ya, insaf! İnsaf edin ya! Bu kadar mı vicdansız oldunuz, bu kadar mı oldunuz ya! Koyun Diyarbakır'daki cezaevine. Gece yarısı on saat uzaklıktaki Kayseri'ye gönderin, on saat boyunca elleri kelepçeli kalsın, tuvalet ihtiyaçları karşılanmasın ve her hafta çocuklarını, ailesini Diyarbakır'dan ta Kayseri'ye kadar görmeye götürün. Ya, böyle bir vicdansızlığı gerçekten tarih yazmadı, gerçekten yazmadı.

Bakın, kayyumla oluşturduğunuz düzenin maliyetinin ne olacağını bugün hesaplayamazsınız ama yarın öbür gün bunların siyasi maliyetinin ne olacağını hep beraber göreceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – O nedenle, bir yurttaş ve burada konuşan birisi olarak sizden ricam, isteğim: Bu uygulamalardan vazgeçin, siyasi olarak darbe yapmayın, sandığı esas alın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanrıkulu.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – PKK marşında kim saygı duruşunda bulundu, söyleyin.

BAŞKAN – Öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Selami Altınok konuşacaktır.

Buyurun Sayın Altınok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bir buçuk senedir hukuki yapılan her işlemten sonra...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hangi hukuk ya! Hangi hukuk!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hangi hukuk!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ayıptır, ayıp!

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – ...HDP Grubunun bu kayyum meselesini ısıtıp ısıtıp Meclisin gündemine getirmesinden -bir anlam ifade etmiyor- biz de bir şey anlamıyoruz. Onlar da ne amaçlıyor, onu biz de anlamakta zorlanıyoruz.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesi, Belediye Kanunu'nun 45 ve 46'ncı maddeleri çok açık ve nettir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – "Görevleriyle ilgili" diyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Görevleriyle ilgili... Görevleriyle ilgili...

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – 127'nci maddesinde, idarenin vesayet yetkisi çok açık ve net bir şekilde ortaya konulmuştur.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Halka yalan söyleme! Halka yalan söyleme!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Halkı yanıltıyorsunuz.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Belediye Kanunu'nun 45 ve 46'ncı maddesinde, biraz önce hatiplerin söylemiş olduğu değişiklikler yapıldıktan sonra...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Halka yalan söylüyorsun.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Daha önce de bu yetki vardır, yapılan değişiklikte sadece belediye meclisi içinden belediye başkanı vekili seçmenin dışında...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Masal anlatıyorsun, masal!

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – ...İçişleri Bakanına ve valiye -duruma göre, il ve ilçe durumuna göre- dışarıdan da belediye başkanı vekili atama yetkisi verilmiştir. Geçmiş dönemde de yapılan atamalarda, görevlendirilen, benim de meslektaşları olmaktan gurur duyduğum vali ve kaymakamlar...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Utanmanız gerekiyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Utanmalısın, utanmalısın.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – ...güneydoğuda bugüne kadar yapılmamış çok büyük hizmetleri vatandaşımızın hizmetine sunmuştur.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Aslolan burada, aslolan!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yolsuzluk yapmışlar yahu.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Kim ne derse desin kim nasıl kabul ederse etsin, bu, milletimizin gözü önündedir, milletimizin gözü önünde yapılmaya da devam etmektedir. Ancak hizmetin de yanında şunu da özellikle belirtmek lazım geliyor değerli arkadaşlar...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yolsuzluklardan bahset, yolsuzluklardan! Sayıştaydan bahset!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Seçim yapmayalım o zaman!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Seçim yapmayalım!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen müdahale etmeyelim.

Buyurun, devam edin Sayın Altınok.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Seçim yapmayalım yahu! Çalışkan adamları gönderelim, seçim yapmayalım!

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Yahu bu müdahalelerle falan olmaz, biz işimizi biliriz, biz ne konuşacağımızı da biliriz, müdahaleyle olur mu yani?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Tabii, tabii... Doğru...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Evet, evet, işinizi bilirsiniz, siz işinizi iyi bilirsiniz.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Onlar müdahale ediyor diye biz konuşmayacak değiliz ya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti devletinde, devletimizin birliği, milletimizin birliği ve bekası adına...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ha, bekası adına, evet, evet!

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – ...hizmet etmenin dışında, belediye imkânlarını, belediye personelini, aracını gerecini terör örgütü amaçlarıyla hiç kimsenin kullanmasına...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Darbecisiniz, darbeci!

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – ...Türkiye Cumhuriyeti devleti bugüne kadar müsaade etmedi, bundan sonra da müsaade etmeyecek. Bunu herkes bilecek. Bunu herkes bilecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bunun alkışlanacak hiçbir yanı yok.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Çukur terörünün olduğu süreçlerde, belediye araç gereçleriyle belediye başkanlarının, belediye personelinin, bu memlekette birliği ve dirliği sağlamak adına görev yapan polisimizin...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yalancısınız! Halkı kandırıyorsunuz! Halka yalan söylüyorsunuz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya yalan atıyor ya, Allah aşkına ya!

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – ...askerimizin şehit edilmesi için sokak ortalarına, sokak çukurlarına bombaları yerleştirdiklerini bilmiyor muyuz zannediyorsunuz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Utanmazca yalan söylüyorsun şu anda, utanmazca!

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Bir önceki konuşmamda da aynı konuyla alakalı bunun örneğini verdim. Biz, Türkiye Cumhuriyeti devletinde, biz olalım hükûmet, başkası olsun hükûmet, hiç fark etmez...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Siz hükûmet değil, darbecisiniz, darbeci. Hükûmet değilsiniz.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Altınok.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

...Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırları içerisinde PKK'nın da, DEAŞ'ın da, FETÖ'nün de...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Onlarsız yaşayamıyorsunuz.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – ...aklınıza ne geliyorsa, ne bela geliyorsa gelsin bu milletin birliğini, dirliğini bozmasına müsaade etmeyeceğiz, etmeyeceğiz, etmeyeceğiz, sonuna kadar etmeyeceğiz diyorum, hepinize saygılar sunuyorum. Sağ olun, var olun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altınok.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, hatip “HDP her hukuki işlemeye karşı çıkıyor.” diyerek bir iftirada bulunmuştur. Bu konuda kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN – Yerinizden açıklama yapmanızı isteyeyim.

Buyurun, aynı şeydir zaten yani iki dakika süre tanıyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Doğrudan sataşma yani “Hukuki işleme karşı çıkıyor.” diyor, kendi hukuksuzluklarını bizim üstümüze yıkmaya çalışıyor.

BAŞKAN – Aynı süreyi tanıyorum zaten Sayın Oluç, yerinizden açıklama yapmanız daha iyi olabilir.

Buyurun.

Süreniz iki dakika.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Erzurum Milletvekili Selami Altınok'un HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; bu kayyum meselesini bugün, yarın ve önümüzdeki günlerde, haftalarda tartışmaya devam edeceğiz.

Kesinlikle şunu söyleyeyim: Biz kesinlikle bunun üzerine soğuk su içip susmayacağız. Neden olduğunu size anlatalım: Bakın, hukuku çiğniyorsunuz, demokrasiyi çiğniyorsunuz, bütün demokratik teamülleri çiğniyorsunuz, sandık hukukunu ve sandık adaletini yok sayıyorsunuz, halkın iradesini gasbediyorsunuz, açıkça oy hırsızlığı, emek hırsızlığı, bu yapılanın adı budur, açıkça budur, başka bir şey değildir. Halkın iradesi gasbediliyor. Bakın, siz muhafazakâr sağ kanatta yer alan bir partisiniz. Ya, rahmetli Menderes'in zamanından bugüne kadar muhafazakâr sağın önem verdiği sandık iradesini yok ettiniz, millet iradesini yok ettiniz. Orada oy veren milyonlarca insanın iradesini bir İçişleri Bakanının kararıyla açıkça gasbediyorsunuz, ortadan kaldırıyorsunuz. Bunu anlatıyoruz size. Demokrasiye sahip çıkın diye anlatıyoruz ama siz hikâye konuşuyorsunuz hikâyeye. Emin olun, bunun suçu büyüktür, halkın iradesinin gasbedilmesine bu halk asla boyun eğmeyecektir. Sandık iradesinin gasbedilmesine asla boyun eğmeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Bunu sık sık söyleyeceğiz. Savunamıyorsunuz, utanmanız gereken bir durum. Bir kayyum rejimi ihdas ediyorsunuz kayyum rejimi, demokrasi yerine, bunu anlatıyoruz.

Şimdi, konuşuyorsunuz... Ya, Sayıştay Başkanı ortaya koydu, Sayıştay Başkanı dedi ki: “2017’de 31 müzekkerenin

tamamı neredeyse kayyumlara aittir.” Ne oldu bunlar? Sümen altı edildi. Niye Sayıştay Başkanlığının yaptığı suç duyuruları konusunda herhangi bir işlem yapılmadı? Sümen altı ediyorsunuz. Çünkü kayyumlarınız yolsuzluk yaptı. Kapı gibi faturaları ortaya çıktı “İçişleri Bakanına hediye verilmiş, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanına hediye verilmiş.” diye. Biz dedik ki bu faturalar sahteyse “Hediye almadık.” desin İçişleri Bakanı ve Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Almadık.” dedik Sayın Başkan, izah edildi bunlar.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Önceki dönem, sizin dönem değil.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Değilse o faturaları düzenlemiş olan kayyumlar hakkında işlem yapılınsın dedik, hiçbirini yapılmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bütün bunları konuşacağız ve konuşmaya devam edeceğiz. Çünkü biz demokrasiye, hukuka, sizin çiğnediğiniz Anayasa'ya, sizin çiğnediğiniz uluslararası demokratik sözleşmelere sahip çıktığımız için itiraz ediyoruz. Siz ise iktidarınızı sürdürürebilmek için her türlü usulsüzlüğü, her türlü yolsuzluğu, her türlü irade gasbını kabulleniyorsunuz ve bunun arkasında duruyorsunuz. İçişleri Bakanının bu yaptıklarını asla ama asla ne Kürt halkı ne Türk halkı kabullenmeyecek. Buna karşı mücadelemizi her an sürdüreceğiz, bundan da haberiniz olsun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Teşekkürler Sayın Oluç.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sondan başlayacağım. Böyle masaya vurarak filan... Korkacak vekil yok burada Sayın Başkan.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Alışmışlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Buna ilişkin her türlü cevabımızı verdik, Grubumuz adına Selami Bey konuştu, kayyum meselesi de halledildi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de sisteme girmiştım ama.

BAŞKAN - Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 60'a göre pek kısa bir söz talebim var, tutanaklara geçirmek maksadıyla.

BAŞKAN – Tabii ki.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, biraz önce konuşan Sayın Altınok bir söz sarf etti, “çukur terörü” dedi; dur bakayım, evet, “çukur terörü” dedi. Tutanaklara geçmesi için ve bir yüzleşmeye ihtiyaç olduğu için şunu söylemek lazım: Çukur terörünün müellifi dönemin AK PARTİ hükümetleridir, yüklenicisi de PKK terör örgütüdür. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yani HDP mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sizsiniz, siz!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – PKK dedim, PKK.

Biz size IŞİD diyor muyuz?

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

Buyurun Sayın Turan.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Tabii, IŞİD'le ortak ol, öyle iftira at sonra.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Amerika'dır o.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Abdullah Bey, bir dakika...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karşılıklı konuşmayalım lütfen.

Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, az sonra görüşeceğimiz kanun teklifine...

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Birleşmiş Milletler raporlarını inceleyin, IŞİD'le nasıl iş birliği...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Amerikan uşağıdır o.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki...

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Raporların hepsi yazıyor. Hesap vereceksiniz, IŞİD'le iş birliğiniz nedeniyle hesap vereceksiniz, emin olun, hesap vereceksiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – IŞİD'i anlatın, IŞİD'i.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, lütfen...

Sayın Turan, buyurun.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Zaten PKK diye bir terör örgütü de yoktur, değil mi?

BAŞKAN – Sayın Eronat, lütfen... Biri susuyor, diğeri başlıyor. Grup Başkan Vekiliniz ayakta bekliyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Sayın Altay ve CHP az sonra görüşeceğimiz kanun teklifine karşılar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, karşı olmaktan da iftihar ediyoruz. Aha masaya da vuruyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O yüzden her türlü vesileyle uzasın, Meclis kanun teklifine geçmesin diye çalışacaklar.

Biz terör eylemlerinde durduğumuz yeri biliyoruz, bu ülkede terörle nasıl mücadele ettiğimizi tüm dünya biliyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Destek verdiğiniz günleri de gördük.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ufak oyunlara gelecek bir parti değiliz biz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Turan.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 13/11/2019 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, belediyelere yapılan kayyum atamalarının yarattığı hukuksuzlukların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, iklim değişikliklerinin ülkemize etkilerinin incelenerek Türkiye'nin iklim politikalarının düzenlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/2009) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Kasım 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/11/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/11/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, iklim değişikliklerinin ülkemize etkilerinin incelenerek Türkiye'nin iklim politikalarının düzenlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/2009) esas numaralı Meclis araştırması önergesinin görüşmesinin Genel Kurulun 13/11/2019 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sera Kadıgil konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kadıgil. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın üyeler; biz burada, aramızda kavga edip duralım, insanlık şimdiye dek gördüğü en büyük tehditle karşı karşıya. Üstelik uzak bir gelecekte değil, tam da bu yaşadığımız günlerde toplu bir yok oluşa sürükleniyoruz ve bilim insanları bunun, sürüklendiğimiz 6'ncı büyük yok oluş olduğunu söylüyorlar. Bunu ben değil, dediğim gibi, dünyanın en saygın bilim insanları söylüyor.

"İklim değişikliği" adı altında, manasız bir hassasiyet gibi sunulan iklim krizinden söz ediyorum. Biliyorum, bunu çoğunuz gereksiz hatta romantik bir konu gibi görüyorsunuz "Yüz yıl sonranın meselesi." diyorsunuz. Gerçekten ciddi ve acil bir durum olsa, koca koca devletler elbet önlemini alır, gereğini yapar diye düşünüyorsunuz. Bizi bu denli büyük bir rehavete sürükleyen tam olarak bu sevgili arkadaşlar. Hani, bize ne diyoruz, bizden çok uzak şeyler sanıyoruz ya fena hâlde yanılıyorz. (Uğultular)

Lütfen dinleyin beni, lütfen dinleyin beni sayın arkadaşlar...

Bakın, daha iki gün önce Çevre Bakanı bütçe sunumunu yaptı Komisyon'da. Ne diyor sunumda? "Yüz yıl sonra" diyor. "İklim değişikliği için gerekli adımlar atılmazsa yüz yıl sonra büyük felaketler olacak." diyor. Oysa başımıza gelecek bu felaketler meçhul bir gelecekte değil, geldiler, buradalar şu anda. Ne mi oluyor mesela? Gelmiş geçmiş en sıcak yılları, en sıcak mevsimleri yaşıyoruz, buzullar eriyor, havamızdaki karbondioksit yoğunluğu dünya tarihinde görülmemiş bir noktaya yükselmiş durumda. "Şu seviyeyi geçerse geri dönüşü olmaz." diyordu bilim adamları, bilim insanları bundan yirmi yıl önce, biz o seviyeyi geçmiş bulunuyoruz arkadaşlar.

Sadece insanlık değil şu anda söz konusu olan, her gün 200'e yakın canlı türü dünya yüzünden siliniyor, her gün 200'e yakın canlı türü dünyamızdan siliniyor ve "büyük yok oluş" dediğimiz şey tam olarak bu. Tüm insanlığı etkisi altına alan büyük ölçekli felaketler, kuraklıklar, hortumlar, seller, hatta savaşlar işte tam olarak bu sebeple başlıyor.

Ülkemize bakıyorum, durum inanılmaz iç açıcı değil. Sadece son kırk yılda 1,3 milyon hektar sulak alan kaybetmiş biz. Yağışsızlık, anormal sıcaklıklar nedeniyle kuraklıklar yaşıyoruz. Çiftçimiz toprağını ekemiyor şu anda, bunun müsebbibi iklim krizidir. Bazı bölgelerimizde eşi benzeri görülmemiş sel felaketleriyle baş etmeye çalışıyoruz.

Türkiye'nin havası, bakın, AB ortalamasına nazaran yüzde 33 daha kirli artık. Biz her yıl 30 bin yurttaşımızı hava kirliliğinden kaybediyoruz. Yani iklim krizi dediğimiz şey, artık sadece kutuptaki bir ayının, Amazonlardaki bir ağacın derdi değil sevgili arkadaşlar, hepimizin derdi, biz, hepimiz şu anda bunun etkilerini yaşıyoruz.

Peki, bunlar olurken biz ne yapıyoruz? Yeni 7 tane kömürlü termik santral açacağımızı müjdeliyoruz mesela. Sanki mevcutların hâli çok iyiymiş gibi, bir de yenilerini yapma vaatleriyle övünüyoruz burada. Tüm partiler, bakın, istinasız tüm partiler bir araya geliyor, mevcut santraller için getirilen süre uzatım teklifini kesin bir dille reddediyoruz -daha geçen sene- aradan bir yıl geçmeden aynı ahlaksız teklif utanmadan Meclisimizin önüne getirebiliyor. Plastiği azaltalım diyoruz, bir yandan poşeti paralı hâle getirirken bir yandan atık ve çöp ithalatında ne yazık ki rekor üstüne rekor kırıyoruz biz. Bütün bunları ekonomik büyüme, enerji bağımlılığını çözme masallarıyla yapıyoruz. Havamızı, suyumuzu, toprağımızı, toprağımızın altını dahi şirketlere peşkeş çekiyoruz. Bugünün yetişkinlerini daha da zengin etmek uğruna, biz, yarının çocuklarını öldürüyoruz şu anda. Oysa iklim kriziyle ilgilenmek için, sevgili arkadaşlar, sandığımız gibi yüz yılımız falan yok. Bilim insanları çok net bu konuda. Bu hızla gidersek aslında bizim on yılımız bile yok biliyor musunuz. Hemen bugün, şu an bir mucize olsa, fosil yakıt kullanımını tamamen durdursak, hepimiz bugün vegan olsak bile her şeyi düzeltemiyoruz, o seviyeyi geçmiş bulunuyoruz. Biliyorum bazılarınız şimdi içinizden şöyle diyor: "İyi hoş da bize ne? Yani biz mi kirllettik dünyayı bu kadar, biz ceremesini çekelim. Yani Çin'in, Amerika'nın, Avrupa'nın onda 1'i kadar zararımız yok. Memlekette bu kadar dert var, bir de bunlarla mı uğraşacağız?" diye düşünüyor bazı arkadaşlarımız. Ne yazık ki durum öyle değil. Bakın, geçtiğimiz on yılda dünyanın en çok salım yapan ülkelerinden biri hâline geldik biz. Bacalara filtre takmıyoruz, termik santraller havamızı, suyumuzu mahvediyor. Paris Anlaşması'nı imzaladık, hâlâ yürürlüğe sokmadık biz. Tüketimimizi on yıl sonra azaltmayı taahhüt ettik ama ne yazık ki 2020'de Çevre Bakanlığında kuş kadar bir bütçeyi reva görüyoruz. Bu da artık ülke olarak o kadar masum olmadığımız anlamına geliyor. Doğru "Tarihsel sorumluluğumuz onlar kadar değil. Biz mi yaptık ki biz düzeltelim?" diye düşünebilirsiniz ama biz bu ülkeler kadar çirkin ve hoyratça davranmayı bu gezegene, kendimize yakıştırıyor muyuz, bunu merak ediyorum. 30 bin insan diyorum sevgili arkadaşlar, 30 bin insan öldü. Hangi ekonomik büyüme, hangi kalkınma bu canlardan daha kıymetli? Ne yapabiliriz biz? Bu sorunun cevabını aramak için ben buradayım aslında. TBMM ne yapabilir? Mesela, biz bugün hemen burada, kendi aramızda anlaşıp Meclisin tüm itibarını ayaklar altına alan o tasarıyı geri çektirebiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) - Devam edebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kadıgil, tamamlayın lütfen.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Bununla da kalmayabiliriz, Çevre Bakanlığımıza biraz bütçe ayırabiliriz mesela bunlarla mücadele etsin diye, termik santrallere yatırım yapmak yerine mevcutları düzeltebiliriz, yeşil enerjiye harcaabiliriz biz paralarımızı. Hiçbir şey yapmasak bile ne yapabiliriz biliyor musunuz, bu Meclisteki insanlar bir komisyon'da toplanabiliriz, bu teklifi kabul edebiliriz ve gerçekleri araştırıp halkımıza anlatabiliriz. Milyonlarca çocuk 7 kıtada bunun için sokaklara çıkıyorsa, herhâlde vekiller olarak biz de bu kadarını başarabiliriz diye düşünüyorum.

Bakın, Meclisin yaş ortalaması 52 ve çoğunuz bu bahsettiğim büyük yıkım geldiğinde ölmüş olacaksınız. Ama ben mesela o gün geldiğinde 65 yaşında olacağım, beni bırakın Rümeysa var AK PARTİ’de, Rümeysa henüz 52 yaşında olacak, Dersim henüz 52 yaşında olacak ve biz hâlâ yaşıyor olsak bile sizin yüzünüzden nefes alamıyor olacağız arkadaşlar. Yani böyle devam edersek iklim krizi hepimizi öldürecek. Hadi bizi öldürmedi, çocuklarınızı öldürecek, torunlarınızı öldürecek arkadaşlar; susuzluktan ölecekler, açlıktan ölecekler, kuraklıktan ölecekler ama bu çocuklar ölecekler ve bizim yüzümüzden ölecekler, önlem almadığımız için ölecekler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Özür diliyorum Sayın Başkan, tamamlayayım.

BAŞKAN – Tamam, Sayın Kadıgil, bir dakika daha süre veriyorum.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Yani biz ülkemizi kendi doğru bildiğimiz şekilde yönetmek için burada bu kavgaları ediyoruz ya, biz böyle devam edersek ortada ne muhafazakâr kalacak ne demokrat kalacak ne de milliyetçi kalacak, ortada yönetecek insan falan bulamayacağız biz sevgili arkadaşlar.

Ben buradan sadece kendi Meclisimizin gençlerine seslenmiyorum, tüm dünyadaki genç parlamenter arkadaşlara seslenmekle kendimi artık mükellef hissediyorum. Lütfen derhâl harekete geçin ve siyasi görüşünüz her ne olursa olsun iklim krizi için bir araya gelin, hükümetlerinize baskı yapın ve bilime kulak verin arkadaşlar. Bu kötülüğü durdurmak, bu çarkı yıkmak bizim elimizde. Tek ihtiyacımız olan inanın bunu fark etmek ve o sokağa çıkan 10 yaşındaki çocuklar kadar cesur olmayı başarabilmek, insanlığın geleceğini kurtarmak gibi olağanüstü bir yük yüklediniz sırtımıza -çok teşekkür ediyoruz- ve biz kendi aramızda siyasi kavga vereceğiz diye çekildiğimiz köşelerde bu yükün altında ezilerek öleceğiz. Hep birlikte bir araya gelmezsek bunlar başımıza gelecek.

“Greta” diye bir çocuk şöyle seslendi BM’de, onun sözleriyle sesleneceğim ben de size: “İnsanlar ızdırıp çekiyorlar, insanlar ölüyorlar...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Bitiyor Sayın Başkan, özür diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kadıgil, uzatmayın, üçüncü dakika oluyor. Siz yine konuşun ama ben mikrofonu açmayayım.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Son üç cümle Sayın Başkan.

“İnsanlar ızdırıp çekiyor arkadaşlar, insanlar ölüyorlar. Koca ekosistemler çöküyor şu anda. Bir kitlesel yok oluşun eşiğindeyiz ama bizim tek konuştuğumuz şey paradan puldan, sonsuz ekonomik büyüme masallarından ibaret. Bu ne cüret?” diye soruyor çocuklar bize. Bu ne cüret? (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kadıgil.

Öneri üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Rıdvan Turan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İklim krizi dediğimiz şey, esasen insan türünün devam edip etmemesi meselesi. Artık, aslına bakarsanız, bıçağın kemiğe dayandığı bir noktadayız. Jeologlar dünyayı zamansal süreçlere ayırırken insanın daha organize yaşamaya başladığı son Buzul Çağı’ndan sonraki dönemi Holosen Dönem olarak nitelendirmişler. Holosen Dönem, aşağı yukarı 12 bin yıl önce Buzul Çağı’nın ortadan kalkmasıyla birlikte, daha organize hayatların kurulduğu ve Orta Doğu coğrafyasında da Neolitik Dönem’in başladığı yani ilk kez insanın doğada avcı, toplayıcı olmaktan organize tarım faaliyetlerine başladığı dönemi ifade eden bir süreç ve aslında devletin kökenini, şu anda içinde olduğumuz bütün uygarlık süreçlerinin kökenini Neolitik Dönem’de aramak lazım.

Şimdi, bazı bilim insanları der ki Holosen Dönem’den yani iklimin yumuşadığı ve insanın organize tarıma başladığı dönemden sonra 1800’lü yıllarda Antroposen Dönem başladı. Antroposen Dönem’in özelliği şu: Dünyada şimdiye kadar çok fazla iklim krizi oldu, çok fazla felaket oldu. Dinozorlar bir göktaşının çarpmasıyla yok oldu, bu iklimi değiştirdi. Örneğin altmış beş milyon yıl önceki hikâye bu fakat ilk kez dünya iklimi, dünya vasatı insan eliyle ve geri dönüşümü mümkün olmayan bir biçimde dönüştürülüyor. Buradan çıkan şey şu: Daha önceki dönemler jeolojik hadiselerin sonucunda ortaya çıkarken artık dünyada insanın, esas olarak da kapitalizmle birlikte yani 1800’lü yıllarla birlikte, buhar makinesinin bulunması, ardından lastikli taşıtların devreye girmesi, ardından fosil yakıtların dünyanın en büyük değeri hâline gelmesiyle birlikte Antroposen Çağ geri dönülmez biçimde ortaya çıktı. Nedir özelliği? Evet, insan eliyle başlamıştır. Denizlerin kirlenmesi, biyoçeşitliliğin ortadan kalkması, uluslararası tekellerin kâr hırsıyla dünyanın bütün ekolojik niteliğini alaşağı etmesi bunların tipik özelliği. Şimdi soru şu: Acaba kapımızı çalan bu büyük felakete “Kardeşim, bu dünyayı biz mi kirlitiyoruz da biz temizleyeceğiz?” diyeceğiz yoksa Ege Bölgesi, Akdeniz Bölgesi ve İç Anadolu Bölgesi’nde giderek belirginleşen bu iklim değişikliği ve çölleşme gibi faktörleri önceden görüp buna ilişkin tedbirler mi alacağız? Bu mesele çok temel bir meseledir. Eğer ikincisini yaparsak, eğer bunu dış kapının dışındaki bir hadise olarak değil, bu memleketin meselesi olarak göreceksak bir defa AKP’nin çevre politikalarını yeniden gözden geçirmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın, Sayın Turan.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Fosil yakıtlara dayanarak sürekli enerji arzı yaratmaya hedeflenmiş termik santraller başta olmak üzere, nükleerler başta olmak üzere ekolojik yapıyı geri dönüşsüz biçimde tahrip edeceğini ve ciddi bir iklim krizini bir kez daha tetikleyeceğini hep beraber biliyoruz. Kaldı ki bu, bacalara takılması öngörülen filtre sistemlerinin daha sonra ertelenmesi, uzun vadeye yayılması gibi faktörler dikkate alındığında ve bunların yanında, AKP’nin enerji arzına yönelik olarak çok önemli yerlerde, mesela seçim bölgem olan Mersin bölgesinde, Çanakkale bölgesinde çok sayıda termik santrali kurmaya çalışması geri dönülmez bir süreci tetikleyecek arkadaşlar. Bu yalnızca hastalıkların artması açısından değil, aynı zamanda bir bütün olarak ekolojinin çökmesi, bir bütün olarak insanın sayesinde de dünyanın mahvolması anlamına gelecek. O sebeple, yol yakinken bu konuda önlem almaya hepinizi davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Turan.

Öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Eroğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; CHP Grubunun önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim.

Efendim, özellikle, tabii, küresel iklim değişikliği çok önemli, dünyanın problemi bu. Özellikle, malum olduğu üzere, sera gazı denilen gazlar, karbondioksit ve diğer metan gibi gazlar atmosferde birikmek suretiyle güneş ışınlarının tekrar atmosfer dışına çıkmasını önüyor, böylece sera etkisi göstermek suretiyle dünyanın sıcaklığı gitgide artıyor.

Tabii, dünya, özellikle küresel iklim değişikliğiyle mücadele için taraflar konferansını topladı ve burada artı 2 dereceyi

geçmemesi konusunda bir çalışma yapılmaya başlandı. Ama Türkiye ne yaptı? Evvela tarihsel sera gazı salımlarına bir bakarsak Türkiye'nin cürmü çok düşük, binde 4 ama -elimde rakamlar var, onları kayda geçmesi için vereceğim- 1850 ile 2002 yılları arasında, bu sanayi inkılabı zamanında en büyük sera gazı salımları olmuştur ve burada özellikle -Amerika'nın salımı- dünyadaki salımın yüzde 29,3'ü Amerika'ya ait, Avrupa Birliği'nin ise yüzde 26,5. Diğer ülkeleri saymayacağım ama Türkiye'nin bu sürede binde 4 gibi bir salımı var. Ama biz bu konuda ne yaptık? Özellikle şunu ifade edeyim: Gereken her şey yapıldı.

Biliyorsunuz, Rio'dan sonra Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ortaya çıktı. Bunu ilk defa Hükümetimiz imzaladı. Bakın, 24 Mayıs 2004 tarihinde bu çerçeve sözleşmesine imza attık.

İkinci husus: 26 Ağustos 2009 tarihinde ise Kyoto Protokolü'ne taraf olduk, hatta ben o zaman Çevre ve Orman Bakanydım, 2009'da Kopenhag ve Cancun'daki Taraflar Konferansı'na katıldık. Hatta Türkiye ilk defa Avrupa Birliği müzakerelerinde çevre faslını açan bir ülke oldu; gerçekten çok önemli.

Peki, bu konuda ne yapıyoruz? Türkiye boş kalmıyor bakın. Sera gazı neden kaynaklanıyor? Enerji üretiminden. Bu konuda özellikle termik santral için gerekli tedbirler alınmıştır, alınıyor.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Alınmadı Sayın Bakanım, alınmıyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Alınmıyor.

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Yeni santrallerde gerekli emisyonların azaltılması için en ileri teknikler kullanılıyor; bir.

İkincisi: Türkiye, Avrupa'da Finlandiya'dan sonra, özellikle hidroelektrik üretiminde yani temiz ve yenilenebilir enerjide 2'nci sırada. Ama rüzgâr ve güneşi dâhil edersek Türkiye temiz enerjide Avrupa'da 1'inci sırada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Eroğlu, tamamlayın lütfen.

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım çünkü bu çok önemli bir konu.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yalan söylemeyin, yalan söylemeyin.

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Dolayısıyla şunu ifade edeyim: Biliyorsunuz, küresel iklim değişikliğiyle mücadelede en önemli unsur ormanlar, yutak alanlar. Çünkü ormanlar karbondioksiti yutarak oksijen veriyor. Dolayısıyla biz büyük bir seferberlik gerçekleştirdik. Şu ana kadar ormanlarımızdaki 4,5 milyar adet fidanı Hükümetimiz döneminde dikmiş bulunuyoruz. Ayrıca, orman alanları pek çok ülkede azalırken Türkiye'de ormanlık alan artıyor, şu ana kadar 1,8 milyon hektar alan artırdık. Ayrıca, biliyorsunuz, 11 Kasım'da, aynı zamanda 21 Mart Dünya Ormancılık Günü'nde fidan dikiliyor, seferberlik her yerde devam ediyor.

Ayrıca sulak alanlar ve korunan alanlar aksine arttı. Bizden önce özellikle toplam korunan alan sadece 9,7 milyon hektar iken şu anda 30 milyon hektara yükseldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Başkanım, bir dakika verirsiniz...

BAŞKAN- Bir dakika daha veriyorum Sayın Eroğlu ama bu son olsun.

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Tabii, trafikten kaynaklanan emisyonları azaltmak için toplu ulaşımında İstanbul'da işte - siz İstanbul'un milletvekilisiniz- metrobüs, Marmaray ve aynı zamanda özellikle Avrasya Tüneli gibi tüneller, bölünmüş yollar; bunlar gerçekten emisyonu çok azalttı. Eski araçları sistemden çektik.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bir Yatağan Santrali kadar faydası yok Sayın Bakan.

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Bir de katı atık konusunda... Efendim, bizden önce tıbbi atıklar İstanbul'da tamamen atılıyordu. İlk defa, biz, tıbbi atıkları düzenli toplayıp bertaraf ettik. Katı atıklar konusunda muazzam bir seferberlik yaptık. Hava kirliliği konusunda...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hava kirliliği sigaradan çok öldürücü artık.

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Siz İstanbul'da yaşıyordunuz. Bakın, 1993 yılında -Çevre Teknolojisi Ana Bilim Dalı Başkanıyken- İstanbul Teknik Üniversitesinde aşağı yukarı bir tek biz ölçebiliyorduk; 10 katı, standardın 10 katı SO2 ve partikül konsantrasyonunu İstanbul'da ölçtük. Ama İstanbul'un havası şu anda Türkiye'nin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Şu anda iyi olduğu anlamına gelmiyor. AB'nin 33 katı fazla. 30 bin insanımız ölüyor.

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Dünyada en temiz hava İstanbul'da. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – “Siz” “biz” diye konuşmuyorum ben, bak, hepimiz için konuşuyorum, sizin çocuklarınız için konuşuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Eroğlu.

Ama üçüncü kere uzatmadım, kimseye söz vermedim, 2 kere uzatma yeter.

VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Şimdi, bu konu aslında önemli ama bu konuda çok şey yaptık, yapmaya devam ediyoruz, yapacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Eroğlu.

Şimdi de İYİ PARTİ Grubu adına Balıkesir Milletvekili İsmail Ok konuşacak öneri üzerinde.

Sayın Ok, aslında ilk başta siz konuşacaktınız ama en önemli konuşmayı yapacağınızı varsayarak sizi sona bıraktım! Yok, aslında sehven oldu, kusura bakmayın lütfen.

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL OK (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izlemekte olan yüce Türk milletinin bütün mensuplarını muhabbetle selamlıyorum.

Gerçekten Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili ve arkadaşlarının gündeme getirdiği iklim kriziyle ilgili olarak ülkemizin karşı karşıya bulunduğu problemleri araştırmak ve bunlardan çıkış yollarını belirlemek amacıyla verilen önerge gerçekten ama gerçekten çok önemli. Ben, bu vesileyle sayın vekilimizin şahsında emeği geçen herkesi kutluyorum.

Bu konuyu saatlerce konuşsak içinde bulunduğumuz bu iklim değişikliğiyle ilgili olayı ifade etmek çok zor ama öz olarak şunu söyleyeyim: Türkiye Cumhuriyeti devleti ve bu devletin yönetiminde söz sahibi olan irade yarın değil, bugün hemen bir eylem planı hazırlayarak bu konunun üzerine ciddiyetle gitmelidir. Dolayısıyla, bu önergeye İYİ PARTİ Grubu olarak “evet” oyu vereceğimizi ve bu önergenin her türlü siyasetin üzerinde olduğunu, memleket meselesi olduğunu ifade etmek istiyorum ve İYİ PARTİ Grubu olarak da bizim destek vereceğimizi bu vesileyle yüce Meclise arz ediyorum.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Sayın Vekilim, stratejik eylem planı hazır hâlde.

İSMAİL OK (Devamla) – Biraz önce, önergeyi veren arkadaşımız konuşurken özellikle iktidar grubu mensubu arkadaşların kendi aralarındaki sohbetlerini büyük bir zevkle izledim oradan ama Sayın Bakanım son derece ilgiyle takip ediyordu, bundan dolayı da memnun oldum.

Sayın Bakanım, biraz önce yaptığı konuşmada, yapılanlardan bahsetti. İyi niyetle yapılan her şeye gönülden teşekkür

ediyoruz ama Sayın Bakanım, şu anda ülkemiz çok ciddi yer altı, yer üstü sularının kirliliğiyle, tehdidiyle karşı karşıya ve buna bağlı olarak da topraklarımız zehirleniyor, çoraklaşıyor; burada, zaman geçirecek bir saniyemiz bile yok.

Sayın Bakanım çok iyi bilecektir; Gönen Çayı, Susurluk Çayı, Manyas Gölü, kısacası Güney Marmara, hani bir söz vardır ya "Adamı ters diksən düz bitecek." diye, bu kadar verimli ve yer altı, yer üstü sularıyla da o kadar zengin bir bölge. Manyas Nehri, Manyas Gölü ve özellikle Gönen Çayı, Susurluk Çayı, Bandırma, Manyas, Gönen ve Karacabey havzasını besleyen bu sularımız çok ciddi bir şekilde kirlilikle karşı karşıyadır.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ama Manyas Gölü'nü kurtardık biliyorsunuz.

İSMAİL OK (Devamla) – Sayın Bakanım, vakit çok dar, ben sizinle bunları konuşmak isterim.

Bu konunun önemine binaen Sayın Başkanın da bir iki dakika bize özel zaman ayıracağını ümit ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ben veriyorum. Tamam, 2 kere uzatma verdim, size de vereceğim Sayın Ok, buyurun.

İSMAİL OK (Devamla) – Sağ olun.

Bakın, bu, Gönen Çayı'nda geçen hafta ölen binlerce balığın görüntüsü, aynı şekilde Susurluk Çayı'nda da... Kendim Susurluk Çayı'na yakın bir köyde büyümüş çiftçi ailesinin çocuğuyum. Çocukluğumda hatta gençliğimde bu çayda yüzüp susadığım anda su içiyordum. Şimdi, içerisine kimse giremez Sayın Bakanım. Amerika'ya lanet olsun! Emperyalistlere lanet olsun! Daha fazla para kazanma uğruna bunları katledenlere lanet olsun! Şimdi, bu nehirlerimizi de mi Amerika bu hâle getirdi?

Bölge Milletvekilim Sayın Subaşı bu nehirde inceleme yaptı, bunların giderileceğini söyledi ama o incelemiden sonra nehirdeki balık ölümleri daha da arttı.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – 2020, 2020...

İSMAİL OK (Devamla) – Evet, balık kalmayacak, 2020'de siz kalmayacaksınız böyle giderse, memleket kalmayacak, su kalmayacak.

Değerli arkadaşlarım, bunu Allah için söylüyorum. Bırakalım siyaseti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL OK (Devamla) – Bir dakika daha rica ediyorum.

BAŞKAN – Bir dakika daha veriyorum Sayın Ok, buyurun.

İSMAİL OK (Devamla) – Bu toprakların altı da değerli, üstü de değerli. Bu topraklarımızın her bir karışı için atalarımız kan verdi, can verdi. Şu anda da Suriye'de can veriyor, kan veriyor ama biz kendi ellerimizle... Balıklar yaşamıyor, kurbağalar yaşamıyor Sayın Subaşı. Kurbağa sesi bile duyamaz olduk. Öyleyse gelin, siyaseti bırakalım Sayın Bakanım. Lütfen, vicdan sahibi olan herkese sesleniyorum, bu konulara el atalım. Bakın, millî güvenlik...

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Vekilim, Balıkesir'de su yoktu. Suyu kim getirdi Balıkesir'e?

İSMAİL OK (Devamla) – Sayın Bakanım, getirdiğiniz sulara girilemeyecek durumda, şu anda girilemeyecek durumda. Gel, beraber gidelim. Şu balıkların öldüğü yerde -arkadaşlarımızın suya girmesi değil- orada beş dakika otursunlar, o havayı teneffüs etsinler, beraber gidelim. Bu toprakları yarın tekrar temizlemek için yüz yıllar gerekecek ama iş işten geçmiş olacak. Gerçekten siyaset için söylemiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL OK (Devamla) – Burada görevini yapmayan bürokratlar ve sıralı amirler başta olmak üzere, ülkeyi yöneten siyasi irade suç işlemekte, suç. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Bakın, içme suyunu bırakın, bu nehirlerin yanında dahi gezemeyeceğiz, o hâle geldik.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Vekilim, içme suyu problemini biz çözdük ya.

İSMAİL OK (Devamla) – Ben vicdan sahibi olan herkese sesleniyorum: Bu vatan bizim, her türlü siyasetin üzerinde. Dolayısıyla Sayın Bakanım başta olmak üzere bu Meclisteki herkesi, başta bu iklim krizi olmak üzere özellikle güney Marmara'ya, Türkiye'nin en verimli topraklarının ve suyunun olduğu güney Marmara'ya sahip çıkmaya davet ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ok.

Değerli milletvekilleri, şimdi sisteme giren milletvekillerinin bir kısmına sırayla söz vereceğim, diğer talepleri karşılayacağım ama önce öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Aygun, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, 13 Kasım Tekirdağ ili ile 14 Kasım Malkara, ve Hayrabolu, 17 Kasım Şarköy ilçelerinin düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

13 Kasım, bugün Tekirdağ'ımızın, 14 Kasım Malkara, Hayrabolu ve 17 Kasım Şarköy ilçelerimizin düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümü, kutlu olsun. İstiklal mücadelemizde emeği geçenleri, ebediyete intikal eden tüm kahraman şehitlerimizi, Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın Önderi, Başkomutanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını minnet ve şükranla anıyorum, ruhları şad olsun. Yaşasın bağımsızlık, yaşasın cumhuriyet.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

31.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 13 Kasım Gaziantep ili İslahiye ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 13 Kasım, Gaziantep'in İslahiye ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümü, kutlu olsun. Milattan önce 9000 yılına kadar inen bir tarihi olan İslahiye, sırasıyla Hititliler, Yunanlılar, Bizanslılar, Hazreti Ömer, Mısırlılar, Selçuklular, Osmanlılar ve Türkiye Cumhuriyeti Dönemlerinde önemli bir yerleşim yeri olmuştur.

İslahiye adı 1866 yılında Osmanlı Devleti tarafından bu bölgeye gönderilen Derviş Paşa komutasındaki Fırka-i İslahiye olarak bilinen birliğin isminden gelir. 1933 yılında ilçe olan İslahiye, kırmızıbiberi başta olmak üzere üzümçülüğüyle de meşhur tarımsal alanda faaliyet gösteren bir ilçemizdir.

Topraklarını korumak uğruna canlarını veren tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmetle anıyor, kurtuluş gününü kutluyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Karaman...

32.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Çin'den yola çıkan "China Railway Express"ın Bakü-Tiflis-Kars tren hattını kullanarak Prag kentine varması vesilesiyle demir yollarında destansı bir atılım gerçekleştiren Büyük Atatürk'ü rahmetle andığına ve demir yollarının yeniden devlet politikası hâline getirildiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Marmara ve Bakü-Tiflis-Kars demir yoluyla kayıp halkalarını inşa ettiğimiz modern

ipek demir yolunda ilk kargo treni Çin'den kalkıp ülkemiz demir yollarını kullanarak Çekya'nın Prag kentine varmıştır.

Bu vesileyle "Demiryolları refah ve ümran tevhit eder." diyerek demir yollarında destansı bir atılım gerçekleştiren Büyük Atatürk'ü ve dava arkadaşlarını rahmetle, minnetle anıyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, son Başbakanımız ve Meclis eski Başkanımız Sayın Binali Yıldırım'ın Ulaştırma Bakanlığı zamanında demir yolunun yeniden devlet politikası olmasına, bu konuda her karara ve her projeye partimizin üyeleriyle birlikte yüce Meclisin çatısı altındaki her siyasi parti, her milletvekili heyecanla destek vermiştir.

Bu vesileyle Sayın Cumhurbaşkanımıza, son Başbakanımıza şükranlarımı arz ediyorum; emeği geçen Ulaştırma Bakanlarımıza...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karaman.

Sayın Kılavuz...

33.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, tarım alanında ülkemizin önemli ihracat kalemlerinden olan limon üretimiyle ilgili eylem planına ihtiyaç olduğuna ve limon yetiştiricilerinin karşılaştığı problemlerin tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması önergesinin hazırlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'nin limon deposu olarak bilinen Mersin'in Erdemli ilçesinde yılda yaklaşık olarak 650 bin ton limon üretimi yapılmaktadır. Bu rakam, Türkiye'nin toplam limon üretiminin yaklaşık yüzde 70'ine tekabül etmektedir. Bölgenin sahip olduğu potansiyel göz önünde bulundurulduğunda, ülkemizi dünya limon üretiminde lider hâline getirecek bir zenginliğe sahip olduğu görülmektedir. Ancak son yıllarda artan maliyetler limon yetiştiricilerimizi kaygılandırmaktadır; ilaç ve işçi maliyetleri yükselmektedir. Piyasanın düzensizliği, taban fiyatı uygulamasının olmaması limon üreticilerini ve satıcılarını zarara sokmaktadır. Ülkemizin tarım alanında önemli bir ihracat kalemini teşkil eden limon üretimiyle ilgili bir eylem planına acilen ihtiyaç vardır. Limon yetiştiricilerimizin karşılaştığı problemlerin tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesiyle ilgili bir Meclisi araştırma önergesinin de hazırlanmasına ihtiyaç vardır.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

34.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM sığınağının Sığınak Yönetmeliği'ne uygun hâle getirilmesini Meclis Başkanlığından istirham ettiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, ben biraz önce sığınaktan geldim. Yani nerenin sığınağı? Türkiye Büyük Millet Meclisinin sığınağı. 15 Temmuz darbesinde Meclis sığınağına gitmiştik, efendim, büyük bir tartışma yaşandı. Meclis sığınağı gerçekten yapılmış mı, yapılmamış mı? Cumhuriyet Halk Partisinin grup toplantısının bulunduğu yerdeki ok işaretlerinden giriyorsunuz, ok işaretleriyle 2'nci kapıdan çıkıyorsunuz. Sayın Başkanım, ben orada bir sığınak filan görmedim, sığınak alanını görmedim. Biraz önce orada sadece düşme tehlikesiyle karşı karşıya kaldım, orada bir tuzak kurulmuş durumda. Tuzak nedir? Tuzak şu: İnsanlar o sığınağa girdiği zaman okları takip ederken duvarların renkleri ile yerlerin taban renkleri aynı ve önünüze bir merdiven çıkıyor, o merdivenden her an için düşme riskiyle karşı karşıyasınız. Sizden Meclis Başkanlığı olarak oradaki sığınanın gerçekten sığınak koşullarına getirilmesini istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

35.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Türkiye'nin Boliviya'da yaşanan gelişmeleri endişeyle izlediğini, yönetimlerin demokratik süreçlerle iş başına gelmesi ilkesine önem atfettiğini bildirdiğine ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dostluk Grubu Başkanı olduğum Boliviya'da dış destekli darbe sonucu ordunun baskısıyla istifa eden Devlet Başkanı Evo Morales Meksika'nın iltica talebini kabul ederek ülkesinden ayrıldı. Morales yaptığı açıklamada iltica teklifi için Meksika'ya teşekkür etti. Morales "Kardeşlerim, Meksika'ya gitmek üzere yola çıkıyorum. Politik nedenlerden dolayı ülkeden ayrılmak canımı acıtıyor. Yakında daha güçlü şekilde döneceğim." ifadelerini kullandı. Meksika, Boliviya'daki süreci darbe olarak değerlendiren ülkelerdendir. Türkiye bu gelişmeleri endişeyle izlediğini, yönetimlerin demokratik süreçlerle iş başına gelmesi ilkesine önem atfettiğini bildirdi çünkü ülkemiz yakın tarihinde kendi demokrasisine yasa dışı müdahalelerden çok çekti, çok zarar gördü. Bugünlere kolay gelmedik.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

36.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ilinde özelleştirilen şeker fabrikasının yarattığı sıkıntıların devam ettiğine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgesi Afyonkarahisar'da özelleştirilen şeker fabrikasından kaynaklı sıkıntılar bitmek bilmiyor; bir yanda işten çıkarılan işçiler, pancarda gösterilen yüksek fireler, nakliyecilerin ödenmeyen ücretleri; diğer yanda fabrikanın bacasından ışıklar kasabasına yağan siyah tozlar kasaba halkının sağlığını tehdit etmekte. Özellikle kasabada yaşayan çocuk ve yaşlılar bu yüzden sürekli hastalanmaktadır. "Şeker fabrikalarını satmayın." dedik, sattınız; satış sonrası pancar üreticilerini, nakliyecileri, işçileri dinlemediniz. Bugün de insan sağlığını tehdit eden fabrika bacasını doğru dürüst denetleyin, vatandaşları hasta etmeyin diyoruz. Sizin yandaşlarınızı zengin etmek uğruna o bölgede yaşayan hemşehrilerimizin sağlığını hiçe saymanıza müsaade etmeyeceğiz.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi de gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonla Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için İzmir Milletvekili Cemal Bekle aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ve 97 Milletvekilinin Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Karamamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 128 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görülecektir. Bu nedenle, teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen milletvekillerinin isimlerini okuyorum: İYİ PARTİ Grubu adına Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Cavit Arı; ayrıca, şahısları adına İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz konuşacaklardır.

Evet, şimdi -grupları adına- teklifin tümü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

İlk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Tatlıoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, Büyük Milet Meclisinin çok saygıdeğer mensupları; hepinizi saygıyla selamlarım.

İstanbul Milletvekili Sayın Vedat Demiröz ve 97 arkadaşının hazırladığı Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi üzerindeki görüşlerimizi, partimizin görüşlerini paylaşacağız.

Öncelikle usul anlamında baktığımızda, şöyle bir kavram üzerinden başlamak istiyoruz. Bu, nihayetinde bir torba kanun şeklinde geldi. Bildiğiniz gibi, buradaki görüşmeleri yoğunlukla torba kanunlar üzerinden yürütüyoruz. Bu kanun teklifi de esasında komisyonda görüşülürken Sayın Komisyon Başkanı gerekli diğer alt komisyonlara göndermesine rağmen, alt komisyonları ilgilendiren maddelerle ilgili bir değerlendirme söz konusu olmadı. Yani teklifin 1'inci ve 7'nci maddeleri dijital hizmet vergisiyle alakalı. Dolayısıyla bunun, esasında, Bilim ve Teknoloji Komisyonu'yla; 9'uncu ve 10'uncu maddelerinde düzenlenen konaklama vergisi; 34 ve 35'inci maddelerinde yer alan seyahat acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı'yla ilgili düzenlemelerin yine turizmle ilgili komisyonda; 37'nci maddesinde yer alan KOMBASSAN, YİMPAŞ, UMPAŞ gibi sermaye piyasalarını ilgilendiren şirketlerdeki gelişmeleri hedefleyen düzenlemelerin de yine Sanayi ve Ticaret Komisyonunda görüşülmesi gerekiyordu. Ancak, gerçekten, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı gerekli yazışmaları yapmasına rağmen bu komisyonlarda gerekli çalışmalar yapılmadı.

Çok değerli arkadaşlar, şunu söylemek lazım: Genellikle yapıcı muhalefetten bahsediyoruz, muhalefetin yapıcılığından bahsediyoruz ama esasında iktidarın da yapıcılığından bahsetmek lazım, temel olarak iktidarın yapıcı olması lazım. Ne demek iktidarın yapıcı olması? İktidarın, Meclisin sağlıklı çalışmasından, kaliteli bir yasama sürecinden birinci derecede sorumlu olduğunu hepimiz biliyoruz. “Yapıcı iktidar” ne demek? Mesela biraz önce çok değerli, genç bir milletvekili arkadaşımız iklim değişiklikleriyle ilgili bir teklif verdi. Bunun reddedilmesinin mantıklı bir anlamı yok. Niçin bunun üzerinde bir birlik sağlayamadık? Meclisin çalışmaları yine iktidar partisi bu anlamda lider olmalı ama Sayın Bakan, Sayın Eroğlu biraz önce burada -cevap verirken- termik santrallerin artık havayı kirliletmeyen bir teknolojinin dikkate alınarak işletmeye alındığını söyledi. Hâlbuki, çok önceden yapılan, 1960'larda, 1970'lerde yapılan Orhaneli, Seyitömer, Tunçbilek Termik Santralleri -çok basit örnek olarak- baca temizleme tesislerine sahipler. Baca temizleme tesisleri yatırım maliyetinin yaklaşık üçte 1'i kadar yani 100 milyon dolarlık bir tesise 30 milyon dolar civarında ilave bir maliyet gerektiriyor. Bu tesise sahip olmalarına rağmen, burada yeni kabul edilen kanunla özelleştirmede bunlara bu bacaları çalıştırmama müsaadesi verildi ve bu, yeniden üç yıl uzatılıyor. Yenileri nasıl yaparsınız bilmem ama mevcut bu yörenin havasının kirlenmeye, bu yörenin toprağının zehirlenmeye, bu yörenin insanların zehirli havayı solumaya mahkûm olmasının sebebi, yapıcı iktidarın olmamasıdır ve bunların sorumluluğu da kendilerine aittir.

Bu kanun teklifinde, Sayın Demiröz ve arkadaşlarının kanun teklifinde 1'inci teklif, dijital hizmet vergisi olarak karşımıza çıkıyor. Biz İYİ PARTİ olarak dijital hizmet vergisinin gerekli olduğunu ve bu kanunun lehinde olacağımızı söylüyoruz. Bildiğiniz gibi, biz kanunlara, görüşmelere toptancı yaklaşmıyoruz; uygun bulduklarımıza olumlu, uygun bulmadıklarımıza da “hayır” oyu veriyoruz.

Dijital hizmet vergisi, son dönemlerde global bir gelişmenin mecbur kıldığı bir vergi olarak karşımıza çıkıyor. Esasında, bizim de içinde olduğumuz OECD'nin toplam bir raporu söz konusu bu dijital hizmetlerin vergilendirilmesi alanında ve OECD, 2020 yılında ortak bir rapor hazırlayarak bu dijital hizmetlerin vergilendirilmesine bir standart getirmek istiyor ama bununla beraber, mesela Fransa, böyle bir uygulamaya geçmiş durumda. Bunun dışında, bazı Avrupa ülkelerinin de kendilerine özel, kendilerine ait hazırlık çalışmaları var. Fransa'daki sisteme benziyor bizim sistem. Fransa, içeride 25 milyon avro, dışarıda da 750 milyon avroluk cironun üzerindeki firmaları vergilendiriyor yani dijital hizmetler konusunda küresel anlamda çalışan ve bütün dünyada da 750 milyon avronun üzerinde hacmi olan firmaları, dijital hizmet alanındaki firmaları vergilendiriyor.

Türkiye'nin de sistemi aşağı yukarı bu. Türkiye'de de bu kanun çerçevesinde böyle bir düzenleme var. Yani Fransa'da 25 milyon, Türkiye'de 20 milyon. Fransa'da yurt dışı için 750 milyon avro, Türkiye'de yine 750 milyon avro. Sadece burada iç piyasadaki işlem hacminin Türk lirası olması ve 20 milyon lirayla sınırlı kalması söz konusu. Bu 20 milyon liralık iç ticaret hacmine ve 750 milyon avroluk bütün global ticaret hacmine sahip firmalara yüzde 7,5 oranında bir vergi getiriliyor; bu hizmetler üzerinden bir vergileme söz konusu.

Uluslararası uygulamalara ve çalışmalara baktığımızda bu verginin yüksek olduğunu görüyoruz. Normalde Fransa yüzde 3, İtalya ve benzeri ülkeler yüzde 2 ile 3 arasında bir vergi alıyorlar. Bizde iletişim vergisinin oranıyla paralel düşünülmüş ve yüzde 7,5'lük oran bu çerçevede gündeme getirilmiş.

Şimdi, bu vergiyle beraber bu teklifte ana vergiler ve tali gelirler var. Bu kanun teklifinin temel felsefesine baktığımızda, yaklaşık olarak 25 milyar liralık bir gelir tahsili amaçlanıyor. Yani toplam olarak bir tahmin, bir projeksiyon yaptığımızda 25 milyar liralık bir ilave gelir yaratıyor. Dolayısıyla bu teklifin temel amacının kamuya gelir yaratmak olduğuna ve bunun nedeninin de Türkiye'de kamu gelir-gider dengesinin bozulduğuna dikkat çekmek istiyoruz.

Türkiye'nin normal olarak ekonomide iki temel önemli sorunu vardır. Kamu finansmanında ve ekonominin temel kronik sorunu: Ekonomi büyürken cari açık verir, ekonomi durakladığında bütçe açığı ve kamu finansman açığı verir. Hakikaten 2002'den sonra global gelişmelerin de etkisiyle kamu finansmanında ciddi bir düzelme oldu. Yani Türkiye'nin toplam

borçluluğunda değil ama kamu finansman yapısında çok ciddi bir düzelme oldu. Türkiye’de borç, kamudan özel sektöre aktarıldı ve kamu finansmanı rahatladı. Ancak son beş yıldır burada bir bozulma söz konusu ve son iki yıldır bu bozulmanın ciddi bir aşamaya geldiğini görüyoruz. Sadece son 2019 için söyleyeyim, 2019 yılında faiz dışı denge artı 36 milyar lira olarak düşünüldürken yaklaşık olarak eksi 22 milyar liraya baliğ olacak. Yani yüzde 160’lık bir farklılık var.

Mesela 2019 yılı bütçesinde 80,6 milyar liralık bir bütçe açığı öngörülürken bunun 125 milyar liraya tekabül edeceği görüldü. Ayrıca da Merkez Bankasından yapılan ihtiyat akçesi aktarımını da düşündüğümüzde yani IMF bazlı bir tanımla hareket ettiğimizde, Türkiye’de bütçe açığının 165 milyar lira olduğunu söylemek mümkün ve bunu söylemek doğrudur. 165 milyar liralık açık, planlanan 80,6 milyarın yaklaşık yüzde 100,4’üne tekabül ediyor. Bu, beklentilerin çok ötesinde bir açık. Zaten bu teklifle bu açığa ve bundan sonraki sürece bir ilave tedbir alınmış. Nedir o ilave tedbir? Cumhurbaşkanına ilave 70 milyar liralık bir borçlanma yetkisi isteniyor.

Şimdi, çok değerli arkadaşlar, bütçenin 80,6 milyar lira bir açık tahmini var. Kanun bunları düzenlemiş, diyor ki hükûmetlere veya yürütmeye: Eğer açığınız yetmiyorsa, eğer açığı aşıyorsa giderleriniz, gelir-gider dengeniz, buna yüzde 5 borçlanabilirsiniz. Ayrıca bu da yetmezse ilave bir yüzde 5 borçlanabilirsiniz. Yani 10 milyar liralık bir borçlanmayı uygun bulmuş. İlâveten, eğer daha büyük sıkıntınız da varsa bütçenin başlangıç ödeneğinin yani 960 milyar liranın yüzde 3’ü kadar özel borçlanma hakkı getiriyor. Dolayısıyla 117 milyar lirayı buluyor zaten. Ama, tabii, borç bunun üzerinde, çok üzerinde arttığı için 70 milyar liralık bir borçlanma yetkisi veriliyor. Biz bunu tabii ki çalışmalar sırasında sorduk Hazine ve Maliye Bakanına: Bu 70 milyarın sebebi ne? Yani bu, neden 20 milyar değil, bu yılki açığı kapatacak gibi değil? Bize verilen cevap, 2020’nin başında ciddi ödemeler ve itfa var, dolayısıyla bunu karşılamak için şimdiden bir hazırlık yapıldığı şeklinde. Ama bunu sağlıklı bulmuyoruz. Bir şey demiyoruz yani bu ifadenin biz doğruluğunu tartışmıyoruz ama bunun sağlıklı olduğunu da söyleyemeyiz. Yani “Bu yetkiyi alalım; ihtiyaç olursa kullanırız, ihtiyaç olmazsa kullanmayız.” şeklinde bir arka planla hareket ediliyor, bu da tabii ki kamunun kendisine yönelik bir borçlanma politikası olarak karşımıza çıkıyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir başka düzenleme, konaklama vergisi olarak karşımıza çıkıyor. Yani bu turistik tesislerde, otel, motel ve benzeri tesislerde konaklayan müşterilerin gecelik ücretleri üzerinden bir vergi. Şimdi, Plan ve Bütçe Komisyonunda bu, yüzde 2 olarak düşünülmüştü. Ancak Plan ve Bütçe Komisyonu çalışmasında bir değişiklik teklifi geldi ve bu maktu bir vergiye dönüştü; yüzde 2’den maktu bir vergiye dönüştü. Yani 5 yıldızlı otel ve tatil köylerinde 18 lira kişi başı, 4 yıldızlı otel ve tatil köylerinde 12 lira, sonra 3 yıldızda 9 lira, 2 ve 1 yıldızda 6 lira, butik otel ve özel konaklamalarda 18 lira, diğerlerinde 6 lira. Baktığımızda bu, aşağı yukarı... Yani biz bununla ilgili böyle küçük bir çalışma yaptık, 4 yıldızlı otellerde 2 kişi kaldığınızda, eşinizle falan, yüzde 6’ya, 7’ye denk gelen bir vergileme var. Tabii ki konaklama vergisi dünyada geçerli bir vergi ama bu oran üzerinden bir yeniden değerlendirme yapmak gerekir.

Bir başka husus da bu verginin bir şehir vergisine dönüşmesi lazım. Bu verginin otelin, motelin, turizm konaklama tesisinin bulunduğu ilin yerel yönetimlerine bırakılması lazım ki bu vergi geliri o şehrin, o beldenin altyapı yatırımlarının, turizm ve benzeri hizmetlerin geliştirilmesine yönelik yatırımların finansmanında kullanılsın. Tabii ki temel sorun merkezî hükûmetin, merkezî bütçenin açığı olduğu için bu da doğrudan merkezî bütçeye yönelik bir gelir olarak düşünülmüş.

Bir başka önemli teklif gelir vergisinde bir değişiklik söz konusu. Gelir vergisi, biliyorsunuz, 18 bin liraya kadar yüzde 15 ve 18 bin -40 bin lira arası da yüzde 20 olarak geçiyor ve bu düzenlemeyle 500 bin liranın üzerindeki gelirlere vergiyi yüzde 35’ten yüzde 40’a çıkartan bir vergileme oranı var. Yüksek gelirin vergilendirilmesine itirazımız yok ama itirazımız şuna... Diyoruz ki biz: Bütün siyasi partilerin taahhütlerinde asgari ücretin vergi dışı bırakılması veya asgari ücrete bir vergi kolaylığı getirme taahhüdü var. Yani bu taahhütlerimizi çok çabuk unutuyoruz ama bütün seçimlerde partilerimizin namus sözü vererek kamuoyuna sunduğu beyannamelerde bu var.

Şimdi, bir asgari ücretin dokuzuncu aydan sonra artan oranlı bir dilime tabi olması son derece yanlış. O nedenle, gelin bu vesileyle bu alt gelir basamaklarını bir düzeltelim. Mesela bizim teklifimiz 15 bin liraya kadar yüzde 5; 30 bin liraya kadar yüzde 10; 50 bin liraya kadar yüzde 15. Bu basamakları artıralım ve bu basamakları artırarak çalışma arzusunu kamçılatalım. Meşhur Laffer eğrisi, İbn-i Haldun’dan kaynaklanan bu, çalışmayı teşvik etmek amaçlı vergi sistemini gündeme getirelim. Aksi takdirde - bu, meşhurdur - bahçedeki kazları, kümesteki kazları yarın geldiğimizde tamamen yolunmuş bulma ve de yeni tüy kalmama ihtimalinin yüksek olduğunu bu vesileyle belirtmek istiyorum.

Bir başka önemli düzenleme, değerli konut vergisi. Buna çok itiraz edilecek bir şey yok yani devletin, yürütmenin ciddi olarak gelir ihtiyacı var. Biz, tabii, buna şuradan itiraz ediyoruz: Bu kanunda 25 milyar liralık vergi geliri yaratıyoruz ve bunun tamamına yakını orta ve dar gelirliğin üzerinde kalacak vergi, bakın, tamamına yakını. Yani bir şekilde, bu değerli konut vergisi hariçken, bu hâliyle zaten gelir basamakları orta ve dar gelirliğin eziyor, dolaylı vergi ve bunlar yansıyacak bir şekilde ama şu teklifte isterdik ki kamu harcamalarıyla ilgili de bir tasarruf inisiyatifi olsun. 25 milyar liralık ilave vergi koyarken 3-5 milyar liralık da bir tasarruf inisiyatifi alan bir düzenleme olsun. Kamu araçlarından korumalarına kadar, bireysel harcamalara kadar bu kadar vergi yüklerken bir asgari ücretlinin, hayat standartını koruyacak bir gelire sahip kişinin bile Eylül ayından sonra vergi oranını yüzde 5 yükseltiyoruz, 15’i 20 yapıyoruz. Zenginleşti adam, zenginleşmiş, dokuzuncu aya kadar yaşadı ya, “Yaşadın, o zaman yüzde 5.” Biraz daha olsa onu artıracamız 25’e falan ama kendinizle, devletin tasarrufuyla alakalı hiçbir işlem yok. Tabii, üzüyor yani uçan kuşa vergi var ve kamu adına hiçbir tasarruf söz konusu değil.

Bu değerli konut vergisinin -merkeze yine- yerel yönetimlere ait bir gelir olmamasına itiraz ediyoruz. Yani emlak vergilerinin çağdaş dünyada ödendiği yer bellidir, Türkiye’de de bellidir. Bunu çıkarmak, herhâlde bu 31 Mart ve 23 Haziran seçimlerine bir rövans, bu konaklama vergisi de böyle, bir rövans âdeta, bu vergi gelirlerini yerelden alıp merkeze taşımak. Bu rövanssa eğer burada seçimi kazananları veya siyasi partileri değil, vatandaşı cezalandırıyoruz. Vatandaşı cezalandırmanın da karşılığını hep beraber görürüz diye düşünüyorum.

Önemli ve son bir konuya vurgu yapmak istiyorum: Bu Toprak Mahsulleri Ofisinin ithalatı, alımları Kamu İhale Kanunu’nun dışına çıkartıldı. Bunun sebebini sorduk “Niçin ihtiyaç duyunuz?” diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tatlıoğlu, tamamlayınız.

İSMAIL TATLIOĞLU (Devamla) – Yine Bakan Yardımcısı bize şöyle ifade etti, dediler ki: “Efendim, bunlar acil işler; gerektiriyor. Dolayısıyla, İhale Kanunu’na uysak gecikiyoruz ve pahalı ithalat yapıyoruz.” Çok değerli parlamenter arkadaşlar, Toprak Mahsulleri İthalatı buğday, arpa ve benzeri yani çok önceden ne kadar üreteceğinizin belli olduğu, ne kadar tüketileceği zaten belli olan ürünler üzerinden yapılıyor. Yani buğdayın nesi acil olabilir? Ama bunu İhale Kanunu’nun dışına çıkarmanın... Zaten yapılan ihaleler ve orada yaratılan büyük yolsuzluk iddiaları, şaibeleri belli. Yani biz ihaleleri kanuna göre yapmıyoruz da ihaleye göre kanunu düzenliyoruz. Bunu son derece yakışsız bir işlem olarak görüyoruz biz.

Şimdi, düşünün, Türkiye, soğanı, patatesi yönetemedi. Yönetememesinin nedeni olağanüstü bir şey mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAIL TATLIOĞLU (Devamla) – Son bir dakika.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tatlıoğlu.

İSMAİL TATLIOĞLU (Devamla) – Çünkü çok belli, bakın, geçen sene yaşadık ve de AK PARTİ'ye seçim kaybettirdi, kaybettiren önemli unsurlardan bir tanesi. Türkiye, 2 milyon ton soğan üretir, 1 milyon 800 bin ton tüketir. Türkiye'nin normalde 200 bin ton soğan satması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL TATLIOĞLU (Devamla) – Bu soğan dediğimiz şey, mayıs ile eylül arasında bitiyor, ne kadar olduğu belli. Ekim-kasım da pazarcılar bile Türkiye'de soğanın pahalalanacağını biliyor, bizim Bakanlık şubat ayında soğan ithalatı yapıyor. Yani artık karar alma mekanizması kalmayan bir kamuya karşı karşıyayız. O nedenle, bu ihale kanunları üzerinde ısrarla durmamız lazım. Kuralları dağıtırsak hepimiz dağılırız diye düşünüyorum.

Biz bu dijital hizmet vergisinin lehinde, diğerlerinin aleyhinde oy kullanacağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tatlıoğlu.

Şimdi de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı konuşacak.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 128 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geneli üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle yüksek heyetinizi hürmetle selamlıyorum.

Vergi kanunları ile diğer bazı kanunlarda değişiklikler içeren ve birçok sektörü doğrudan ilgilendiren bu kanun teklifine dair bir etki analizi bulunmamaktadır. Sağlıklı bir düzenleme yapılması ve uygulamada sorunlar yaşanmaması açısından kanun tekliflerinin etki analizi yapılarak müzakere edilmesi ve kanunlaştırılması büyük önem arz etmektedir.

Ayrıca, ülkemizde vergi alanında bir reform ihtiyacı olduğu açıktır. Basit, anlaşılır ve herkesin mali gücüne göre vergi ödediği adaletli bir vergi sisteminin tesisi, yıllardır dile getirilmesine karşın bugüne kadar yapılmamıştır. Hâlbuki geçen yıl kabul edilen On Birinci Kalkınma Planı'nda gelir ve kurumlar vergilerini tek bir kanunla birleştiren, vergi tabanını genişleten, vergiye uyumu kolaylaştıran, öngörülebilirliği artıran, yatırım ve üretimi destekleyen gelir vergisi kanununun yasalaşmasının sağlanması, ayrıca yeni bir vergi usul kanunu çıkarılması hedeflenmiştir.

Geçen ay açıklanan yeni ekonomi programında da yapılacak olan vergi reformuyla mükellef haklarının daha etkin bir şekilde korunacağı, beyanname sisteminin yaygınlaştırılacağı, vergi gelirlerinin artırılacağı ve vergi adaletinin sağlanacağı gibi hususlar, temel hedef olarak konulmuştur.

Görüşüğümüz kanun teklifinde bu temel hedeflere yönelik bazı düzenlemeler yer almakla birlikte plan ve programda öngörülen köklü bir düzenlemeye gidilmemektedir. Ülkemizde vergi sistemi, ağırlıklı olarak tüketim ve işlemler üzerinden alınan vergilerin yer aldığı, tabana yayılmamış bir yapıdadır. Gelir politikasının temelini oluşturması gereken gelir ve kazançlar üzerinden alınan vergiler, kişilerin gelirine bakılmaksızın aynı oranda alınan dolaylı vergilerin çok altında kalmıştır. Bu durum, bir yandan vergi ve gelir adaletini daha da bozarken öte yandan reel ekonominin dengelerini zedelemektedir. Türkiye'nin bir an önce adil, tabana yayılmış ve hakkaniyetli bir vergi reformunu gerçekleştirmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifiyle vergiyle ilgili yapılan düzenlemelerde genel olarak vergilendirilmeyen alanları ve yüksek gelir gruplarını hedef alan yeni vergilerin ve vergi artırımlarının amaçlandığı görülmektedir. "Dijital hizmet vergisi" adıyla yeni bir vergi ihdas edilmektedir. Teklifte sayılan dijital ortamda sunulan hizmetlerle ilgili olarak Türkiye'de elde edilen hasılatı 20 milyon lira ve dünya genelinde elde edilen hasılatı 750 milyon avrodan fazla olanlar, yüzde 7,5 oranında dijital hizmet vergisi ödeyecektir. Komisyonunda verilen bilgilere göre, tamamı yurt dışında mukim 20 civarında şirketin kapsama gireceği tahmin edilmektedir.

Yine, ihdası öngörülen değerli konut vergisi, mesken nitelikli taşınmazlardan değeri 5 milyon liranın üzerinde olanlar için uygulanacaktır. Buna göre değeri 5 milyon lira ile 7,5 milyon lira arasında olanlara binde 3, 7,5 milyon lira ile 10 milyon lira arasında olanlara binde 6 ve 10 milyon lirayı aşanlara binde 10 oranında vergi uygulanacaktır.

Değeri 5 milyon lirayı aşan konutlar için ek vergi konulurken her biri 5 milyon liranın altında olmakla birlikte toplam değeri 5 milyon liranın çok üzerine çıkan birden çok, hatta yüzlerce konut sahibi olanların ek vergi konusuna girmemesi adaletsizlik sonucunu doğuracaktır. Bu itibarla, yeni bir vergi ihdas etmek yerine, emlak vergisinin artan usulde kademeli hâle getirilmesi, hem vergi adaleti açısından hem de vergi imkânı açısından daha doğru olacaktır.

Diğer taraftan, gayrimenkul devir ve iktisaplarında ödenen tapu ve kadastro harcının, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce yapılan veya yaptırılan değerlendirme sonucu belirlenmiş değer üzerinden hesaplanması düzenlenmektedir. Bunlar yapılırken imar ve emlak rantının vergilendirilmesi için bir düzenlemeye gidilmemesi anlaşılmalıdır. Hâlbuki, bu konuda verilen sözler de bulunmaktadır. 2016 yılında imar planı değişiklikleri sonucunda ortaya çıkan değer artışlarından kamunun pay almasını sağlayacak düzenleme yapılacağı açıklanmış ama bir türlü yapılmamıştır. İmar ve emlak rantı mutlaka vergilendirilmelidir.

Yine, teklifle ihdası öngörülen konaklama vergisiyle otel, motel, tatil köyü, pansiyon, apart otel, misafirhane ve kamping gibi konaklama tesisleri ile dağ ve yayla evi gibi kırsal turizm tesislerinde verilen geceleme hizmeti vergiye tabi tutulmaktadır. Özelliklerine göre gecelik 6 ile 18 lira arasında değişen tutarda maktu vergi alınacaktır. Turizm sektörüne yapacağı etki de dikkate alınarak konaklama vergi tarifesi gözden geçirilmeli ve adaletli hâle getirilmelidir. Komisyonunda bu durumun Genel Kurul görüşmelerinde dikkate alınacağı ifade edilmiştir.

Teklifle, banka ve sigorta muameleleri vergisi oranı, kambiyo muamelelerinde binde 1'den binde 2'ye çıkarılmakta ve bu oranın 10 katını kadar yani yüzde 2'ye kadar artırma yetkisi verilmektedir.

Yine, döviz cinsinden açılmış hesaplardan ve yabancı para cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden sağlanan gelirler üzerinden yapılan yüzde 15 vergi stopajı oranını 5 puan artırma yetkisi de ayrı ayrı veya birlikte 1 katına kadar artırma şeklinde değiştirilmektedir.

Teklifle yapılan düzenlemelere göre, binek otomobillere ilişkin giderlerin en fazla yüzde 70'i ve kiralama yoluyla edinilenlerin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 5.500 lirasına kadarlık kısmı ile binek otomobillerin iktisabından ödenen ÖTV ve KDV toplamının en fazla 115 bin lirasına kadarlık kısmı, gider olarak dikkate alınabilmektedir. Ayrıca, binek araçların amortismanına ilişkin de sınırlama getirilmektedir. Bu düzenlemenin sektöre etkisi göz ardı edilmemeli ve gerekli tedbirler alınmalıdır.

Teklifle, amatör olanlar hariç, spor yarışmalarını yöneten hakemlere ödenen ücretler, gelir vergisi istisnası kapsamında çıkarılmaktadır. En üst ligdeki sporcuların aldıkları ücretlerin tevkifat oranları, yüzde 15'ten yüzde 20'ye yükseltilmektedir. Ayrıca sporcunun aldığı ücretin 500 bin lirayı aşması hâlinde beyanname vermesi, dolayısıyla artan oranlı vergi ödemesi öngörülmektedir. Uyarılarımız üzerine bu düzenlemenin mevcut sözleşmelere uygulanmaması teklife eklenmiştir.

Diğer yandan, sporcuların ücretleri üzerinden ödenen gelir vergisinin amatör spor dalları için kullanılmak üzere spor

kulüplerine iadesine yönelik uygulama yürürlükten kaldırılmaktadır. Bu uygulamanın kaldırılması, spor altyapısı yatırımlarının sektöre uğramasına ve dünya çapında birçok farklı alanda önemli başarılar elde eden şubelerin kapanmasına yol açabilecektir. Daha geçen yıl devrim niteliğinde yapılan spor altyapısı teşvik sistemi, mutlaka devam ettirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, teklifle, gelir vergisi tarifesine yeni dilim ve oran eklenmektedir. Buna göre, 500 bin lira ve üzerindeki kazançlar, yüzde 40 oranında gelir vergisine tabi tutulacaktır. 500 bin lirayı aşan ücret geliri olanlar, yüzde 40 oranında vergiye tabi tutulacak ve beyanname vereceklerdir. 500 bin liranın altında ücret geliri olanların vergi yüklerinde herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır.

Esasen, çalışanların üzerinde adaletsiz ve ağır vergi yükü bulunmaktadır. Çalışanların aylıkları, vergi tarifesinden dolayı aydan aya azalmaktadır. Sanki yüksek geliriymiş gibi asgari ücretlinin bile yıl içinde vergi oranı yükselmektedir. İstihdam üzerindeki vergi ve sosyal güvenlik primi yükü, makul düzeylere indirilmelidir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak asgari ücretten vergi alınmaması ve çalışanların asgari ücret kadar gelirinin, vergi dışı bırakılması görüşündeyiz. Ayrıca, net asgari ücretin, açık sınırının üzerine çıkarılmasını ve asgari ücretlilere büyük şehirlerde ulaşım desteği verilmesini gerekli görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, kayıt dışılık önemli bir sorundur. Haksız rekabete ve çalışanların sosyal haklardan yoksun kalmasına yol açan kayıt dışı ekonomi ve kayıt dışı istihdamla mücadelede daha etkili yöntemler benimsenmeli, hem kayıt dışılığın önlenmesine hem de kayıtlı ekonomiye geçişin özendirilmesine yönelik tedbirler bir arada uygulamaya konulmalıdır. Kayıt dışılıkla mücadele ve vergi bilincinin yerleştirilmesi için mali müşavirlik mesleği çok önemli bir işleve sahiptir. Mali müşavirlerin başta muhasebe ücretlerinin tahsili olmak üzere sorunlarına çözüm getirilmeli, KDV indirimi mali müşavirler için de mutlaka yapılmalıdır.

Ülkemizde vergi kaçakçılığı suçlarındaki karmaşık işlemler ve örgütlerle mücadele için standart vergi inceleme usulleri yerine, geniş bilgi ağı, yerinde denetim olanakları ve kısa sürede işlem yapabilen uzman örgütlenme modeline ihtiyaç bulunmaktadır. Kanun teklifinde Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının müfettiş alımı ve görevlendirilmesine dair hükümlerde değişiklik yapılarak vergi kaçakçılığıyla etkin mücadele ve vergi incelemelerinde sektörel ve fonksiyonel uzmanlaşma sağlanması hedeflenmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu düzenlemeyi destekliyoruz.

Maliye ve Gelir İdaresi Teşkilatı ile bazı kurumlarda çalışan uzmanların çözüm bekleyen sorunları da bulunmaktadır. Gelir uzmanı, defterdarlık uzmanı, millî emlak uzmanı, mali hizmetler uzmanı gibi bazı kariyer meslekler, emsali uzmanlarla aynı statüde değildir. Temel sorun, diğer uzmanların aldığı 3600 ek göstergeyi alamamalarıdır. Esasen birçok kamu çalışanı ek göstergeyle ilgili düzenlemeyi dört gözle beklemektedir. Bu konuda AK PARTİ'nin olduğu gibi Milliyetçi Hareket Partisinin de vaadi bulunmaktadır. AK PARTİ Sözcüsü Sayın Ömer Çelik ve Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Sayın İbrahim Kalın, geçtiğimiz günlerde yaptıkları açıklamalarda, 3600 ek göstergeye dair düzenleme için çalışmaların sürdüğünü, meslekler arası dengeleri gözeten bütünsel bir çalışma yapıldığını ifade etmiştir. Doğrusu da budur, ek gösterge düzenlemesi yapılırken tüm hizmet sınıfları gözetilmeli, eşitsizlikler giderilmelidir. Öğretmenler, polisler, hemşireler ve din görevlilerinin yanı sıra, ek gösterge eşitsizliğine maruz kalan uzmanlar, kamu avukatları, müdürler, şube müdürleri; diyetisyen, çocuk gelişimci, psikolog, sosyal çalışmacı, odyolog, fizyoterapist gibi sağlık lisansiyerleri ile mahallî idarelerin daire başkanları, üniversite genel sekreter yardımcıları, uzman çavuşlar ve uzman jandarmalar gibi çalışanların ek göstergeleri 3600'e çıkarılmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz gerekli kanun teklifini verdik. Kanun teklifimizde, ek göstergeler tüm hizmet sınıfları için hiyerarşik sırayla yeniden belirlenmiştir. Bu düzenlemenin gündeme alınarak bir an önce yasalaşmasını diliyoruz.

Değerli milletvekilleri, Komisyonunda teklife eklenen maddeyle, termik santrallerin çevre mevzuatına uyumuna dair yeni bir düzenleme daha yapılmaktadır. 2013 yılında çıkarılan Elektrik Piyasası Kanunu'yla, çevre mevzuatına uyumun 31/12/2018'e kadar tamamlanması öngörülmüş ve bu sürenin üç yıl uzatılması konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir. Anayasa Mahkemesi bu yetkiyi, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkından uzun süreli vazgeçilemeyeceği gerekçesiyle iptal etmiştir. Ancak 2016 yılında, 6719 sayılı Kanun'la süre 31/12/2019'a kadar uzatılmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi gerek ilk düzenlemeye gerekse bu düzenlemeye karşı çıkmıştır.

Teklifle getirilen düzenlemede ise süre iki buçuk yıl uzatılmakla birlikte, altı ay içinde çevre mevzuatına uyuma yönelik yatırımlara dair yapım sözleşmesi ile iş termin planını Bakanlığa sunmayan üretim tesislerinin bundan yararlanamaması, bu plana uyumun dört ayda bir denetlenmesi, buna uymayanlara çevre mevzuatında öngörülen cezanın 20 kat uygulanması ve bir yıl gecikme hâlinde tesisin faaliyetinin durdurulması öngörülmektedir. İnsanımızın yaşama hakkını ilgilendiren bu konuda firmaların yıllardır yükümlülüklerini yerine getirmemiş olması büyük bir sorumsuzluktur. Yapılan düzenleme ve yaptırımlar titizlikle uygulanarak söz konusu tesislerin bacalarına gerekli filtrelerin bir an önce takılması sağlanmalıdır.

Kanun teklifiyle Toprak Mahsulleri Ofisinin tarımsal ürün ithalatı ve Devlet Malzeme Ofisinin bazı alımları Kamu İhale Kanunu'ndan istisna edilmektedir. Kamu İhale Kanunu'na sürekli istisnalar getirmek yerine, bu kanunun kurumların ihtiyacına ve günün şartlarına göre yeniden düzenlenmesi ve hiçbir istisnaya yer verilmemesi suretiyle ihalelerde saydamlık, rekabet ve kamuoyu denetimi sağlanmalıdır.

Ayrıca, ithalat politikası hem üreticimize darbe vurmakta hem de sorunları çözmemektedir. Daha fazla üretimi sağlayacak politikalar uygulanmak suretiyle, ithalat yerine, üreticiden alınan ürünlerle piyasanın düzenlenmesi hem üretici hem tüketici hem de ülke ekonomisi için büyük önem arz etmektedir.

Tarımın başkenti olan Konya'da çiftçilerimiz yüksek girdi maliyetleri nedeniyle zor durumda, kredi borçları katlanarak artıyor. Bu durum sürdürülebilir değildir; üreticinin temel girdilerini ucuza alabilmeleri sağlanmalı, kredi borçları uygun şartlarda yapılandırılmalıdır. Elektrik faturaları önemli bir maliyet kalemi hâline gelmiştir. Çiftçinin enerji maliyetleri düşürülemezse İç Anadolu'da, Konya'da sulu tarımdan hızlı bir kaçış olacaktır. Bu da ülke üretimini azaltacak ve ithalatı artıracaktır. Tarımda kullanılan elektrik için daha düşük tarife belirlenmelidir. Güneydoğudaki çiftçiye elektrikte sağlanan destek İç Anadolu çiftçisine de verilmelidir. Ayrıca, elektrik fatura bedellerinin hasat sonrası fatura edilerek tahsili sağlanmalıdır. Esasen elektrik faturalarından vergi, fon, pay gibi kesintiler ve kayıp kaçak bedeli ile sayaç okuma bedeli gibi ücretlendirmeler kaldırılarak çiftçinin, sanayicinin, esnafın ve ailelerin elektrik faturası yükü hafifletilmelidir.

Değerli milletvekilleri, son dönemde ekonomimize yönelik spekülâtif kur saldırıları sonucu ülkemizin içine sokulduğu kur-faiz-enflasyon şeytan üçgeninden çıkarılması için alınan tedbirler sayesinde döviz kuru nispeten istikrarlı bir çizgiye oturtulmuş, faizlerin önemli oranda inmesi ve enflasyonun tek haneli rakamlara ulaşması sağlanmıştır.

Son dönemde açıklanan veriler ekonomide bir toparlanmanın olduğuna işaret etmektedir. Nitekim Avrupa Birliği Komisyonu, IMF, OECD ve Dünya Bankası ile uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları da Türkiye'yle ilgili makroekonomik tahminlerini olumlu yönde revize etmişlerdir. Daha altı ay önce Türk ekonomisinin 2019 yılında önemli oranda küçüleceğini söyleyen bu kuruluşlar son raporlarında pozitif büyüme olacağını kabul etmişler, 2020 ve 2021 büyüme tahminlerini de yüzde 3,1 ve yüzde 4'e yükseltmişlerdir.

Türkiye'nin zor bir ekonomik dönemden çıktığı, ekonominin beklenenden daha hızlı biçimde toparlandığı yine bu uluslararası kuruluşlarca dile getirilmiştir. Türkiye 2023 yılına kadar siyasi istikrar içinde ekonomik atılımların gerçekleştirilebileceği

bir vasatı yakalamıştır. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin sağladığı hızlı ve etkin karar alma mekanizmasıyla ekonomik dönüşüm ve değişim süreci daha koordineli bir şekilde yönetilmektedir.

Makroekonomik göstergelerin iyileştirilmesinin yanı sıra vicdani ve insani seviyelerin büyümesine de ihtimam ve irade göstermeliyiz. Geçim sıkıntısına düşen emeklilerimizin, çalışanlarımızın, dar gelirli vatandaşlarımızın ve işsizlerimizin yüzünü güldürmeliyiz. İş ve istihdam artışı için, üreten bir ekonominin çatısı hızla örülmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi, bugüne kadar olduğu gibi, bu yönde alınan kararlara ve öngörülen düzenlemelere elbette destek verecektir. Türkiye'nin gelişmesi parlak bir geleceğe doğrudur. Unutulmasın ki cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümü Türkiye'nin lider ülke olmasına sahne olacak, bu da cumhurun ittifak ve iradesiyle inşallah gerçekleşecektir.

Teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kalaycı.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.08

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.23

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

128 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'da.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, konuşmama başlarken, bir Diyarbakır Vekili olarak, Diyarbakır'ın Yenişehir ve Hazro, Şırnak'ın İdil, Dersim'in Akpazar ilçelerine kayyum atanmasını kınıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, kayyum, gasptır. Kayyum, halk iradesinin gasbidir ve halk iradesini gasbedenler eninde sonunda hem tarih önünde hem de adalet önünde hesabını verecektir.

Değerli arkadaşlar, bir devlet adaleti tesis eder. Eğer o devlette bir vicdanlı meclis varsa adaleti tesis etmek üzere yasalar çıkarır, vatandaşın huzurunu ve refahını tesis edecek yasalar çıkarır. Bakın, elimizde bir torba yasa daha var. Kalınlığı bu arkadaşlar. Bir torba yasa. Bir insanın başına atsanız insanın başını yarar. O kadar kalın bir torba yasa karşınızda. Ama şu torba yasada vatandaşımızın huzurunu ve refahını tesis edecek hiçbir madde yok arkadaşlar çünkü bir reform yasası değil.

Maalesef yıllardır, arkadaşlar, torba yasalar yapıyoruz. Ama torba yasalar reform değil arkadaşlar. Ne demokrasimize ne barışımıza ne de refahımıza herhangi bir katkısı bugüne kadar olmadı. Bu torba yasanın da olacağını düşünmüyoruz.

Dediğim gibi, bir devlet adalet tesis etmeli. Maalesef, bu Meclis sorumluluk almıyor. Vicdansız bir iktidar var, o vicdansız iktidar vicdansız adımlar atıyor, demokrasimizi tarumar ediyor. Bunun sonucunda ekonomimizde de maalesef bir ekonomik kriz yaşıyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu iktidar -bakın, vergi politikaları bu torbada var- vergileri toplarken vicdansız bir şekilde topluyor. “Çok kazanan çok, az kazanan az vergi toplayacağız.” diye bir aydın sloganlar atıyor iktidar partisinin temsilcileri. İşte, bir torba yasa geliyor, o yasayla “Çok kazanan çok vergi alacağız.” diyorlar. Bunların hepsi hikâye arkadaşlar. Bu yasayla yeni vergiler ihdas ediliyor ama o vergiler de arkadaşlar, vatandaşımızdan, yoksul vatandaşımızdan alınacak; işçiden, memurdan, çiftçiden alınacak. O yandaş yüzde 1'den vergi almayı öneren herhangi bir madde bu torbada maalesef yok.

Bakın “Gelecek yıl 784 milyar lira vergi toplayacağız.” diyor bu iktidar. Kimden toplayacak? Benzin istasyonlarından toplayacak -orası vergi dairesi- AVM'lerden toplayacak -orada bir vergi dairesi var- beyaz eşya bayilerinden vergi toplayacak, TEKEL bayilerinden vergi toplayacak. En yoksul da 1 paket sigara aldığı anda 15 liralık pakette 12 lira vergi ödeyecek. En yoksul da en zengin de aynı vergiyi ödediği zaman, arkadaşlar, işte, gelir adaletsizliği devreye giriyor, bunun sonucunda da servet eşitsizliği ortaya çıkıyor. İşte, AKP iktidarlarının politikaları sonucu şu anda Türkiye'deki toplam servetin yüzde 55'i nüfusun yüzde 1'inin elinde arkadaşlar.

İşte, bunu değiştirmek için, yani bütün derelerin nehirlerle akmasını değiştirmek için vergi reformları yapmak lazım. İşte bu, Meclisin görevi. Yıllardır söylüyoruz “Gelin, vergi reformu yapalım.” diyoruz. “Gelir vergisi reformu yapalım, kurumlar vergisi reformu yapalım. Bütün gelir unsurlarını kayda alalım, bütün servet unsurlarını kayda alalım. Bunları etkin bir şekilde vergilendirelim ve yoksuldan vergi almayalım ama tam tersine, topladığımız bu vergilerle onları gelirle buluşturalım.” diyoruz. Ama iktidarın politikası ne? Gelecek yıl ekonomiyi yüzde 5 büyütecekmış. Ben soruyorum buradan Sayın Berat Albayrak'a: Kimi büyüteceksiniz Sayın Berat Albayrak? Kimler büyüyecek? Evet, yandaşlarınız büyüyecek, gelecek yılın bütçesi de bunu öngörüyor. Kaynakların saraya, sarayın yandaş 5 müteahhidine akmasını öngörüyor. Evet, sizler büyüyeceksiniz ama bu politikalarla gene yoksullar daha da yoksullaşacak.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu torba yasada bazı vergiler var. Ne diyor? Dijital hizmet vergisi. Kulağa hoş geliyor, değil mi? Zannediyorsunuz ki bu vergiyle Facebook vergilendirilecek, zannediyorsunuz ki Netflix'i vergilendirecekler veya Spotify'ı vergilendirecekler. Hayır arkadaşlar, eğer ki bu yasa böyle geçerse onlar vergilendirilmeyecek. Onlar ne yapacaklar? Diyelim ki bir vatandaşımız malını satmak için yurt dışında Facebook'a reklam veriyor, diyelim ki 10 bin liralık reklam verecek. Facebook faturayı keserken şöyle yapacak, bu eğer ki geçerse: 10 bin lira hizmet bedeli, arkadaşlar, artı yüzde 7,5 dijital hizmet vergisi diyecek, 10.750 lira tahsil edecek vatandaştan, gidip Maliyeye ödeyecek. Kim ödemiş oluyor vergiyi? Vatandaşımız ödeyecek. Veya Netflix'e abone olan bir vatandaşımız bir ayda 40 lira ödüyorsa Netflix diyecek ki: “Artık 40 lira değil arkadaş, 43 lira senin hizmetin.” Kim ödemiş oluyor vergiyi? Vatandaşımız ödemiş oluyor. Ya, burada Netflix'i vergilendirmiş mi oluyorsunuz? Hayır. Facebook? Hayır. Vatandaşımız bu vergiyi ödeyecek arkadaşlar. Yapmamız gereken ne?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Nasıl olacak?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Anlatıyor.

GARO PAYLAN (Devamla) – Burada, Maliye, hizmet veren şirketlere gidecek, kapısına dayanacak “Gel, kurumlar vergisi aboneliği ol, mükellefi ol.” diyecek, “Gel, KDV mükellefi ol.” diyecek. Bunu yapamayan bir Maliye idaremi var. Kazancı üzerinden vergi almayacak arkadaşlar. Bu vergiyi maalesef, vatandaşımız ödeyecek.

Diğer bir vergi ne? Konaklama vergisi. Adı güzel geliyor, evet, Avrupa'da da uygulamaları var ama bu vicdansız iktidar

öyle bir madde göndermiş ki arkadaşlar, Komisyon daha da vicdansız hâle getirdi.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – O değişiyor.

GARO PAYLAN (Devamla) – Düşünün ki dar gelirli bir vatandaşımız yazın bir pansiyona gidecek arkadaşlar. Biliyorsunuz, çocukluğumuzda hepimiz kaldık, hâlâ da dar gelirli vatandaşlarımız pansiyona gider. Eşi ve 3 çocuğuyla bir pansiyona gitti “Selam, kaç para pansiyon?” dedi. “Gecelik 60 lira.” Aman ne güzel! Ama bir dakika, bu vergi böyle geçerse kendin ve ailen için her gece için 30 lira da konaklama vergisi vereceksin.

Arkadaşlar, 6 lira kişi başı vergi öngören bir torba maddeyle karşı karşıyayız. 60 lira oda, 30 lira konaklama vergisi. İşte, bu vicdansızlıktır arkadaşlar. Peki, vicdansızlık nerede biliyor musunuz?

RECEP ÖZEL (İsparta) – O değişecek, değişecek.

GARO PAYLAN (Devamla) – Beş yıldızlı otele ne öngörüyor bu torba arkadaşlar? Bakın, beş yıldızlı oteller... Ben size söyleyeyim, vardır güneyde, bakarsınız, bin euroya oda var biliyor musunuz, bin euro geceliği. Bin euro ne yapar? 6.500 lira. Bakın, 6.500 liraya 1 gece yatan kişiye ne öngörüyor bu torba biliyor musunuz? 18 lira vergi öngörüyor.

RECEP ÖZEL (İsparta) – Düzeliyor onlar, düzeliyor.

GARO PAYLAN (Devamla) – Pansiyondaki 60 liralık odaya 30 lira vergi öngörüyor; 6 bin liraya, 5 bin liraya 1 gece yatana 18 lira vergi öngörüyor. İşte, böyle vicdansız, adaletsiz bir yasayla karşı karşıyayız.

Bir şey daha var Avrupa'daki uygulamalarında arkadaşlar; bakın, bu gelir şöyle yansıtılır: Gelir toplanır, yerel yönetimlere aktarılır. Niye? Çünkü yerel yönetim o otellerin çöplerini topluyor, yollarını yapıyor. İşte, bu mantıkla bu konaklama vergisinin geliri nereye aktarılır? Yerel yönetime, belediyelere aktarılır. Bu yasa ne öngörüyor? Bunun gelirlerinin merkezî idareye aktarılmasını öngörüyor. İşte burada bir adaletsizlik var. Oysa merkezî yönetim zaten kurumlar vergisini alıyor, zaten KDV'yi alıyor. Konaklama vergisi eğer çıkacaksa bunun geliri yerel yönetime aktarılmalı.

Diğer bir konu, değerli konut vergisi arkadaşlar. Bakın, yıllardır diyoruz ki: Servete duyarlı vergilendirme olsun çünkü servet belli ellerde toplandı. Dedik ki: Bununla ilgili bir reform yapalım. Şöyle anlattım: Benim Esenyurt'ta bir tanıdığım var, babadan kalma 300 dönümlük bir tarlası var, tarla bir anda şehrin içinde kalıyor. Zamanında babası 3 kuruşa o tarlayı almış, şimdi o tarlanın üzerinden imar geçmiş. Arkadaşlar, o tarlanın değeri inanılmaz rakamlara ulaşmış. Sonra ne yapmış bu kişi? Müteahhitlere vermiş bu tarlayı arsa olarak. Sonuçta ne olmuş arkadaşlar biliyor musunuz? 2 bin tane daire sahibi oldu bu arkadaşım, 2 bin tane, 2 bin daire. “Her bir tanesinin değeri ortalama 500 bin lira.” diyor. 1 milyar liralık servete sahip olmuş. 1 milyar liralık servet karşılığı bugüne kadar tek 1 kuruş vergi vermedi. Yani o imar artışında, düşünün ki 10 bin liralık bir tarla olmuş 300 milyon lira, bir de müteahhide vermiş, serveti olmuş 1 milyar lira; 1 lira vergi almamış devletimiz. Arkadaşlar, işte biz bu rant artışlarını vergilendirebilseydik, servet böyle, bir elde toplandığı zaman vergilendirebilseydik, işte vatandaşımızın sırtına bu kadar binmezdik.

Şimdi, bu yasa ne öngörüyor? Bakın, o arkadaşımın şu anda 1 milyar lira serveti var. Ne diyor? “Eğer bir vatandaşın babadan, anneden kalma 5 milyon lira değerinde bir konutu varsa ben ona vergi koyacağım, değerli konut vergisi koyacağım.” diyor. Koyalım, eyvallah, koyalım ama onun 5 milyon lira serveti var; diğerinin 1 milyar lira serveti var. Şimdi, bu yasa çıkarırsak 1 evi olana vergi koyacağız, bin evi olana -bin, bin evi olana- 1 lira vergi koymayacağız. Burada nerede adalet arkadaşlar? Bu yasada bir adalet görüyor musunuz?

Ne yapalım dedik? Reform yapalım. Bütün gelir ve servet unsurlarını kayda alalım, bütün konutlar değerlendirilsin, kaç para değerinde olduğu belirlensin, servetler de artan oranlı olarak vergilendirilsin; 1 kişinin 1 evi varsa vergi dışı olsun, mütevazı bir evi varsa vergi dışı bırakalım ama bin tane evi varsa artan oranlı olarak vergilendirelim dedik. Maalesef, bu akılda değiller.

Değerli arkadaşlar, bu yasa başka ne getiriyor? Bakın, buradan SPK'ye şikâyetle bulunacağım az sonra anlatacağım konuyla ilgili. Büyük bir borsa manipülasyonu karşı karşıyayız. Geçen yıl Kalkınma Bankasıyla ilgili bu manipülasyon yapılmıştı, Kalkınma Bankasına yeni bir yetki vermiştik, borsadaki hisseleri 5 liradan 50 liraya yükseldi arkadaşlar; birileri malı götürdü. Şimdi de Kombassanla ilgili bir borsa manipülasyonu karşı karşıyayız. Kombassan hisseleri bundan iki ay önce borsada 1 lira 80 kuruştan işlem görüyordu arkadaşlar, 1 lira 80 kuruş. Buraya bu torba yasanın geleceğini bilen birileri 1 lira 80 kuruştan hisseleri paketlemişler. Bunu, paketlemenin ne demek olduğunu borsacılar bilir. Vatandaşlarımız, Kombassan mağdurları Kombassana dava açıyorlardı ve bunu kazanıyorlardı. Şimdi bu yasa geçerse diyor ki: O mağdur vatandaşlar dava açamayacak ve Kombassan ayağa kalkacak. Kombassan'ın Yönetim Kurulu Başkanı gelip bunu Komisyonunda itiraf etti. Ne dedi biliyor musunuz? “Bu yasa geçerse hisselerimiz yükselecek.” dedi utanmadan. O 1 lira 80 kuruşluk hisseler arkadaşlar, bugün, bakın telefonunuzdan -eski adı “Kombassan” yeni adı “Bera Holding”- 4 lira; birileri malı götürdü arkadaşlar.

Bu Meclis, bu borsa manipülasyonuna imza atacak mı atmayacak mı, bugün yarın bunu göreceğiz. SPK bununla ilgili bir soruşturma açacak mı açmayacak mı, bunu bugün yarın göreceğiz. Ben suç duyurusunda bulundum, henüz SPK bir ses çıkarmadı çünkü Kombassan'ın Genel Müdürü bunu söylerken SPK yanında oturuyordu arkadaşlar, SPK yetkilisi tam yanında oturuyordu Komisyonunda. “Danışıklı dövüş” buna denir. İşte yoksul vatandaşımız maalesef böyle soyuluyor.

Diğer bir mesele arkadaşlar: Bu torba yasada skandal pek çok madde var. Termik santraller, biliyorsunuz, vatandaşımızı zehirliyor, yıllardır zehirleniyoruz, vatandaşlarımız kanser oluyor, çocuklarımız astım oluyor. Arkadaşlar, o termik santralin etrafında yaşayan insanlar, maalesef, zehirleniyorlar ve onların etrafında yaşayan çiftçilerin yetiştirdiği ürünler de kül ve asit yağmurları altında zehirli ürünlere dönüşüyor. İşte ıspanaktan zehirlendik, başka ürünlerden her gün zehirleniyoruz.

Değerli arkadaşlar, 2013 yılında termik santrallerle ilgili sürenin uzatılmasına dair bir madde geldi. Anayasa Mahkemesi 2014'te “Halkın sağlığı asla herhangi bir şirketin çıkarıyla değiştirilemez.” diye bu maddeyi iptal etmişti. Buna rağmen, 2016 yılında tekrar bu Meclis, termik santrallerin “son kez” denilerek 2019 yılına kadar çalışmasını öngördü. “Eğer bacaları kapatılmazsa gözlerinin yaşına bakmayacağız.” dedi dönemin Enerji Bakanı Sayın Berat Albayrak. Ey Berat Albayrak, neredesin? Bak, bu torba yasa o termik santrallerin kullanım süresini üç yıl daha uzatıyor, üç yıl daha vatandaşlarımızı zehirleyecek. Bu Meclis bu vicdansızlığa imza atacak mı atmayacak mı, bugün yarın bunu göreceğiz.

Arkadaşlar, üzerine, enerji ihtiyacımız da yok ha! Hani 2 trilyon dolarlık bir ekonomi yapacaklardı ya, 800 milyar dolardaydı, enerji santralleri yarı kapasiteyle çalışıyor, enerji ihtiyacımız da yok. Arkadaşlar, bu Meclis vatandaşımızın zehirlenme meselesiyle ilgili mutlaka bir tavır almalıdır.

Arkadaşlar, diğer bir mesele: Bakın, Toprak Mahsulleri Ofisi, biliyorsunuz, geçen yıl bizi soğansız bıraktı, geçen yıl patatesiz bıraktı. Şimdi, diyorlar ki: “Arkadaş, biz bunları planlayamıyoruz. Bir kışta 80 milyon vatandaşın kaç ton soğan yiyeceğini hesaplayamıyoruz. Eğer o yıl mahsul az olmuşsa bunu hesaplayamıyoruz.” Ne yapacağız? “Eğer ki son dakikada soğan ihtiyacı çıkarsa Sayın Cumhurbaşkanı Toprak Mahsulleri Ofisine yetki verecek, o saniyede soğan ithal edeceğiz.” diyorlar. Ya, bir devlete bu yakışıyor mu? Bir kışta kaç ton soğan ihtiyacımız olduğunu biz daha önceden planlayamıyor muyuz? Bir eksiklik varsa bunu iki ay önceden göremiyor muyuz? Kamu İhale Yasası'yla, açık ihaleyle bu ihaleleri yapamıyor muyuz? Yok, öyle yapmak istemiyorlar; her şey Sayın Cumhurbaşkanının yetkisinde olsun istiyorlar, ihale mihale olmasın istiyorlar. Maalesef, bu konuda da büyük bir skandalla karşı karşıyayız arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, bir de kambyo vergisi var bu yasa da. Bakın, kambyo vergisinin adı güzel geliyor olabilir, "Dolar alan vergi ödesin." diyor olabilirsiniz. Binde 1 vergi koyduk geçen sene, bu yasa binde 2'ye çıkmasını öngörüyor ve Sayın Cumhurbaşkanına bir yetki daha veriyor, eğer bu yasa çıkarsa "Döviz alanlara yüzde 2'ye kadar vergi getirebilir." diyor. Kulağa hoş geliyor olabilir ama şunu bilin ki bu vergileri çıkardığınızda bu işlemler bankada değil, Kapalı Çarşı'nın döviz bürolarında olur, vergi de ödenmez ama bir şey daha olur: Yabancı sermaye buraya geldiğinde "Güzel, gelsin." diyorsunuz ama yabancı sermaye çıkarken eğer yüzde 2 vergi ödeyeceğini düşünürse buraya daha az gelir. İşte, dolarizasyon böyle yerlerde olur arkadaşlar. Güven vermeliyiz; bakın, dolara vergi koymakla dolar düşmez, Türk lirasına güveni sağlayarak dolar düşer arkadaşlar. Önce Türk lirasına güven sağlamalıyız, güven artırıcı politikaları ortaya koymalıyız. Böyle vergi koyarak -1980'den önce de biliyorsunuz kambyo vergileri vardı- ne oldu, güven mi sağlandı? Sağlanmadı, bu yasayla da sağlanmaz.

Değerli arkadaşlar, bu torbanın en skandal maddesine geliyorum. Bakın, Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri orada oturuyor, günlerdir Plan ve Bütçe Komisyonunda çalışıyoruz. Geçen yıl da çalıştık, dört yüz saat çalıştık geçen sene arkadaşlar, gece gündüz. Niçin çalıştık? Milletin hakkını yedirmemek için çalıştık, hesap sormak için çalıştık, hangi bakanlığa kaç kuruş gideceğini kalem kalem çalıştı milletvekilleri. Niye? Adaletli ve vicdanlı bir bütçe olsun diye. Değerli arkadaşlar, yürütmeye ne yetki verdik? Dedik ki: Şu kadar lira harcayabilirsin, bakanlıklara göre şöyle dağıtabilirsin, sonuçta da 80 milyar lira açık verebilirsin. Öyle değil mi? Genel Kurulda da saatlerce çalıştık, yüzlerce saat. Şimdi ne yapıyor Hükümet biliyor musunuz Vedat Bey'in imzasıyla, AK PARTİ'li vekillerin imzasıyla? Diyor ki: "Ben 80 milyar lira açık vereceğim dedim ama bu para yetmedi. Ben bu parayı sizin bilmediğiniz yerlere harcadım." Tamam, ne yapacağız? "70 milyar lira daha paraya ihtiyacım var, 80 bitti, 70 milyar liraya daha ihtiyacım var." Ne yapacağız? "Ben torba yasa getireceğim, içine bir yetki yazacağım; 80 milyar lira yetmedi, 70 milyar lira daha borçlanabilirim diyeceğim, siz de buna el kaldıracaksınız." Değerli arkadaşlar, bu, bütçe hakkının gasbidir. Eğer olağanüstü bir durum olmuşsa, Hükümet harcamak istediğinden daha fazla harcamışsa bunun nereye harcandığının bilgisini Meclise vermek zorunda, bir ek bütçe getirmek zorunda. Bu parayı vatandaşın hayrına mı harcamış, yandaşlarına mı aktarmış, saraylar mı yapmış, silahlar mı almış, bunu vatandaş bilmeli arkadaşlar.

Eğer ki bu maddeye "Evet." derseni, şunu bilin, size bir önerim var: Plan ve Bütçe Komisyonu çalışıyor, gece ikilere, üçlere kadar çalışıyoruz. Hemen bu çalışmayı durduralım, hemen. Meclis bütçeyi görüşmesin eğer bu maddeye "Evet." diyeceksiniz. Ne yapalım biliyor musunuz? Tek bir madde getirin Plan ve Bütçe Komisyonuna, şunu desin madde: "Hükümet istediği kadar harcar, istediği kişiden vergi alır, istediği yere de yatırır." Böyle bir madde getirin, hepimiz bunu onaylayalım, boşuna uğraşmayalım arkadaşlar. Niye kaç para harcanacağını, nereden vergi alınacağını gece sabahlara kadar Hükümetten hesabını sormaya çalışıyoruz ki? Arkadaşlar yapmamız gereken, vicdanlı ve adaletli bütçeler yapmak, vicdanlı ve adaletli reform yasaları çıkarmak. Ama maalesef, bu Meclisi bir noter gibi gören Sayın Cumhurbaşkanı ve Hükümet, işte "Ben istediğim gibi yasa çıkarırım, ben ne gönderirsem siz onaylarsınız. Bütçe gönderirim ama o bütçedeki sınırları aşarım, size de torba yasa içinde bir madde gönderirim, ona da el kaldırır, indirirsiniz." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, bağlayın sözlerinizi Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Devamla) – Biz ne diyoruz arkadaşlar buna karşı? İşte bu 70 milyar liranın S-400 füzesine mi gittiğini yoksa emeklilikte yaşa takılanların sorununu mu çözdüğünü; bu 70 milyar liranın yandaş 5 müteahhide mi gittiğini yoksa Kredi ve Yurtlar Kurumuna borçlu 5 milyon gencimizin sorununu mu çözdüğünü; işte bu 70 milyar liranın arkadaşlar, saraylar yapılmasına mı gittiğini yoksa çiftçi desteklerine mi gittiğini bizler bilmek istiyoruz. Bu anlamda da bir ek bütçe gelmesini istiyoruz. Bu konuda, bu maddeye "hayır" diyeceğinizi umut ediyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Paylan.

Değerli milletvekilleri, sisteme giren 4 sayın milletvekiline sırasıyla yerlerinden söz vereceğim. Söz vermeye başladığımda sisteme girecek milletvekillerine hemen şimdi değil, daha sonraki arada söz vereceğim, bunu da hatırlatayım.

Sayın Şimşek...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, mahalleye dönüştürülen belde ve köylerde yaşayan vatandaşların mağduriyetine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, büyükşehir belediye sınırları içerisinde kalan, kapatılan beldeler ile köyler mahalle statüsüne alınmıştır. Kapatılan beldeler ile köylerin yaşam standardı da yaklaşık aynıdır; genelde tarımla, çiftçilikle, hayvancılıkla uğraşan insanlar buralarda yaşamaktadır.

Yalnız yasadaki bir uyumsuzluktan dolayı kapatılan beldelerdeki ve köylerdeki insanlar çok farklı su tarifeleriyle karşı karşıya kalıyorlar. Birisi 1 TL su faturası öderken diğeri 4 TL gibi bir su faturası ödemek durumunda kalıyor. Bununla ilgili ivedi olarak bir düzenlemenin yapılmasını... Çünkü bu insanların geçim şartları aynı, gelirleri aşağı yukarı aynı. Şu anda, kapatılan köy ve beldelerin tamamı da mahalleye dönüşmüş. Bununla ilgili mutlaka bir düzenleme yapılmasını talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

38.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, hazırlanan yeni yargı paketinde ulusal ve yerel basını zor durumda bırakacak düzenlemelerin yer aldığına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidarın özgür ve bağımsız basına karşı alerjisi var. Biliyorsunuz, ikinci yargı paketi hazırlanıyor. Bu ikinci yargı paketinde ulusal ve yerel gazetelere ağır darbeler indirecek bir düzenlemenin yer alacağı bilgisini edindik. "Nedir o?" derseni de İcra ve İflas Kanunu ilanlarının gazetelerde yayınlanma zorunluluğu kaldırılarak bu ilanların internet üzerinden yayınlanması planlanıyor.

Bu resmî ilanlar özellikle yerel gazetelerin can damarıdır. Yerel gazeteler resmî ilanlarla ayakta duruyor. Bu düzenlemenin hayata geçirilmesi hâlinde 1.100 civarında yerel gazeteden 800'e yakınının kapanacağı öngörülüyor, binlerce basın emekçisi işsiz kalacak.

Yerel gazetelerin kapısına kilit vurma girişimlerine karşı direneceğiz. İktidara tavsiyem, yol yakinken bu yanıştan dönün; medyayı, yerel basını bitirme planlarını yapmayın. Zor günler geçiren yerel gazeteleri destekleyelim, yaşatalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

39.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, 26 Ekim-4 Kasım tarihleri arasında Romanya'da gerçekleştirilen Dünya Bilek Güreşi Şampiyonası'nda dünya şampiyonu olan Yusuf Ziya Yıldızoğlu'nu tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Ben sporcunun zeki, çevik, aynı zamanda ahlaklısını severim." ifadesini kendisine ülkü

edinmiş çok kıymetli bir kardeşimiz şu an Gazi Meclisimizin misafir locasında aramızda bulunmaktadır. Kendilerine "Hoş geldin." diyorum.

Geçmiş dönem Bayburt Ülkü Ocakları Başkanlığımızı yapan Bilal Yıldızoğlu'nun evladı Yusuf Ziya Yıldızoğlu 26 Ekim–4Kasım tarihleri arasında Romanya'da yapılan Dünya Bilek Güreşi Şampiyonası'nda İstiklal Marşı'mızı okutarak bayrağımızı dalgalandırmıştır, dünya şampiyonu olmuştur. Kendisini ve tüm Bayburlu hemşehrilerimizi canıgönülden kutluyorum, başarılarının devamını diliyorum. Allah yolunu açık eylesin. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

40.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, iktidarı bir yandan 11 Kasım'da 11 milyon fidan dikimi kampanyasıyla övünen diğer yandan 75. Yıl Mahallesi'nde plan değişikliği yaparak 4.700 metrekarelik yeşil alanı "Dini eğitim tesisi" adı altında imara açan uygulamalarıyla ortaya koyduğu çelişiklere son vermeye davet ettiğine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

11 Kasım'da 11 milyon fidan dikme kampanyası başlatıp bununla övünen iktidar, bir yandan da mevcut yeşil alanları yok etmeye devam ediyor. Örneğin, Bursa'da Uludağ'ın eteklerinde, ormanlık alana bitişik 75. Yıl Mahallesi'nde plan değişikliği yapılarak 4.700 metrekarelik yeşil alan "Dini eğitim tesisi" adı altında imara açılıyor. Yeşil Bursa'yı beton Bursa'ya çevirdiğiniz yetmedi mi" diye soruyorum ve iktidarı uygulamalarındaki bu çelişiklere son vermeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kavuncu, sonradan girdiniz ama yine de söz veriyorum.

41.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'nde hemşehrilerinin bir saat içerisinde 303.150 fidanı toprakla buluşturarak dünya rekoru kırdığına ilişkin açıklaması

EROL KAVUNCU (Çorum) – Teşekkür ediyorum, tevafuk oldu.

Evet, 11 milyon fidanı idrak edememişsiniz anlaşılan. Geçtiğimiz pazartesi günü Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından başlatılan Geleceğe Nefes Programı çerçevesinde 11 milyon fidan, Türkiye'nin 2023 noktasında toprakla buluştu. Bu kapsamda, Çorumlu hemşehrilerimiz bir saat içerisinde 303.150 fidanı toprakla buluşturup dünya rekoru kırarak tarihe geçmiştir. Guinness Rekorlar Kitabı'na adını altın harflerle yazdıran Çorumlu hemşehrilerimiz için "Çorumlunun yaptığını herkes yapamaz." diyoruz. "Kıyametin kopacağını dahi haber alsanız elinizdeki fidanı dikiniz." ilahi fermanıyla "Ormanlarımız bize dedelerimizden miras kalmadı, onu çocuklarımızdan ödünç aldık." diyerek ağaç sevgisini bir seferberlik hâline dönüştüren başta Çorumlu hemşehrilerimiz olmak üzere aziz milletimize şükranlarımı sunuyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ve 97 Milletvekilinin Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2312) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 128) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmelere devam ediyoruz.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Cavit Arı konuşacaktır.

Buyurun Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

CHP GRUBU ADINA CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 128 sıra sayılı Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Öncelikle, tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2019 yılı merkezî yönetim gider bütçesi olarak 961 milyar lira öngörülmüştü. Yine, 2019 yılı merkezî yönetim gelir bütçesi olarak 880 milyar lira öngörülmüştü. Bu bütçe düzenlenirken de 81 milyar lira dolayında bir bütçe açığıyla bütçe düzenlendi 2019 yılı için. Geline nokta ne oldu dersek: Geline nokta, bütçe açığı olarak hedeflenen 1,8 oranı daha şimdiden yüzde 2,9 oranına yükselmiş yani tutturulamayan bir bütçe var. Bu durumda, bütçe açığı 81 milyar lira olarak hedeflenmişken neredeyse 2 katına çıkmış bir bütçeden bahsediyoruz. Ayrıca, 2019 yılında faiz gideri olarak 117 milyar lira hedeflenmişti. Görüyoruz ki bu rakam da yine aşılacak üzere.

Bu oranlar yönünden baktığımızda, 2020 yılı merkezî yönetim bütçesini değerlendirir isek gelir bütçesi olarak 950 milyar lira, gider bütçesi olarak 1 trilyon 96 milyar lira planlandı. Yani bu durumda, yaklaşık 139 milyar lira bütçe açığıyla yapılmakta olan bir bütçeden, 2020 yılı bütçesinden bahsedebiliriz. Biraz önce saydığım ve tutturulamayan oranlar yönünden bakarsak eğer, ekonomi aynı şekilde devam eder ve yine aynı şekilde ekonomik başarısızlığınız devam ederse bütçe açığının önümüzdeki dönemde yaklaşık yüzde 4,7 veya yüzde 5 dolaylarında olacağı öngörülmekte. Yine, rakam olarak 220 milyar lira civarında bir bütçe açığı bizi bekliyor değerli arkadaşlar. İşte, böyle bir kötü ekonomi yönetimiyle karşı karşıya bulunduğumuzu, sizlerin açıkladığı resmi verilere göre burada ifade ettiğimi de bilmenizi istiyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, böyle bir ekonomi var. Bu ekonomiyi ayakta tutabilmek ve canlandırabilmek için bazı şeylere ihtiyaç var. İşte, AK PARTİ iktidarının yapmış olduğu bazı yenilikler de bugünlerde önümüzde, hep beraber yaşayacağız. İşte bunlardan bazıları, bugün görüşülmekte olan teklifle getirilen ve daha önce hiç uygulaması olmayan yeni vergiler değerli arkadaşlar. Şu an, sayenizde, Türkiye üç yeni vergiyle karşı karşıya kalacak. Bunlardan bir tanesi dijital hizmet vergisi, diğeri konaklama vergisi, üçüncüsü de değerli konut vergisi. Ayrıca, banka ve sigorta muameleleri, gelir vergisi oranları ve tapu harç oranlarına da tesir edecek şekilde yeni oranlar da yürürlüğe girmek üzere. Yine, gelir vergisi dilimlerinde de artışlar sayenizde vatandaşımızı beklemekte.

Değerli arkadaşlar, dijital hizmet vergisinin konusu: "dijital ortamda sunulan her türlü reklam hizmetleri; sesli, görsel veya dijital herhangi bir içeriğin (bilgisayar programları, uygulamalar, müzik, video gibi) elektronik cihazlara kaydedilmesi; kullanıcıların birbiriyle etkileşime geçebilecekleri dijital ortamların sağlanması ve işletilmesi hizmetleri..." olarak ifade edilmekte. (1)'inci fıkrada sayılan hizmetlere yönelik dijital ortamda dijital hizmet sağlayıcıları tarafından verilen aracılık hizmetleri de dijital hizmet vergisine tabi tutulmakta. Bu hizmetin tabii sınırları Türkiye'de sunulacak hizmetler.

Peki, bu kanunun mükellefi ve sorumlusu kim? "Dijital hizmet vergisinin mükellefi -öncelikle, sizin hazırladığınız teklifte- dijital hizmet sağlayıcılarıdır." demektesiniz. Ancak bu 3'ncü maddenin devamında, "Mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, iş yerinin, kanuni ve iş merkezlerinin bulunmaması halleri ile gerekli görülen diğer hallerde Hazine ve Maliye Bakanlığı, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla vergiye tabi işlemlere taraf olanlar ile işleme ve ödemeye aracılık edenleri verginin ödenmesinden sorumlu tutabilir." cümlesi de bulunmakta.

Değerli arkadaşlar, sanki, ilk bakışta hedefte dijital hizmeti sağlayan yabancı firmalara vergi getirmiş gibi bir izlenim oluşmakta ise de görüyoruz ki sonunda, ilgili maddenin son fıkrasında, Türkiye'de bu işe aracılık edenler sonuçta vergilendirilecek kişiler. Yani iş dönüp dolaşıp bizim vatandaşımızı bulacak. Önce bu işe aracılık eden firmalar vergiden sorumlu olacak, sonuçta da neticede bu hizmetten yararlanan vatandaşımızın da üzerine yeni bir vergi binmiş olacak.

Yine, maddede "...tutabilir." hükmü ifade edilmekte. Ya, "...tutabilir." ne demek arkadaşlar? Bir kanun ya kati olarak hüküm ifade eder ya da etmez. Şimdi, "...tutabilir." derken siz Hazine ve Maliye Bakanlığına bir yetki veriyorsunuz ve sonuç itibarıyla diyorsunuz ki: "...sorumlu tutabilir." Yani bu, keyfilik demektir.

Şimdi, kimine göre bu sorumluluğu yükleyecek, kimine göre yüklemeyecek anlamı çıkar. Dolayısıyla böyle, keyfilik yükleyecek bir fıkra, madde olmaz değerli arkadaşlar.

Yine, Türkiye'de hasılatı 20 milyon Türk lirasından fazla olanlar veya dünya genelinde hasılatı 750 milyon eurodan veya muadili yabancı para karşılığı Türk lirası kazancı olanlar dijital hizmet vergisi kapsamına dâhil edilmekte. Yine, bununla ilgili artış oranları veya indirimler konusunda Cumhurbaşkanına yetki tanınmakta.

Verginin oranı ise yüzde 7,5 değerli arkadaşlar. Yine, bu konuda da yüzde 1'e kadar indirme veya 2 katına kadar artırma konusunda Cumhurbaşkanına yetki tanınmakta.

Değerli arkadaşlar, şimdi "Vergi güvenliği" başlıklı 7'nci maddeye göre, bu vergiden sorumlu olan kişilerin ilandan itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüklerini yerine getirmemesi hâlinde Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu hizmet engellenebilmekte. Şimdi, örneğin internet üzerinden bir hizmet sunulmakta ve vergi ödenmedi diye Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından bu hizmet durdurulabilmekte. Değerli arkadaşlar, bu hüküm, esasen bir keyfilik demektir çünkü Hazine ve Maliye Bakanlığı bir idaredir, idareye böyle bir yetkinin verilmesi, sonuçta gün gelir keyfilik doğurur. Eğer bu konuda bir hizmetin durdurulması kararı alınacaksa bununla ilgili bir yargı kararının olması esas olmalı. Aksi hâlde, beğenilmeyen birtakım yayınlar için "Efendim, işte, vergisiyle ilgili yükümlülüklerini yerine getirmedi." denilerek hizmet durdurulabilir.

Değerli milletvekilleri, ikinci olarak getirilen ve bana göre Türk vatandaşını yani bu ülkede yaşayan herkesi çok yakından ilgilendiren en önemli düzenlemelerden bir tanesi de "konaklama vergisi" adıyla getirilen bir vergi. Şimdi, otel, motel, tatil köyü, pansiyon, apart otel, misafirhane ne sayarsanız, benzeri işletmelerde geceleme hizmetinden yani konaklayandan alınan yeni bir vergi getirmektensiniz değerli arkadaşlar.

Bakın, son dakikada Komisyona sunulan önergeyle birlikte beş yıldızlı bir otelde konaklayan bir kişi günlük fazladan 18 lira ödemek zorunda kalabilecek. Dört yıldızlı otelde günlük 12 lira şeklinde devam ediyor. Şimdi, şöyle söyleyeyim: İlk başta, konaklama vergisinin mükellefi hizmeti sunandır yani otel işletmecisidir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, örneğin, turizmle uğraşan birçok otel müşterileriyle, tur acenteleriyle zaten anlaşmalarını yaptı ve çoğunluğu parasını aldı. Şimdi siz, onlara yeni bir vergi getirerek müşterisine yansıtamayacağı külfetler yüklemektensiniz. Değerli arkadaşlar, şimdi, otel işletmecileri bu vergiyle karşı karşıya kalmakta ancak süreç içerisinde de sonuçta bu işletmeler bunu müşterisine yansıtacak. Dolayısıyla bu işten hem otel işletmeleri zarar görmekte hem de sonuçta buradan yararlanan müşteri zarar görmekte.

Değerli arkadaşlar, şimdi, oteller yönünden baktığımızda da örneğin beş yıldızlı bir otelin uyguladığı ücret farklı, diğer otelin uyguladığı ücret farklı olabilmekte. Özellikle de bu yasadaki -çıkarılırsa- bu vergiden şehir içi otelcileri daha çok etkilenecek, küçük otel işletmeleri daha çok mağdur olacaklar çünkü siz sabit rakamlar koyarsanız iki yıldızlı, üç yıldızlı otele vatandaş geldiğinde, otelin alacağı ücret zaten belli. Yani bunun içerisinde siz 6 lira, 8 lira, 10 lira gibi rakamlar aldığınızda o otel için ciddi bir zarar demektir, bundan sonrası için söylüyorum.

Şimdi "Bu tip vergiler Avrupa ülkelerinde de var." denilmekte. Evet, oralarda da var ama oralarda bunlar genelde yerel yönetimler yani belediyeler tarafından uygulanan vergilerdir çünkü yerel yönetimler genelde şehre gelenlere hizmet ettiği için, sonuç itibarıyla özellikle belediyelerin gelir kalemleri arasında sayılır. Adına "turizm parası" "ayakbaşı parası" ne derseniz deyin, sonuç itibarıyla bu paralar belediyelere ödenmeli. Siz, şimdi sadece genel bütçeye gelir elde etmek üzere bir vergi çıkarmakla uğraşmaktasınız. Eğer biz bu konuda samimiysek ve turizmi düşünüyorsak gelin, sadece yabancılardan bu parayı alalım ve yabancılardan alacak olduğumuz bu parayı da belediyelere aktaralım. Böylelikle hem turizmi canlandırmış oluruz hem vatandaşımızı yeni vergilerden kurtarmış oluruz hem de böylelikle, otelcilerimizin yeni külfetlerle karşılaşmasını önler, belediyelerimize de yeni gelir kaynakları sağlamış oluruz.

Bu anlamda en önemli düzenlemelerden bir tanesi, vatandaşımızı ve turizmi etkileyen konulardan biri bu konaklama vergisidir. Benim önerim, öncelikle bu düzenlemeden bir an evvel vazgeçmenizdir. Bu düzenlemeden kesinlikle vazgeçilmesi gerekir değerli arkadaşlar.

Yine, her noktada gelir elde etmeye çalışmaktasınız. İşte bunlardan bir tanesi de hakemlerle ilgili; profesyonel liglerde maç yöneten hakemlerin aldığı ücretlerle ilgili vergi düzenlemesi getirilmekte.

Yine, Avukatlık Kanunu'yla ilgili bir düzenleme var. "Karşı taraf vekâlet ücreti" olarak ifade edilen ve Avukatlık Kanunu'nda 164'üncü madde olarak geçen, karşı tarafa ödenmesi gereken yani bir avukatın müvekkili adına takip ettiği bir davada kazandığı davanın avukatlık ücretinin veya bir icra takibindeki avukatlık ücretinin müvekkile ödenmesi hâlinde, müvekkilinin vergi mükellefiyetini yerine getirilmesiyle ilgili bir hüküm buraya getirilmekte.

Değerli arkadaşlar, getirilen bu düzenlemenin pratikte çok kolay olmayacağını ifade etmek istiyorum çünkü birincisi, her müvekkil vergi mükellefi olmayabilir; avukatın vergi mükellefi olan müvekkili de olabilir, olmayan da olabilir. Bu durumda uygulanması çok kolay değil. Kaldı ki "karşı taraf vekâlet ücreti" olarak ifade edilen kısım, Avukatlık Kanunu'nun 164'üncü maddesi gereğince avukatın hakkıdır. Değerli arkadaşlar, avukatların yıllarca vermiş olduğu mücadele sonrasında elde ettiği bu hakkın bu düzenlemeyle ihlal edilmesine müsaade etmeyelim. Bununla ilgili de 16 Mayıs 2019 tarihinde Anayasa Mahkemesine avukatlık ücretinin, karşı taraf vekâlet ücretinin müvekkile ödenip ödenemeyeceği konusunda ilgili bir dava açılmış ve Anayasa Mahkemesi, karşı taraf vekâlet ücretinin avukata ait olacağına dair hüküm vermiştir. Yani bu durumda, sizin düzenlemeniz hem Avukatlık Kanunu'nun 164'üncü maddesine hem de Anayasa Mahkemesinin bu kararına aykırılık teşkil etmektedir. Değerli arkadaşlar, o yüzden pratik uygulaması da olmayacak olan bu maddenin de geri çekilmesinde fayda var.

Yine, gelir dilimleri kalemleriyle ilgili, işte 500 bin lira üzerindeki gelirlerin vergi oranlarının artırılmasıyla ilgili de birtakım düzenleme getirmektensiniz oradan da biraz fazla para alalım diye.

Yine, vatandaşımızı, özellikle bizi izleyen herkesi çok yakından ilgilendiren bir düzenleme daha getirilmekte ve bu düzenlemenin tüm sorumluluğu da AK PARTİ iktidarına aittir. Buradan ilan ediyorum: Yarın emlak vergisi borcu ödemeye gittiğinizde hiçbir belediyeye, belediye başkanına sorumluluk yüklemeyin diyoruz çünkü "tapu ve kadastro rayiç bedeli" adı altında Harçlar Kanunu'nda yeni bir düzenleme getirmeye çalışmaktasınız. Değerli arkadaşlar, bu durumda pratikte bir gayrimenkulle ilgili iki bedel ortaya çıkacak. "Emlak vergisi değerinden az olmamak üzere, beyan edilen" ibaresinden ve "emlak vergisi değeri ve Tapu Kadaströ Genel Müdürlüğüne yapılan veya yaptırılan değerlendirme sonucu belirlenmiş bir değer"den bahsedilmekte burada. Yani ne anlama geliyor? Bugüne kadar bir taşınmazla ilgili herhangi bir işlem yapılacağına, önce vatandaş belediyeye gider emlak beyan değerini alır ve ona göre işlem yapar. Ha, farklı, daha üzerinde bir rakamla işlem yapacaksa o, onun bileceği iştir ancak emlak beyan değeri resmî bedel olarak kabul edilir. Değerli arkadaşlar, şimdi ise Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğü tarafından yeni bir bedel tespit edilecek. Bu durumda, Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğüne yeni emlak beyan değeri tespit edilecek, böylelikle bir gayrimenkule 2 tane resmî bedel ortaya çıkmış olacak. Bu da gerçekten vatandaşın sıkıntısına yol

açacaktır. Çünkü ilk etapta baktığımızda, emlak beyan değeri üzerinden işlem yapılırken artık bir anlamda bu yeni bedel üzerinden işlem yapmak zorunda kalacaktır vatandaş. Böylelikle belli bir rakam üzerinden işlem yapacakken bir anda ödemek zorunda kalacağı harç 2 katına, 3 katına çıkabilecektir.

Değerli arkadaşlar, bakın, uygulamada bu, sıkıntı yaratır; bir tarafta belediyenin emlak beyan değeri, bir tarafta yeni belirlenecek olan bedel. Yarın belediyeler -diyecek, demek zorunda kalacak- "Efendim, benim emlak beyan değerim düşük kaldı, şimdi yeni bir bedel tespit edildi, artık ben yeni bedel üzerinden emlak vergisi alıyorum veya almak zorundayım." dediği anda bir anda vatandaşın emlak vergisi değeri 2 kat, 3 kat artacaktır. Şimdiden ilan ediyorum: Bunun bütün sorumluluğu size aittir; vatandaşımız ileride fazla fazla emlak vergisi ödemek zorunda kalmaya başladığı anda belediyelerin bir kusuru yoktur, sizin sorumluluğunuzdur değerli arkadaşlar.

Yine "değerli konut" adı altında yeni bir vergi getirerek oradan da bir şeyler almaya çalışıyorsunuz. Örneğin değeri 5 milyon TL'nin üzerinde olan taşınmazlara yeni bir vergi getirmektесiniz.

Değerli arkadaşlar, çok önemli düzenlemeler var. Bunlardan bir tanesi de Toprak Mahsulleri Ofisine Kamu İhale Kanunu'ndan muafiyet. Değerli arkadaşlar, Toprak Mahsulleri Ofisi, bilindiği üzere öncelikle üretimde sürdürülebilirlik ve özellikle kalite ilkeleri doğrultusunda ürün stoklarının depolanması ve muhafazası amaçlı ve faaliyet alanındaki ürün piyasasını düzenleme görevi üstlenen bir kurumdur. Şimdi hepimiz biliriz, Toprak Mahsulleri Ofisi çiftçinin kara gün dostudur diye bilinir, bu her yerde böyle yazar ancak bugün çiftçisiyle rekabet etmeye çalışan bir iktidar ve çiftçisiyle rekabet etmeye mecbur bırakılan bir Toprak Mahsulleri Ofisiyle karşı karşıyayız. Bugün Türkiye'de tarımın sorunu, Toprak Mahsulleri Ofisinin İhale Kanunu hükümlerinden muaf tutulması değildir; bugün Türkiye'de tarımın sorunu, düzenli, planlı bir tarım yapılamamasından kaynaklanmaktadır. Siz, Türkiye'de hangi bölgede hangi ürünün ne miktarda ekilip dikileceğini on sekiz senedir planlayamadınız. Bu nedenledir ki bazen bir ürün bir yıl para eder, bazen de ertesi yıl ürün para etmez. İşte ürünün çok para ettiği dönemde Toprak Mahsulleri Ofisi devreye girecek, ürün ithal edecek. Ürün ucuzken, çiftçi perişanken siz ne yapıyorsunuz? O zaman seyircisiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen Sayın Ari.

CAVİT ARI (Devamla) – Bakın, eğer çiftçiye destekleyeceksek önce tarımla ilgili çiftçinin hak ettiği desteklemeleri doğru düzgün bir şekilde sağlayalım ve de doğru planlamayla doğru üretimler yaparak çiftçinin hak ettiği şekilde kazanmasına da katkı koymaya çalışalım değerli arkadaşlar.

Yine aynı şekilde, Devlet Malzeme Ofisine de getirilmeye çalışılan bir avantaj var. Bu avantajın da piyasadaki küçük esnafa sorunlar getirebileceğini ve onları mağdur edebileceğini ifade etmek istiyorum.

Son olarak borçlanma limitinin... 2019 yılında borçlanma limiti 90 milyar iken siz borçlanma limitinin 70 milyar daha artırılmasını talep ediyorsunuz. Böylelikle 2019 yılı bütçesinde başlangıçta var olan 90 milyarın üzerine 70 milyar daha borçlanma koymaya çalışmaktasınız. Bu da bütçenin doğru yönetilmediğinin ve ekonominin doğru gitmediğinin en bariz göstergelerinden biridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Bağlayın lütfen.

CAVİT ARI (Devamla) – Yine, sizler tarafından Bütçe Komisyonunda yapılmış olan sunumlarda gördük ki 2019 yılı içerisinde yeni borçlanma için 70 milyar lira daha talep edilen miktarın 15 milyar lirasının daha bugünden kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla bütçe dengeleri altüsttür.

Sonuç itibarıyla Türk milleti üzerine getirilmeye çalışılan bu vergi düzenlemelerinden derhâl vazgeçilmesi gerektiğini ifade ediyorum.

Hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum. Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ari.

Değerli milletvekilleri, şimdi şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz. İlk söz İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'na ait. Buyurun Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Görüşmekte olduğumuz 128 sıra sayılı torba Yasa Teklifi'yle ilgili şahsım adına söz aldım. Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Bu yasa, aslında bir vergi ve borç alma yasası. Ne var? Arkadaşlarımız kısmen değindiler. İşte dijital hizmet vergisiyle ilgili bir düzenleme yapılıyor. 3 adet yeni vergi getiriliyor: İşte dijital vergi, konaklama vergisi, değerli konut vergisi. Kambiyo muamelelerinde banka ve sigorta muameleleri vergisinin oranı binde 1'den binde 2'ye çıkarılıyor. Telif haklarıyla ilgili bir şey var, 500 bin liranın üzerinde geliri olanlar artık defter tutmak zorunda kalacaklar ve vergi diliminde yüzde 40 sınırına girecekler. Buna böyle bir "Ahmet Hakan yasası" desek... Telif hakkı alıyor ya Ahmet Hakan. İsim yani isim, çok şey yapıyor.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – 500 bini geçenlere.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – "Ahmet Hakan yasası." Ahmet Hakan kıyameti koparacak şimdi.

Spor yarışmalarını yöneten hakemlere ödenen ücretlere yönelik istisna kaldırılıyor. Bu şekilde vergiler geliyor değerli arkadaşlarım.

Ne var başka? Bir de borç almayla ilgili düzenleme var. Çok önemli, biraz sonra üzerinde duracağım. Bir de zehirlenme maddesi var. Yani termik santrallerde biliyorsunuz izinler üç yıl daha uzatıldı. Söz verilmesine rağmen insanlar zehirlenmeye devam edecek.

Bakın, değerli arkadaşlarım, biz size yıllardan beri, özellikle 1 Kasım 2015 seçimlerinden sonra ekonominin iyiye gitmediğini, büyük sıkıntıların bulunduğunu, radikal birtakım adımların atılması gerektiğini, bu radikal tedbirleri buraya getirin, hep birlikte bunu yapalım diye defalarca söyledik ama siz asla bunu kabul etmediniz, "Kriz yok" filan diyorsunuz. Ama bu yasa teklifi, bu torba yasa bir başka ad koyacaksa "krizin kabul edilmesi yasası"dır. Sadece bu torba yasa değil. Yeni Ekonomik Program, damadın açıklanmış olduğu Yeni Ekonomik Program da şu anda görüşmekte olduğumuz 2020 merkezî yönetim bütçesi de bir krizin itiraf edilmesi bütçesidir değerli arkadaşlarım.

Tabii, işler iyi gitmeyince, problem olunca birtakım tedbirler alacaksınız. Nitekim bu tedbirleri bazıları, IMF'nin tedbirlerine benzeterek diyorlar ki: "Hükümet IMF'siz bir IMF programı uyguluyor." Ne yapar IMF programında, ne ister IMF? "Gelirleri artırın." Zaten herkesin aklına gelecek şey budur, bir problem varsa gelirleri artırın; bir. Nasıl artıracaksınız? Vergilerle artıracaksınız. Başka ne yapacaksınız? Hiç aklınıza getirmediniz: "Giderleri azalt." Giderlerle ilgili hiçbir şey yok, azaltmayla ilgili hiçbir şey yok, israfa devam ediliyor, yine taşıtlar alınıyor, transferler; hepsi devam ediyor, hiçbir şekilde gider azaltma söz konusu değil. Azaltılamaz çünkü -yani 2023 dediğiniz şurada göz açıp kapayıncaya kadar geçecek- yeni seçimler kapıda. Dolayısıyla

azaltamıyorsunuz.

Bu vergi düzenlemeleriyle bir senede toplayacağınız para 6 milyardır. Bunlar devde kulak bile değil değerli arkadaşlarım çünkü sizin maliyeniz zaten gitmiş, batmış; bu şekilde düzeltme şansınız yok. O nedenle, aslında bu torba yasada da görüşmekte olduğumuz bütçede de müthiş borçlanma hamleleri görüyoruz.

Bakın, 2019 yılında bütçe çıkarılırken merkezî hükûmetin açığı 81 milyar TL olarak gözüküyordu, dolayısıyla 81 milyar TL kadar borçlanma yetkisi aldı; kanunlar bu şekilde. Daha sonra bunlar yetmedi, yetmeyeceği de belliydi. Yine kanunlar düzenlenmişti; önce Maliye Bakanı yüzde 5, sonra Cumhurbaşkanı yüzde 5 artırdı 90 milyar TL oldu. Ama eylül ayı sonunda Türkiye çoktan 114 milyar TL zaten borçlanmıştı. Şimdi burada bir madde getiriyorsunuz; bunlardan sonra yani 90 küsur milyar TL'lik borçlanma limitinden sonra, yasal borçlanma limitinden sonra 70 milyar TL'lik daha borçlanma hakkı istiyorsunuz, yetkisi istiyorsunuz. Değerli arkadaşlarım, bu, usulen de mümkün değil. Torba yasanın bir maddesiyle bu şekilde, 70 milyar değil kaç lira olursa olsun, gider artırıcı bir düzenleme yapamazsınız; bunun için ek bütçe getirmeniz gerekiyor ama siz getirmiyorsunuz. "Anayasa'yı biz böyle yorumladık, çoğunluğumuz da var; mesele bitti." diyorsunuz ama bunlar böyle değil değerli arkadaşlarım, zaman geçecek, bunların hepsi önünüze konacak.

Bakın değerli arkadaşlarım, siz geçen sene, aslında, YEP'te, Yeni Ekonomi Programı'nda, bütçe öngörülerinde ve Cumhurbaşkanlığı programında da 2019'un 125 milyar TL borçla kapanacağını söylüyordunuz. Hiç de öyle değil, 2019'da -hiç hesapta olmayan- Merkez Bankasından 100 milyara yakın para çektiniz yani o kefen parasını dahi çektiniz. Efendim, imar affı çıkardınız, oradan 20 milyar geldi; bedelli askerlik ve vergi prim affı getirdiniz. Dolayısıyla en az 130 milyar TL, belki de biraz daha fazla, bütçede falan hiç olmayan, düşünülmeyen gelir geldi. Aslında 125 milyar değil, 70 milyar borçlandığınızı için 90+70=160 milyar, 130 daha koyun, 290 milyar TL 2019'da borçlandınız. Hâl böyleyken bütçeye ne koydunuz biliyor musunuz değerli arkadaşlarım? "Biz 2020 yılında 139 milyar TL açık vereceğiz, bu kadar borçlanacağız." Ya, bu bunlar gerçekçi değil. Hâlâ başınızı kuma sokuyorsunuz. Böyle olmaz, bir problemi tanımlamadan ona bir çare bulmak mümkün değil değerli arkadaşlarım.

Bakın, bu ülkenin 453 milyar dolar dış borcu var; bunun 160 milyar doları kısa vadeli, bir sene içinde ödemek durumundasınız değerli arkadaşlar. Bu yetmez, içeride müthiş bir borç çevireceksiniz, 139 milyar değil. O paralar, imar affı gelecek paralar gelmediği için, asgari, en azından 350 milyar dolar açık vereceksiniz ve borçlanmaya gideceksiniz. Peki, bunları nasıl yapacaksınız? Bir taraftan kamu bankalarını Merkez Bankası marifetiyle değişik şekillerde fonlandırarak onları "Mevduat faizlerinin altında kredi verin." diye zorlayacaksınız, öbür taraftan da piyasadan 350 milyar TL çekmeye hazırlanacaksınız. Kim olarak? Hükûmet olarak hazırlanacaksınız. Böyle bir şey mümkün değil çünkü kamu bankalarının sürekli olarak, devamlı bir şekilde bu paraları vermeleri mümkün değil, bir yerden sonra duracaklar çünkü artık yapacak işlem kalmadı, bütün cambazlıklara rağmen onlar bir yere kadar geldiler. Onlara aslında -adını koymuyorsunuz ama- para basarak kredi verdiriyorsunuz. Geçmişte bunları yaşadık değerli arkadaşlarım, 2002 öncesinde bunların hepsi yaşandı bu ülkede ve ağır bedeller ödendi. Şu anda para basılıyor, görev zararı bunlar ama özel bankalar bu işe hiç girmiyor. Özel bankalar dediğimiz aslında yabancı bankalar; hemen hemen hepsi, yerli, millî ne varsa hepsi sizin döneminizde yabancılara verildi. Onlar vermiyor, onlar piyasa faiziyle size para verecekler. Bu ne demektir biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Bir taraftan piyasada bankaları "Kredi ver." diye zorlayacaksınız, öbür taraftan da siz paranın en büyük müşterisi olacaksınız. Olmaz; bu, dışlanma etkisi olur, faizler artar. Hele hele orta ve uzun vadede faizler müthiş bir şekilde artar ve artmaya da devam edecektir değerli arkadaşlarım.

Şimdi, bakın, Türkiye tablosu -felaket tellallığı yapmayalım- hiç de iyi değil. Yani büyüme durmuş, yüzde 0,5 olacak -hadi olsun, olmayacak, sıfır olacak falan ama- yüzde 0,5 olsun, yüzde 0,5. Yüzde 0,5 de 2020'ye hedef olarak koymuşsunuz. Yüzde 14 işsizlik, genç işsizlik oranı yüzde 25 değerli arkadaşlarım. Böyle bir maliyeye gidiyoruz böyle bir Türkiye'de. Yaptığınız torba yasa da bu değerli arkadaşlarım. Buradan nereye gideceksiniz? Bu konuyla ilgili hiç kimse bir şey söylemiyor, bir şey söylemiyorsunuz arkadaşlar. Adalet ve Kalkınma Partisi Grubundaki milletvekili arkadaşlarım, bunlar yok gibi kabul ediliyor. Deniliyor ki "Büyüklerimiz bilir." Bilmiyor değerli arkadaşlarım büyüklerimiz, gerçekten bilmiyor. Bu, bu tedbirlerle halledilecek işler değil.

Bakın, geçtiğimiz gün Hazine ve Maliye Bakanlığı borçlanmayla ilgili üç aylık bir takvim açıkladı değerli arkadaşlarım, önemli cümleler de kuruldu orada. Bakın, artık eskisi gibi borçlanamıyoruz. Vade de müthiş bir şekilde azaldı, faiz de maliyet de korkunç bir şekilde baskıya rağmen, emir komutayla faizler düşürülmesine rağmen ciddi bir şekilde arttı değerli arkadaşlarım.

Başka bir şey daha söyleyeyim size: Dışarıdan da kolay kolay borç alamıyorsunuz. Şu anda Hükûmette bu işi bilen insanlar, mesela damat filan şöyle elini ovuşturuyordur, diyor ki: "Yine Avrupa'da, Amerika'da genişleme olacak, yine paralar yağacak, gelecek ve yine biz bu işi düzeltiriz." Öyle bir şey olmayacak değerli arkadaşlarım. Para gelse bile siz inşaata, betona -ne diyeyim, fazla ağır bir kelime kullanmayayım- çok yatırsınız, oraya yatıracaksınız, yine ciddi problemler ortaya çıkacak değerli arkadaşlarım. Bakın, ilk defa borçlandı geçtiğimiz günlerde. Avrupa'da, Amerika'da faizlerin neredeyse yüzde 1'lerin altına düştüğü bir ortamda kaçtan borçlandık biliyor musunuz değerli arkadaşlarım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bekaroğlu, tamamlayalım lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Yüzde 5,7; 2 milyar dolar borç aldık, yüzde 5,7'den. Tablo bu yani başınızı kuma gömerek bu tablodan kurtulamazsınız; bu, Türkiye'nin gerçeği.

Bakın, bir şey yapmak istiyorsanız, hiç geç değil. Yani Türkiye'de tasarruf yok, bunlar nasıl olabilir? İnşaat çılgınlığına nasıl son verebiliriz? Dövizle borçlanmayı nasıl denetleyebiliriz? Yahu KÖİ'lerle ilgili, kamu-özel ortaklığıyla ilgili milyarlarca dolar yük altına girdik, bütçeye koyduk değerli arkadaşlarım yani bütçeye 22 milyar koyduk, bu parayı ödeyeceğiz. Böyle bir ortamdayız. Bu şekilde gerçekleri görmedikten sonra hiçbir yere gidemezsiniz.

Güven filan da yok değerli arkadaşlar, güven de yok. 2 milyar dolar borçlandığınızı 5,7 faiz var ya bu 5,7'nin inanın 3,7'si güvenden kaynaklanıyor yani kötü yönettiğinizden dolayı bu oluyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bekaroğlu.

Şahıslar adına ikinci konuşma İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz'e ait.

Buyurun Sayın Demiröz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, arkadaşlarımız aşağı yukarı iki saate yakındır 128 sıra sayılı Kanun teklifiyle ilgili görüşlerini açıklıyorlar. Tabii, konu vergi ve Maliye Bakanlığı veya yeni adıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı olunca çok fazla siyaset konuşulmuyor. Doğrusu, siyaset de hesap kitabın arasında kaybolup gidiyor.

Evet, yeni bir kanun teklifiyle karşınızda bulunuyoruz ama bu kanun teklifi bir reform değil, öyle bir vergi reformu iddiasıyla karşınıza çıkmış değiliz. Aynı zamanda, gelir getirici, çok büyük para kazandıracak, hazineye kaynak sağlayacak bir

kanun teklifi de değil. Biraz sonra maddelerde etki analizleri hakkında bilgi vereceğim ve bu konuda sizler de buna şahit olacaksınız.

Kanun teklifinin hazırlanmasında katkısı bulunan başta Hazine ve Maliye Bakanlığına, onun temsilcilerine, bürokratlarına; diğer ilgili bakanlıkların "torba yasa" dediğiniz maddelerle ilgili olan bakanlıkların bürokratlarına; bu teklif Plan ve B t ce Komisyonunda görüşürken Komisyon Başkanı olan L tfi Elvan Bey ve heyetine; ayrıca muhalefet partilerindeki arkadaşlarımızdan Sayın Aksu'ya, Sayın Kalaycı'ya, Sayın Tatlıoğlu'na, Sayın Yılmaz'a, Sayın Emecan'a, Sayın Kuşoğlu'na, Sayın Arı'ya, Sayın Hamzaçebi'ye, Sayın Paylan'a, Sayın Katırcıoğlu'na teşekkür ediyorum çünkü hepsinin katkıları oldu, bu konuda onların görüşlerini de dinledik, kısmen düzenlemeler yapıldı, kısmen de Genel Kurul inşallah bu düzenlemeleri tekrar gözden geçirerek eksik ve yanlışlıkları da düzeltecek.

Evet, mevcut kanun teklifiyle, 128 sıra sayılı Kanun Teklifiyle dijital hizmet vergisini getiriyoruz. Diğer iki vergi müessesesinin de biri 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na ilave edilen değerli konut vergisi, bir diğeri de 6802 sayılı Gider Vergisi Kanunu içine konulan konaklama vergisini kapsıyor.

Dijital vergi hizmetleriyle ilgili konuşan bütün arkadaşları dinledim, dünyada örnekleri var, Avrupa bunun hazırlıklarını yaptı, bazı ülkeler yasallaştırdı, bazı ülkeler de yasallaştırmak üzere kanunlarını hazırlamış vaziyette ve herkes hemfikir. İsimlerini ben saymayacağım, hiçbir çalışma mek nı olmayan bu kurumlar değişik ülkelerde hizmet veriyor ve hiçbir vergi ödemeden para kazanıyorlar; buna imk n vermek mümkün değil. Bu nedenle Türkiye'de bu tür hizmetleri verenlerden, Türkiye'de cirosu 20 milyonu aşanlardan, dünya üzerinde de 750 milyon avroyu geçenlerden yüzde 7,5 dijital hizmet vergisi almak istiyoruz. Eğer bunlardan alınan bu vergi vicdansızlıksa eyvallah; Sayın Paylan "Vcdansız iktidar vergi alıyor." diye birkaç kere söyledi, eğer bunlardan vergi almak vicdansızlıksa biz onu kabul ediyoruz, onun için "vicdansız iktidar" ifadesini kendisine iade ediyorum.

İkincisi, konaklama vergisi. Bunun da bütün dünya ülkelerinde örnekleri var. Bugün ülkemize dışarıdan gelen 50 milyona yakın yabancı turist var ve yurt içinden de yapılan seyahatlerle turizmde Türkiye'nin yıllık geliri TL cinsinden 150-200 milyar civarında. Benim getirdiğim teklifte nispi oran vardı ama verilen bir önergeyle maktuya  vrildi. şunu ifade edeyim: Maktu olarak alınmasında sakıncalar olduğuna biz de kaniyiz, biz de görüşlerimizi tekrar dile getiriyoruz ve büyük ihtimalle -ki arkadaşlarım bana onu iletiler- tekrar nispi orana döneceğiz. Bu düzenleme yapıldığı takdirde konaklama vergisi de hasılat üzerinden 1 Nisan 2020'den başlamak üzere yıl sonuna kadar yüzde 1, 1 Ocak 2021'den itibaren de yüzde 2 olarak alınmak üzere inşallah sizin oylarınızla yasalaşacak.

Bir diğer vergi de 6802 sayılı Gider Vergileri Yasası'na koyduğumuz değerli konut vergisi. Bu konuda da Tapu ve Kadastroyla ilgili Sayın Arı birtakım şeyler söyledi. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'yla bunun herhangi bir ilişkisi yok. Yani emlak vergileri kendi çapında, kendi arasında dört yılda bir yeniden değerleme oranının yarısı kadar artırılıyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Bugün yok, yarın olacak mı ileride?

VEDAT DEMİRÖZ (Devamla) – Ha, yarın için ne olur? Ama etik olan, bu işin gerçekten... Tapuya gidildiği zaman emlak değerine bakıyoruz 300 bin lira, satış 1 milyona yapılıyor. Yani 1 milyona yapılan satışın harcının 300 bin olarak beyan edilmesi etik olabilir mi? Madem 1 milyona satış yapılıyor, harcın da 1 milyondan ödenmesi gerekiyor. Bakın harç oranı binde 20-20, alan satan için binde 40 veya yüzde 4 diyelim, yüksek bir rakam. Eğer biz bu sistemi oturtabilirsek ya 1/1/2020'de yahut da 2021'de belki bir önerge olarak geciktirilebilir. Eğer bunu geciktirebilirsek tapu harç oranlarını da yüzde 1'lere, 1 alana 1 satana diye değiştirmenin uygun olacağı kanaatindeyim.

Ayrıca, gelir vergisiyle ilgili arkadaşlarımız hep "Yüksek, yüksek." diyorlar. 500 bin liranın üzerinde elde edenler yüzde 40. Eğer bir insan ayda 50 bin lira kazanıyorsa lütfen yüzde 40'lık son dilimi versin. Bunun asgari ücretle, düşük gelir elde edenlerle ne ilgisi var? Sporcular, sanatçılar eğer 500 bin liranın üzerinde bir gelir elde ediyorlarsa lütfen beyanname versinler. Giderlerini de belgelesinler ama vergilerini de versinler.

500 bin liranın üzerinde şu anda beyan edenler 46 bin kişi ama yeni yılda sporcular, hakemler, sanatçılar ve diğer ücret alanlarla birlikte biz bu rakamın 100 bine yaklaşacağını bekliyoruz. Buradan elde edeceğimiz gelir en fazla 1,5 milyar lira ama biz çok kazananıdan alıp bu paraları nerede harcayacağız? Sosyal alanlarda harcayacağız. İşte, çok kazananıdan alıp az kazananı vernenin yolu buradan geçiyor.

Ayrıca,  zel binek araçlarıyla ilgili bir maddemiz var. Binek otolarla ilgili, ticari değil. Binek otolarla ilgili yapılan giderlerin -geçmişte de yaptık, yüzde 50'sini gider yazıyorduk, Maliyedeki arkadaşlar hatırlar- özel taşıtlarla ilgili giderlerin biz bu defa yüzde 30'unu gider olarak kabul etmiyoruz, "kanunen kabul edilmeyen gider" olarak vergi matrahına ilave edilecek ve gelir ve kurumlar açısından vergilendirilecek.

Buradan da beklentimiz en fazla 500 milyon lira, çok fazla değil ama binek tipi araçların özel işletmelerde bazen suistimal edildiğini de görüyoruz, yapılan raporlar ortada. Bu nedenle böyle bir kısıtlama da getirdik.

Bunun yanında, Vergi Usul Kanunu'nda o kadar çok düzenleme var ki, hiçbir arkadaşımız değinmedi, Vergi Usul Kanunu'ndaki düzenlemeleri unuttuk. Öncelikle, yapılan bir inceleme sonunda hazırlanan ihbarnamenin taraflara sunulmasından sonra herhangi bir aşamada -uzlaşma aşamasında olabilir- mahkemeye intikal ettiğinde mahkemenin neticesine göre tekrar uzlaşma müesseseleri getiriliyor. Mahkemeyi kazananı ayrı oranlarda indirim, mahkeme kaybedilmişse mükellef tarafından daha farklı oranlarda bir indirim getirilerek uzlaşma müessesesi ve tahsilat sürekli gündemde tutulmak üzere yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Demiröz.

VEDAT DEMİRÖZ (Devamla) – Ayrıca, uyumlu mükelleflere yüzde 5 indirim var. şimdiye kadar bütün yıl içerisinde uyumlu mükellefler beyannamesini süresinde verecek, vergisini süresinde ödeyecek. Herhangi bir unutkanlık, bir gün gecikme bile olsa yüzde 5'lik indirimden uyumlu mükellefler yararlanamıyordu ama getirilen müessese şöyle: Bundan sonra beyannamelerini süresinde verecek ama ödeme güçlüğü de  ekiyororsa bir sonraki yıl beyanname verilmeye kadar beyannameler üzerinden tahakkuk edecekleri vergileri ödemek kaydıyla bunlar da yüzde 5 indirimden yararlanacak.

Vergi Denetim Kurulunda yeniden yapılanmayla ilgili maddemiz var. Devlet Malzeme Ofisi ve Toprak Mahsulleri Ofisiyle ilgili maddeler -maddeler geldiğinde konuşacağız- bence çok yerinde olan maddeler.

Ben bu kanun teklifine bugüne kadar destek verenlere teşekkür ediyorum, bundan sonra da vereceğiniz destekten dolayı hepinize teşekkürlerimi arz ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAşKAN – Değerli milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

şimdi maddelerine geçilmesini...

III.– YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAşKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Altay, Sayın Arı, Sayın Karabıyık, Sayın Hamzaçebi, Sayın Şevkin, Sayın Kayan, Sayın Karaca, Sayın Hancıoğlu, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Göker, Sayın Tanal, Sayın Sömer, Sayın Keven, Sayın Ünsal, Sayın Yeşil, Sayın Kılınç, Sayın Özel, Sayın Purçu, Sayın Özdemir, Sayın Arık.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.41

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 19.54

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 128 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ve 97 Milletvekilinin Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2312) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 128) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. 128 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Değerli milletvekilleri, şimdi de birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 29'uncu maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen milletvekillerinin isimlerini okuyorum: İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya.

Sayın Karakaya aynı zamanda şahıslar adına beş dakikalık süre kullanma hakkına sahiptir. Bu iki süreyi birleştirip kendisine on beş dakika süre tanıyacağım.

Şahıslar adına diğer konuşmacı Samsun Milletvekili Bedri Yaşar.

İlk konuşmacı olarak İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz.

Buyurun Sayın Yılmaz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; temel yasa olarak görüşülmesine karar verilen 128 sıra sayılı Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1-29 maddelerini kapsayan birinci bölümü hakkında söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu yasa bir torba yasa ama önemli bir yasa. Dolayısıyla ana komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edildi ve orada görüşüldü. Meclis Başkanı tarafından tali komisyon olarak 4 komisyona daha havale edilmiş ama bu komisyonlarda maalesef bu görüşülmedi.

Dolayısıyla dijital hizmetlerin vergisi, vergilendirilmesiyle ilgili konunun bence Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda görüşülmesi gerekirdi. Öbür taraftan, seyahat acenteleri ve Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı vesaireyle ilgili düzenlemeler var. Bu konunun da Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda görüşülmesi gerekirdi. Öbür taraftan, sermaye piyasasıyla ilgili, Kombassan veya Yimpaş gibi geçmişte adı olan şirketlerin bugün yeniden yapılandırılmasıyla ilgili bir düzenleme var, onun da bence Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda görüşülmesi gerekirdi. Bu da İç Tüzük'ün 23'üncü ve 34'üncü maddelerinin amir bir hükmü ama maalesef sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşüldü. Bence bu da yasanın kalitesini biraz düşürüyor.

Yasa 3 yeni vergi ihdas ediyor. Bunlardan bir tanesi, biraz önce de söylediğimiz gibi 1 ve 7'nci maddeler arasında düzenlenen dijital hizmet vergisi. Bu düzenlemeleri biz İYİ PARTİ olarak destekliyoruz. Yeni bir alan ve dünyadaki genel gidişata, trende, eğilimlere baktığımızda da bu alan giderek vergilendirilecek. Dolayısıyla oradaki düzenlemeler şu anda başka ülkelerde uygulanmakta olan düzenlemeleri bir bakıma esas almış. Bunda da bir sorun görmüyoruz.

Sadece, bu konuyla ilgili olarak yapılan bir düzenlemeden benim şahsen endişem var ve itirazım var, o da şu: Ödeme sistemleri işletenleri verginin güvenliği konusunda sorumlu tutuyor. Hassas bir konu olan ödeme sistemleriyle ilgili olarak bu kişileri buradan sorumlu tutmak sıkıntı yaratabilir. O nedenle kanun maddesi görüşülürken bu konu üzerinde tekrar düşünülmesi gerektiğini düşünüyorum ve bu düzenlemenin buradan çıkarılması gerektiğine inanıyorum. Bilgi ve Teknoloji Komisyonu verginin güvenliğinin sağlanması konusunda eminim bir başka yöntem bulacaktır.

9'uncu maddede konaklama vergisi düzenleniyor. 9'uncu maddedeki konaklama vergisiyle ilgili olarak benden önce konuşan arkadaşlarımız ne tür sorunlarla karşılaşacağımızı söyledi, detayına girmiyorum.

Değerli konut vergisi var, 32'nci, 39'uncu maddelerde düzenleniyor. Bununla ilgili olarak da cevap verilmesi gereken ve akla gelen bir sürü soru var. Uygulamada birtakım sıkıntıların çıkacağını düşünüyorum ama sonuç itibarıyla özellikle dijital vergiyle ilgili düzenlemeleri destekliyoruz.

Bu yasaya dair başka bir husus, var olan vergi kanunlarında ilave düzenlemeler yapıyor, oranları değiştiriyor. Örneğin serbest meslek erbabının, ticaret şirketlerinin bilançolarında, defterlerinde kayıtlı araçlar vesairelerle ilgili olarak birtakım düzenlemeler getiriyor. Hakemlerle ilgili, sporcularla ilgili düzenlemeler var. Vergi tabanının genişletilmesiyle ilgili, beyanname verilmesi var. Toprak Mahsulleri Ofisiyle ilgili düzenleme var. Devlet Malzeme Ofisiyle ilgili düzenlemeler var. Termik santrallerin

bacalarına filtre takılmamış olması, onlara süre vermayla ilgili birtakım düzenlemeler var.

Şimdi, bunları söyledikten sonra, gelmek istediğim asıl nokta şu: Bu yasa teklifinin özü, esası, hedefi, amacı ne? Ekonomi yönetimi, önemli bir politika aracı olan vergiyi kullanarak bütçe aracılığıyla bazı şeyleri hedefler ekonomide. Ya kaynakların dağılımının daha iyi yapılmasını hedefler ya bozulan gelir dağılımının düzenlenmesini hedefler ya da var olan istikrarın bozulmaması için, onun sürdürülmesi için birtakım vergi düzenlemeleri yapabilir. Bazı sektörler arasında dengesizlik varsa onun vergisini azaltabilir veya yükseltebilir. Ekonomide istenmeyen dışsallıklar varsa onların önlenmesi için yapabilir. Bütün bunlar makroekonominin yönetilmesiyle ilgili olarak maliye politikasının amaçlarıdır. Ama bu yasa teklifi böyle bir hedefi amaçlamıyor. Bu yasa teklifinin amacı, teklifin 40'ncı maddesinde ortaya konulan ve ne genel gerekçede ne de madde gerekçesinde hiçbir şekilde zikredilmeyen, adı bile anılmayan borçlanma limitinin artırılmasıdır. Özellikle maliye politikasıyla ilgili olarak makro dengeler, mali disiplin bozulmuştur, bu bozulan disiplini en azından bir müddet daha sürdürebilmek için ek gelire ihtiyaç var; yasa teklifinin asıl amacı, teması budur, bu vergileri almak suretiyle, bozulan bu mali disiplini bir miktar daha sürdürebilmek. Ama eminim, bunu sürdürebilmek o kadar kolay olmayacak, bu da buna yetmeyecek. Dolayısıyla, bu kanun teklifinin ruhu 40'ncı maddedeki düzenlemedir ve bununla ilgili olarak da maalesef, ne genel gerekçede ne de madde gerekçesinde hiçbir açıklama yok.

Oraya bakıyorum, üç dakikam var, çabukça bitirmem lazım. Söylemek istediğim şey şu: Şimdi, bu yasa teklifinin, dediğim gibi, asıl amacı bozulan mali disiplini yerli yerine oturtmak. Ayın 31'inde, 31 Ekimde Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi 2020 yılı için kamu borçlanması ve dolayısıyla da hazine operasyonlarıyla ilgili bir açıklama yaptı. Bu açıklamadan anladığımız kadarıyla 2020 yılında Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi şu anda toplam iç borç stokunun yüzde 50'sinden biraz daha fazla, 351,2 milyar TL'lik bir borcu çevirmek zorunda. Bunu niçin çevirmek zorunda? Şunun için çevirmek zorunda: Geçen sene, 2018'in Ağustos ayında kurda hareket başladığında faiz oranları yükseldi, haklı olarak hazine tercihini kullandı, kısa vadeli borçlanmaya gitti, uzun vadede borçlanırsa, beş yıllık, on yıllık borçlanırsa oradaki yüksek faizleri beş yıl, on yıl ödemeye devam edecekti, onu yapmamak için kısa vadeli borçlandı dolayısıyla 2020 yılına borçları yığı. Şimdi, bunların bir kısmı anapara, bir kısmı faiz. Dolayısıyla bu yasa, buraya yardım etmek için yapılıyor.

Uzun zamandan beri Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi net borç ödeyiciydi. 2001 kriziyle ortaya çıkan dönemde yüzde 74'lere, yüzde 75'lere varan -merkezî hükümet- millî gelir borç oranı yüzde 30'lara, 28'lere kadar düşürüldü ama bugün tekrar yükselme trendinde ve bunun sonucunda da hazinenin iç borçlanma vadesi giderek kısılıyor. Bir ara 71 aya kadar yükselen hazinenin ortalama borçlanma vadesi ağustos ayında ortaya çıkan durumdan sonra ve kısa vadeli borçlanma sonrasında ortalama 58 aya ve dolayısıyla da bugün itibarıyla aşağı yukarı 28 aya düşmüştür. Bu, 2001 krizi öncesi seviyelere gelmiştir. Buraya dikkatinizi çekmek istiyorum.

Sürem bitmek üzere, bir dakikam var.

Bunun sonucu ne olacak? Şu ana kadar Hükümet sürekli olarak Türk bankacılık sistemine "Kredi ver, kredi ver, kredi ver." dedi. Bankacılık sistemi maalesef, bilançolarındaki dönmeyen kredilerinden dolayı kredi vermeye çok istekli davranmadı ama kamu bankaları borç vermeye itildi, üzerlerine baskı yapıldı. Şu an ekonomideki kredi genişlemesi tamamen kamu bankalarının ortaya koyduğu bir genişleme.

2020 yılında biz şunu göreceğiz: Artık Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi ve bizi yönetenler diyecek ki: "Borcu bize ver. Borcu bize ver." Çünkü verilebilecek kaynak özel sektöre giderse hazinenin bu toplam borcu, yüzde 50 üzerindeki borcu çevirmek için yeterli kaynağı yok. Şu an borç çevirme oranı, "rollover" dediğimiz şey yüzde 124'lerde, yüzde 125'lerde. Tabii, bunun sonucunda faizler üzerinde bir baskı olacak, faizler üzerinde baskı olduğu için faizler yükselecek, özel sektör bu konuda çok fazla kaynak bulamayacak, kaynakların tamamı devlete akacak. Dolayısıyla yapılması gereken şey şuydu: İç talep üzerinde yürüyen bir ekonomi modelimiz var bizim. İç talebin bileşeninin bir tanesi istihdam edilenlerin elde ettikleri gelirler artı bankalardan aldıkları krediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Bir dakika rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Şu anda mevcut çalışanların işini muhafaza edemediğimiz gibi, son bir yılda 1,4 milyon kişi işini kaybetti, oradan bir gelir kaybı var, bankalar da zaten kredi veremiyor.

Dolayısıyla, uzun lafın kısası, bu yasa, ortaya çıkan bu sözünü ettiğim soruna kısmi olarak cevap arayan bir yasa. Bu geliri hedefleyen, ekonomide bozulan dengeleri yerli yerine oturtmayı hedeflemeyen, maliye politikasını sözünü ettiğim amaçlarla içermeyen -yan etki olarak belki onlar ortaya çıkabilir- asıl amacı "Bu borcu nasıl çevirebilirim?"in cevabıdır bu yasa.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yılmaz.

Şimdi de söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'de.

Buyurun Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 128 sıra sayılı Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yasa teklifinin ilk 7 maddesiyle yeni bir vergi ihdas ediyorsunuz. Buna ilişkin mükellefleri ve sorumluları, muafiyet ve istisnaları, verginin matrah ve oranını, vergilendirmenin dönemi, beyanı, tarhı, ödenmesi ve güvenliğini düzenliyorsunuz. Evet, gerçekten de dijital hizmet sunan özellikle çok uluslu şirketler, yerleşik olmadıkları ülkelerde önemli bir fiziki varlıkları olmadan ticari faaliyette bulunuyor ve faaliyette oldukları ülkede kamu gelirlerine hiçbir katkı sunmuyorlar. Bu şirketlerin gelirleri oranında adil bir vergi vermeleri gerektiğine hiç kuşku yok. Bu konuda bir mevzuat eksikliği var. 7 maddelik bu düzenleme bu derde ne kadar derman olur, elbette bunu zaman gösterecek. Dolayısıyla dijital hizmet sunan çok uluslu şirketlerin gelirleri oranında adil bir vergi ödemelerine karşı değiliz ama asıl sorun şu: Yeni bir vergi ihdas ediyorsunuz ve bu vergi bütün dünyada tartışılıyor ancak kimse tam olarak, bu konuyu derli ve toplu olarak çözebilmiş değil. OECD'de de tartışılıyor, Avrupa ülkelerinde de tartışılıyor. Az evvel bir vekil arkadaşımız söyledi, yalnız Fransa gibi birkaç ülkede uygulamaya geçti. Bunun bir tek açıklaması var, yeterince tartışılmadan bu verginin getirilmesinin bir tek açıklaması var: Acilen yeni gelire ihtiyacınız var, gerisi teferruat, yeter ki yeni bir gelir elde edilsin.

Yine, Komisyonda arkadaşlarımızın üzerinde ısrarla durduğu bir konu var, o da Hükümetin hasılat esaslı vergi konusunda ısrar etmesi. Evet, bunu siz bulmadınız, bundan önce de hasılat esaslı vergiler vardı fakat getirdiğiniz her düzenlemede kazanç üzerinden değil, hasılat üzerinden vergi almaya devam ediyorsunuz. Oysa herkes bilir ki bazı sektörlerde hasılat çok yüksek de olsa kazanç çok düşük olabilir, bazı sektörlerde hasılat çok düşük de olsa yüksek kazançlar elde edilebilir.

Dolayısıyla hasılat üzerinden değil, kazanç üzerinden bir verginin adil olduğunu düşünüyoruz.

Teklifin 4'üncü maddesinde diyorsunuz ki: "Çok uluslu şirket dijital hizmetten Türkiye'de 20 milyon TL ve üzerinde hasılat elde ettiyse veya yurt dışında 750 milyon avro ve üzerinde gelir elde ettiyse vergilendirilecek". Bu hasılat eşiklerini neye göre belirlediniz? Amaç, adını anmadan bazı şirketlerin hedef alınması mı; bu hasılat eşikleri belirlenirken sektörün dengeleri gözetildi mi, bunları bilmiyoruz.

Bir başka soru şu: Teklifin 5'inci maddesine göre vergi, hasılatın yüzde 7,5'u olacak. Ancak asıl sorun şu: Cumhurbaşkanlığı bunu yüzde 7,5'tan yüzde 1'e veya yüzde 7,5'tan 15'e kadar çıkarabilecek. Bu ne demek? 1 milyar avrodan 10 milyon avro da isteyebilir, 150 milyon avro da. 1 milyar avrodan 63 milyon TL de vergi alabilirsiniz, 952 milyon TL de. Böyle bir skala olmaz. Cumhurbaşkanlığına böyle bir yetki verilemez.

Yine, teklifin 7'nci maddeleriyle göre vergi yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere sundukları dijital hizmetler bir vergi güvenliği olarak engellenebilecek. Buna da Maliye ve Hazine Bakanlığı karar verecek. Evet, bu da bir sansür sonucunu doğurabilir. Umarız böyle bir sonuç doğurmaz.

Teklifin 9 ve 10'uncu maddeleriyle yeni bir vergi daha ihdas ediyorsunuz, konaklama vergisi. Geçen hafta burada söylemişim, üç, dört, beş yıldızlı otellerde kişi başı 18 TL'lik bir vergi öngörüyorsunuz. O arada otel fiyatlarının farkından bahsetmeyeceğim ama şunu söyleyeyim -Sayın Cumhurbaşkanlığı 3 çocuklu bir aileden bahsediyor, 3 çocuğu teşvik ediyor- 2 çocuklu bir aile için söyleyeyim: On gün tatil yaptıklarında 720 TL vergi verecek 4 kişilik bir aile.

Şimdi diyebilirsiniz ki bu vergiyi aileler vermeyecek. Kim verecek? Otel sahipleri verecek. Peki, otel sahipleri bunu yansıtmayacaklar mı? Elbette yansıtacaklar. 4 kişilik bir aile on günlük tatile gittiğinde bugünden sonra 720 TL vergi verecek.

Eğer bu konuda bir düzenleme yapmak istiyorsanız bence gözden geçirin. Neden? Çünkü turizm sektörü en önemli gelir kalemlerinden birisi ve Türkiye'nin cazip olmasının nedenlerinden birisi de otel fiyatlarının uygunluğu. Bu düzenleme geçerse Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olabilirsiniz.

Son olarak, bir şey daha yapıyorsunuz: Vergi diliminde 4'üncü bir dilim daha getiriyorsunuz. Bu, büyük iş insanlarını değil, inanın beyaz yakalıları vuracak. Yine geçen hafta söyledim, ülkemizin en zeki gençleri, en yetenekli gençleri ABD'ye, Avrupa'ya gidiyorlar. Yurt dışına gitmeyip işe atılmış olan bu gençleri, bu genç iş insanlarını bu değişiklikle emin olun yurt dışına göndermeye çalışıyorsunuz.

Şimdi, teklifin birinci bölümüyle ilgili olarak özetle söyleyeceklerim bunlar. Arkadaşlarımız ayrıntılı olarak bu konudaki fikirlerimizi sizlerle paylaşacak. Fakat sürem yettiğince birkaç konudaki görüşlerimi paylaşmak isterim. Özellikle yargılamalar konusunda büyük sorunlar yaşıyoruz, bu konuda görüşlerimi kısaca sizinle paylaşacağım. Şimdi, öteden beri yargı üzerine eleştiriler var. Hiçbir siyasi parti yoktur ki geçmişten bugüne kadar yargıyı eleştirmemiş olsun. Peki, bu eleştiriler sırasında en yaygın duyduğumuz söz ne? Öteden beri herkes yargının siyasallaşmasından bahseder. On yıl önce de, yirmi yıl önce de, otuz yıl önce de bu böyleydi; yargı siyasal kararlar veriyor. Doğru mu? Elbette doğru, yargı siyasal kararlar veriyor ama bence bugün başka bir sorun var, o da şu: Bir süredir, daha spesifik hâle getirelim, 2009 yılından beri bence yargının siyasallaşmasından değil, siyasetin yargı eliyle yürütülmesinden söz etmeliyiz. Ne demek bu? Yargı yürütmenin emrine o kadar girdi ki tarım müdürlüğü gibi, bayındırlık il müdürlüğü gibi, millî eğitim müdürlüğü gibi, sağlık müdürlüğü gibi... İnanın yargı organlarının bunlardan hiçbir farkı yok. Şimdi, bunun üzerine siz ne yaptınız? Bir de 15 Temmuz darbe girişiminden sonra, yargısal hiçbir karara dayanmadan binlerce savcı ve hâkimin görevine son verdiniz ve bunların yerine partili hâkim ve savcılar atadınız. Şu anda adliye koridorlarında yüzlerce partili hâkim ve savcı var. Evet, görevden alınan hâkim ve savcılar önemli bir bölümü, haksız ve hukuka aykırı bir şekilde atanmıştı. Evet, görevden aldığınız hâkim ve savcılar önemli bir bölümü haksız ve hukuka aykırı bir şekilde yükseltmişti, buna kuşku yok. Ama bunların önemli bir bölümünü siz göreve aldınız ve neredeyse tamamını görevde siz yükselttiniz. Hatta Cumhurbaşkanımız tarafından zırhlı araç tahsis ettiniz bu hâkim ve savcılara. Yargısal hiçbir karar olmadan, disiplin hükümlerini bile işletmeden, savunma haklarını kısıtlayarak, yargı yolunu kapatarak bu hâkim ve savcılar OHAL KHK'leriyle ihraç ettikten sonra geri kalan hâkim ve savcılar kendilerini güvende hissederek bir karar vermeleri mümkün müydü? Elbette değil ve vermiyorlar. Partili Cumhurbaşkanlığı yetmedi, artık partili hâkim ve savcılarımız var.

"Barış istiyoruz." diyen akademisyenlere "Kanınızda yüzeceğiz." diyen bir mafya babasına bu hâkim ve savcılar ne dedi biliyor musunuz? "Düşünce ve ifade özgürlüğü hakkını kullanıyor." dedi. Ama öte yandan "Savaşa hayır, barış hemen şimdi." diyen gençleri, önceki hafta İstanbul'da 9 genci bu hâkim ve savcılar tutukladı.

Ana Muhalefet Partisi Liderine yumruk atan, sığınmak zorunda kaldığı evi taşıyan insanlara, herhâlde protesto hakkını kullanıyor diye düşünmüş olmalı ki, hiçbirisini tutuklamayan mahkemeler Cumhurbaşkanının bir düşüne katılacağı sırada konvoyunun geçişi sırasında, yolların kapatılması nedeniyle "Hepsi bir düşün için mi?" diyen avukat arkadaşımızı Cumhurbaşkanlığı polisleri ne yaptı? Yüzünü, ağzını dağıttı, yetmedi savcı tutuklamaya sevk etti. İşte, yargının durumu budur.

Önceki dönem Eş Genel Başkanımız Sevgili Selahattin Demirtaş'la ilgili haksızlık, hukuksuzluk diz boyu. Onlarca kez anlattık. Ben 3 tane şeyi söyleyeceğim. Mahkemeler -bakın, başka bir kavram bulamadığım için söylüyorum- Selahattin Başkanı, önceki dönem Eş Genel Başkanımızı tahliye etmemek için her taklayı attılar. AİHM'in tedbir kararını vereceğini anlayınca, bakın, her duruşmaya katılan Sevgili Eş Genel Başkanımız ve avukatları 1 kez katılmadılar, mazeret bildirdiler. O duruşmada ne oldu biliyor musunuz? Tahliye kararı verildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, bağlayın sözlerinizi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, çok anlamlı konuşmalar yapıyor hatip bey; biraz uzun süre verirsiniz yararlanmış oluruz biz de.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Topluyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Şimdi, ardından, AİHM'in kararı anlaşılınca birden, apar topar, bakın, bir konuşma nedeniyle, bir mahkeme, dört yıl sekiz ay hapis cezası verdi. Böyle bir örnek yok, propagandadan verilmiş böyle bir ceza yok. Çok kısa süre içerisinde de kesinleştirildi. Neden? Çünkü tahliye etmek zorunda kalacaktınız Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararından sonra. Ne oldu sonra bir gece yarısı, biliyor musunuz büyük daireden önce? Bu kez şöyle bir şey oldu: Apar topar Selahattin Başkanı SEGBİS'e çağırıldılar, avukatları arayıp "İfadeye çağırıyoruz." dediler ve gecenin bir yarısında, zaten yargılandığı bir dosyada, zaten tutuklu olduğu bir dosyada birden yeni bir tutuklama kararı daha verdiler, aynı dosyanın tipatıp aynısı nedeniyle. Mahkemelerimiz ne yaptı, biliyor musunuz? Şapkadan tavşan çıkarmayınca tavşandan şapka çıkarmaya çalıştılar.

Şimdi, son olarak Ahmet Altan'la ilgili bir şey söylemek istiyorum Sayın Başkan, Sevgili Ahmet Altan'la ilgili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Çok anlamlı konuşuyor. Biraz daha süre verin Başkan, çok anlamlı konuşmalar dinliyoruz şu anda.

BAŞKAN – Bağlayın sözlerinizi.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Devamla) – Çok keserek söylüyorum Sevgili Başkan.

Şimdi, Sevgili Ahmet Altan kısa bir süre önce yargılandığı İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından tahliye edildi. Bakın, mahkeme hükmüyle beraber tahliye kararı verdi ve bu hükmü kurarken Yargıtayın kararı doğrultusunda karar verdi. Dolayısıyla hüküm mahkemesiyle aynı seviyede olan karar aşaması bitti. Ne olacak? Savcı itiraz etse bile aldığı cezadan daha ağır bir ceza alamayacak. Kim inceleyecek? İstinaf ve Yargıtay inceleyecek. Bakın, bir savcı buna istinafa, Yargıtaya giderek itiraz edebilir. Ne yaptı, biliyor musunuz? 27. Ağır Ceza Mahkemesine başvurdu, yeni atanmış, birkaç gün önce atanmış bir hâkim sanki özel olarak atanmış gibi çıktı, tutuklama kararı verdi. Oysa “Benim yetkim yok.” demeliydi.

Hâkimlerimiz bir kez daha tavşandan şapka çıkarmayı başardılar diyorum, yargının durumu budur diyorum.

Hepinizi gecenin ilerleyen saatlerinde saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tiryaki.

Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, pek kısa bir söz talebim olacak müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, HDP Gençlik Meclisi üyelerinin işkence gördüğü iddialarıyla ilgili TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığından talep edilen bilginin gelip gelmediğini öğrenmek istediklerine ve 128 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne karşı olduklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce bir konuda bilgi rica ediyorum. Eksik olmayın, çünkü işkence tartışmasından sonra bir duyarlılık gösterdiniz, İnsan Hakları Komisyonuna da bir yazınız var. Tabii, bazı işler öyle zaman beklemez, İnsan Hakları Komisyonundan –Bakanlığa da var da- bir dönüş oldu mu, onu merak ediyoruz? Yani üç gün sonra döndükten sonra bu Komisyonun bir kıymeti yok, o anlamda hepimizin bir merakı var. Genel Kurula bilgi verirsiniz sevinirim.

İkincisi, Sayın Başkanım, bu teklifle ilgili tümü üzerinde konuşma yapan Antalya Milletvekilimiz Sayın Arı partimizin tutumunu belirtti, biraz sonra da Sayın Hamzaçebi teknik değerlendirme yapacak. Biraz önce yoklama istediğimiz vakit bazı arkadaşlar farklı değerlendirmişler, biz bu teklife karşıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz bu teklifin sıfırı tüketme belgesi olduğunu, iflas belgesi olduğunu, Merkez Bankası dâhil hazinenin boşalmasından kaynaklı olarak devletin kimi ihtiyaçları için acil paraya ihtiyacın bir göstergesi olduğunu düşünüyoruz. Sarayın savurganlığının faturasının 82 milyona mal edilmesini doğru bulmuyoruz. Biraz sonra ve ondan sonra konuşacak grubumuzun sayın üyeleri teklifle ilgili sakıncaları, çekinceleri ortaya koyacaklar, teklifin mahzurlarını ortaya koyacaklar. Benim arzum şudur: Meclisteki bütün sayın milletvekillerimizden Hükümetin günahının vebalini 82 milyona çektiren bu teklife refleks göstermelerini hassaten rica ediyorum. Milletin bir kabahati yok, vatandaşın bir kabahati yok; kusurlu belli, kusur sahibi ortada. Bu bakımdan vatandaşlarımızın bu görüşmeleri çok dikkatle takip etmelerini de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayalım lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bağlıyorum Başkanım.

Vatandaşlarımızın da bu 128 sıra sayılı Kanun Teklifi görüşmelerini Türkiye Büyük Millet Meclisi televizyonundan dikkatle takip etmelerinin çok yararlı olacağı kanaatindeyim.

Söz verdiğiniz için teşekkür ederim efendim.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar’ın, HDP Gençlik Meclisi üyelerinin işkence gördüğü iddialarına yönelik TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığından herhangi bir bilgi dönüşünün olmadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Rica ederim Sayın Altay.

Ben de bu işkence iddiasıyla ilgili duyarlılığınız için özel olarak teşekkür etmek isterim.

Bu saate kadar Komisyondan bir dönüş olmadı, çok haklısınız, gecikme kaldırmayacak bir iddia söz konusu yani geciktikçe Komisyonun devreye girmesinin de bir anlamı kalmayacak.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Komisyonun da bir anlamı kalmayacak.

BAŞKAN – Doğru diyorsunuz.

Bugün artık zaten çalışmalarını bitireceğiz, yarın Komisyon Başkanıyla bizzat görüşmeyi düşünüyorum. Kendisini arayacağım ve bu konuda bilgi isteyeceğim. Ayrıca bir an önce talebin yerine getirilmesi için kendisinden de istemde bulunacağım.

Teşekkürler Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Rica ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Dün izah etmiştim Sayın Başkan, konuşmuştu arkadaşlarımız.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ve 97 Milletvekilinin Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2312) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 128) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi konuşacaktır.

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, konuşmama başlarken Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Genel Kurula saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidarların görevi halkın mutluluğunu sağlamaktır. Bunun için ekonomik politikalar uygularlar, sosyal politikalar uygularlar, vergi politikaları uygularlar. Amaç, bir yandan millî geliri artırırken diğer yandan da gelir dağılımında adaleti sağlamak ve servet dağılımında daha adil bir servet dağılımını gerçekleştirmektir. On yedi yıllık AK PARTİ iktidarları döneminde, AK PARTİ iktidarları Türkiye’de geliri ve serveti yeniden bir dağılıma tabi tutmuştur. Amaç, gelir dağılımındaki eşitsizliği gidermek, servet dağılımındaki eşitsizliği gidermekse elbette ki bu son derece olumlu bir şey. Ancak kullandığı araçlara baktığımızda on yedi yılın sonunda daha adil bir gelir dağılımına, daha adil bir servet dağılımına sahip bir ülke

olduğumuzu söylemek mümkün değildir. Hangi araçları kullanmıştır AK PARTİ iktidarları? Banka kredileri, özellikle kamu bankaları kredileri. Kamu ihaleleri, Kamu İhale Yasası'nda yapılan her türlü değişiklik, bütün istisna düzenlemeleri ihalelerin belli kesimlere, belli kişilere verilmesini sağlamaya yöneliktir. Üçüncü araç, teşviklerdir. Dördüncü araç, özellikle İstanbul olmak üzere, büyükşehirlerde emsal ve imar uygulamaları yoluyla birtakım kişilere kentin rantını aktarmaktır. Beşinci araç, TMSF'dir. El konulup TMSF'ye devredilen şirketlerin daha sonra hangi yolla, kimlere dağıtıldığını toplum bilmemektedir. Bu çerçevede kullanılmış olan bir diğer araç da elbette ki vergi politikalarıdır.

AK PARTİ iktidarları bugüne kadar vergi oranlarını düşürmekle övünmüşlerdir. Daha düşük vergi oranı, daha uygun bir yatırım ortamı. Elbette ki daha çok yatırım çekeceksek, Türkiye'ye daha çok doğrudan yabancı yatırım gelecektir dünyadaki vergi rekabeti çerçevesinde, Türkiye de vergi oranlarını aşağıya indirmek suretiyle, daha uygun bir yatırım ortamı sağlamalıdır.

Şu anda Türkiye'de kâr payı üzerindeki vergi yükü yüzde 35,65'tir. Dünyadaki en düşük oranlardan bir tanesidir. Bu teklifin yasallaşmasıyla bu daha uygun yatırım ortamı iddiasından bir miktar vazgeçmek suretiyle, kâr payı üzerindeki vergi yükü yüzde 37,60'a çıkacaktır.

Bu paketin tamamıyla, on yedi yıllık iktidar döneminde, bu saydığım araçlar yoluyla gelir ve servet dağılımına adaletsiz bir şekilde yapılan müdahalelerin yarattığı sorunları bir parça toparlayabilir miyiz? Teklifin amacı budur, on yedi yılın sonunda 3 tane yeni vergi getirilmesinin başka hiçbir nedeni yoktur.

Türkiye ekonomisinin üçüz açık sorunu vardır; cari açık, bütçe açığı, tasarruf açığı. "Şu anda cari açık yok, fazla var." diyorlar ama inanmayın, gelip geçici bir olaydır o. Bu üç sorunu, bu paket aşmaya yetmeyecektir çünkü ülkede güven ortamı yok. Geleceğe güvenmeyen hiç kimse yatırım için, üretim için, tasarruf için adım atmaz.

Neler geliyor bu teklifle vergi olarak? Dijital hizmet vergisi geliyor, yepyeni bir vergi, değineceğim ona. Ne geliyor? Konaklama vergisi geliyor.

Ne geliyor? Değerli konut vergisi geliyor. Ama sanmayın ki bu 3 yeni vergiyle sınırlı, çok büyük vergi düzenlemeleri var.

Kambiyo muamelelerinden alınan yani döviz alım ve satımından alınan banka ve sigorta muameleleri vergisi artırılıyor. Şu an binde 1 bu oran, binde 2'ye çıkıyor, 10 katına kadar artırma konusunda da Sayın Cumhurbaşkanına yetki veriliyor yani yüzde 2'ye kadar. Amaç, bankalardaki toplam mevduatın yüzde 52'si döviz cinsinden mevduattır, bunu çözmek. Sevgili arkadaşlar, bankalarda döviz mevduatının miktarı son yıllarda artmıştır. Bakın, 2015 yılına gidin, bu mevduatın toplam mevduat içindeki payı 2014-2015, bu yıllarda yüzde 35'lerdedir; şimdi yüzde 51 küsur, yüzde 52'dir. Bununla onu asla çözemezsiniz.

Gelir vergisi oranı yüzde 40'a çıkıyor. Evet "Yüksek gelirlilerden daha çok vergi alacağız." diye sosyal yönden savunulabilir ama öte yandan, asgari ücretli için bu tarifede yapılan herhangi bir iyileştirme maalesef yoktur.

Konaklama vergisi, buna da değineceğim ama hemen şunu söyleyeyim: Turizmin içinden gelen bu Bakan olmasaydı turizm sektörüne bu kadar yük bindirilmezdi. Kısa bir süre önce turizmin sırtına, konaklama tesislerine binde 7,5 oranında bir turizm payı getirildi. Şimdi yetmiyor, bazı hizmet işletmelerinde oransal olarak yüzde 10'a kadar ulaşabilen bir konaklama vergisi getiriliyor.

Dijital hizmet vergisine gelmek istiyorum. Sevgili arkadaşlar, dijital hizmet vergisi dijital çağın birçok ülkede yaratmış olduğu bir ortamdan kaynaklanan bir vergidir diyebiliriz. Yani dijitalleşme, bilgi teknolojilerindeki gelişmeler bugün bütün ekonomilerin itici gücüdür. Klasik, geleneksel şirketleri, onları tasarlayan, onları merkezine alan ve sınır ötesi satışları yani ihracatı hedefleyen bir vergi sistemi dijitalleşme karşısında çaresiz kalabilmektedir. Bu, uluslararası iş birliğini gerektiren bir konudur çünkü bu bilgi teknolojisi şirketleri olağanüstü gelişmiştir, büyümüştür. Bunlar birkaç ülkede kurulmuş şirketlerdir ve dijital hizmetler yoluyla birçok ülkede milyarlarca kişiye hizmet vermektir. YouTube'dan Netflix'e kadar, Twitter'a kadar, diğer birçok uygulamalara kadar sosyal medyada yer alan birçok şirket vardır. 2006 yılında dünyanın 10 büyük şirketi içerisinde bilgi teknolojisi şirketinin sayısı 1 taneyken -2018 yılı rakamını vereyim, en son o var- 2018 yılında dünyanın 10 büyük şirketi içerisinde 7 tane bilgi teknolojisi şirketi vardır ve OECD olsun, Avrupa Konseyi olsun bu dijitalleşme karşısında ulusal vergi sistemlerinin yetersiz kalması nedeniyle matrah aşınmasının önlenmesi ve kârın bir başka ülkeye kaydırılmasının önlenmesi için uluslararası bir iş birliğinin çerçevesini hazırlamaya çalışmışlardır. Avrupa Konseyi bu konuda çalışmalar yapmıştır ancak bu organlarda, bu birimlerde, kuruluşlarda gelişmiş ülkeler ağırlıklı olduğu için bu çalışmalar bugüne kadar sonuca ulaşamamıştır. Türkiye, dijital hizmet vergisinin ilk adımı olarak reklam hizmetlerinde yüzde 15 oranında gelir ve kurumlar vergisi stopajını uygulamaya koymuştur Cumhurbaşkanlığı kararıyla. Yine, yüzde 15 oranında KDV stopajı vardır, bu da bir kararla uygulamaya konulmuştur. Şimdi, bu vergiyle, dijital hizmet vergisiyle bu saydığım bilgi teknolojisi şirketlerinin -birkaçının ismini verdim- Türkiye'de elde ettikleri kazanç üzerinden vergi ödemeleri öngörülüyor. Ancak bu kazancın tespiti zor olduğu için, bugün internet reklam hizmetlerine getirilen yüzde 15'lik stopajda olduğu gibi bir vergi getirilmektedir; verginin oranı yüzde 7,5'tir. Ancak bu yapılırken gelir vergisi ve kurumlar vergisi stopajının yürürlükten kaldırılması gerekir, aksi takdirde mükerrer vergi olur. Burada o düzenleme yoktur. Bunu Komisyonunda teklif sahibimize sordum, Gelir İdaresi orada, hiçbir cevap vermediler, böyle bir vergi teklifinin görüşülmesini ilk defa görüyorum.

Burada asıl üzerinde durulması gereken konu şudur: Bu şirketlere yapılan ödemelerden, Türkiye'deki şirketlerin bunlara yaptığı ödemelerden bir stopaj yapılacak. Vergi sorumlusu olarak, Türkiye'deki bir şirket bu şirkete reklam verirse buradan yüzde 7,5'luk vergiyi kesecek ve vergi dairesine yatıracak. Bunu ödemezse, Hazine ve Maliye Bakanlığı bu saydığım şirketlere, örneğin Netflix'e, YouTube'a erişimi engelleme kararı alacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi, sözlerinizi tamamlayın lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Arkadaşlar, bu asla kabul edilemez. Bu, yargı kararıyla da asla kabul edilemez. Yani mahkemeye başvursun, idare böyle bir kararı almasın da mahkeme kararı versin, asla olmaz arkadaşlar. Benim özgürlüğümü sen vergi alacaksın diye engelleme hakkına sahip değilsin. Ben film izleyeceğim; ben YouTube'dan müzik indireceğim, dinleyeceğim, onu izleyeceğim; Meclis konuşmamı YouTube'da paylaşıcağım; vatandaş birtakım anlarını YouTube'da paylaşacak; e, sen vergi alamadın "YouTube'u kullanma." diyorsun vatandaşa; bunu deme hakkına sahip değilsin.

Ayrıca, böyle bir yetki asla verilmemeli arkadaşlar, asla verilmemeli. Eskiden iş yeri kapama cezası vardı Vergi Usul Kanunu'nda, yürürlükten kaldırıldı; özgürlüklere aykırıydı, kaldırıldı. Bu, ona benziyor ve bu madde kötüye kullanılmaya müsaittir. Yarın bu şirketlerle ilgili herhangi basit bir vergi incelemesiyle tarhiyatlar yapılır; ihtiyatı hacizler, ihtiyatı tahakkuklar engellendi, topluma sunulacak gerekçe: "Efendim, vergiyi ödemedi; bak, ödemiyor." Nereden bileyim ben?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayalım Sayın Hamzaçebi.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu, kesinlikle olmaması gereken bir düzenlemedir. Bunu buradan çıkarın. Anayasa'ya aykırıdır, vatandaşın hukukuna aykırıdır. Bu vergi, dönüp dolaşıp ayrıca vatandaşın sırtına binecektir, onu söyleyeyim size. Kimse, burada "Ya, biz uluslararası şirketleri vergiliyoruz." demesin.

Konaklama vergisiyle ilgili de şunu söyleyeyim: İnternette baktım, Bodrum'da Merhaba Pansiyon, Etstur'la giderseniz gecelik fiyatı 67 lira. Burada konaklayan bir kişi 6 lira konaklama vergisi ödeyecek, geceleme ücretine kıyasla oran nedir; yüzde 10. Beş yıldızlı otelde kalan kişi 18 lira ödeyecek, 300 dolar desek 1.800 lira; 18 lira nedir; yüzde 1. Çok ağır bir vergi arkadaşlar. Turizm Bakanı Turizm Bakanlığı yapmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bu vergi buradan çıkıyorsa Turizm Bakanı Bakanlık koltuğunu bıraksın.

Çok teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hamzaçebi.

Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'ya ait.

Buyurun Sayın Karakaya. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olan 128 sıra sayılı Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüş ve düşüncelerini aktarmak üzere söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, teklif yürürlük ve yürütmeye dâhil toplam 54 maddeden oluşmakta; hacimli olmasının yanında, içerik ve etki alanları itibarıyla da önemli bir değişiklik teklifi. Neden önemli? Bu teklifte 3 yeni vergi ihdas ediyoruz: Dijital hizmet vergisi, konaklama vergisi ve değerli konut vergisi. Bu teklifte, ayrıca, Gelir Vergisi Kanunu'nda, Vergi Usul Kanunu'nda, Gider Vergileri Kanunu'nda, Harçlar Kanunu'nda, Emlak Vergisi Kanunu'nda değişiklikler yapıyoruz. Bunların bir kısmı ekleme, bir kısmı çıkarma, bir kısmı mevcut ifadelerin değiştirilmesi biçiminde.

Tabii ki bunların çoğu, para ve maliye politikaları üzerinden önemli makro etkiler oluşturacak düzenlemeler. Gerek Komisyon'da gerekse teklifin bütünü üzerinde yapılan değerlendirmelerde parti grubumuz adına söz alan değerli milletvekillerimiz bu konudaki görüş ve düşüncelerimizi samimi bir dille ifade ettiler, ifade etmeye de bu süreçte devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, teklifin birinci bölümü ilk 29 maddeden oluşmakta ve ihdas edilen 3 verginin 2'si de bu bölümde. Yeni ihdas edilen vergiler için “zor ve tartışmalı konu ve alanlar” tanımlamasında bulundum. Çünkü gerçekten biraz önce buradan, bu kürsüden değerli konuşmacılar dijital hizmet vergisiyle ilgili değerlendirmelerde bulundular. Belki konuyla alakalı olarak birçok görüşü paylaşmam mümkün olmayabilir ama içinde, değerlendirmelerde ifade edilen çok doğru şeyler de var.

Aslında bu konu küresel bir sorun, güçlüğü de buradan kaynaklanıyor. Yine bu sorunun çözümü, evet, uluslararası iş birliğini yani küresel bir çözüm gerektiriyor. Bugün başta OECD olmak üzere küresel kalkınma ve hatta güvenlik kurum ve kuruluşlarının ajandalarındaki çözüm bekleyen küresel sorunların başında gelen bir konudur. Dijital ekonomi bu anlamda yine uluslararası kuruluşların önemli bir ajandasıdır, önemli bir gündem konusudur. Dünya barışını tehdit edebilecek seviyelere ulaşabilecek yapay zekâyı da işin içine kattığımızda -ki bazı uygulamalar ve bunların sonuçlarının doğurduğu endişeler bugün en fazla küresel düzeyde tartışılan konular arasında- yapay zekâyla bütünleşen dijital sistem ve araçların ilkesel ve etik kuralları dikkate alınmadan yapılacak üretimi ve kullanımı, üzerinde en fazla endişe duyulan konulardan biri.

Değerli arkadaşlar, ekonominin dijitalleşmesi, ekonomik aktivitelerin, özellikle de ticaretin, finansın ve hizmet sunumunun elektronik ya da sanal ya da dijital olarak adlandırabileceğimiz ortam ve mecralara kaymasıyla yaşanan bir süreç ifade etmekte. Bu yeni ortam ve mecraları oluşturan unsur esas itibarıyla dijital bazdaki sistemleri, yöntemleri ve araçları gündeme getirmektedir. Bu yeni sistem, yöntem ve araçlar mevcut konvansiyonların yerini almakta. Özellikle de 20'nci yüzyılın ikinci yarısından itibaren başlayan ve son çeyreğinde hızlanan bilgi, iletişim, dağıtım ve üretim teknolojilerindeki gelişmelerin nimetlerinden 21'inci yüzyılın ilk çeyreğinde önemli ölçüde yararlandık. Buraya kadar olan kısım, geleneksel ortamlarda yeni araç ve yöntemlerin birbirinden bağımsız olarak kullanıldığı yani sistemlerin bütününe taalluk etmeyen, ayrışık bir kullanım biçimiydi. Teknolojideki yeni gelişmeler, özellikle de nesnelerin interneti alanındaki gelişmeler ve bu konudaki sistemlerin küresel bazda bütünleşik hâle getirilmesi, kontrolün elden çıkmasını da dikkate aldığımızda, önemli bir sorun ve tehdit alanı hâline gelmeye başlamıştı.

Dün 6493 sayılı Kanun'daki değişiklikler üzerinde konuşurken yine buradan ifade ettim, bugün elektronik ödeme sistemlerine olan bağımlılık ve yeni ödeme aracı olarak sunulan kayıtsız ve otoritesiz kripto paraların kontrol edilememesi veya doğru yönlendirilememesi hâli gerçekleşirse önemli bir finansal güvenlik sorunu oluşabilecektir. Bu konular uzadıkça uzar, dibi bucağı da yok, duracağı da yok aslında. Tüm gayret ve çabalar dijital kıymetin dijital kıyamete dönüşmemesi üzerine olmalıdır.

Değerli arkadaşlar, biz bugün burada “dijital hizmet vergisi” adı altında yeni bir vergi ihdas ediyoruz. Bu, doğru ve haklı bir düzenleme mi? Evet, öyle. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, evet, böyle bir vergi ihdasını destekliyoruz. Peki, bu uygulanabilir mi? Bunun için gayretli bir yaklaşım içinde olduğumuz açık ancak uygulanması ve sonuç alınması zor görünüyor. Uygulanması ve sonuç alınması zor uygulama kendi dinamiklerinden, mecrasından kaynaklanıyor çünkü burada mükellefiyet kapsamının belli ölçeklerin üzerinde olması belki bunun uygulanabilirliği açısından bir araç olarak görülebilir ancak burada uygulamayı güçlendirecek erişimin engellenmesi gerçekten başka yan sorunlara neden olabilecek, yine iletişimle ilgili ciddi sakıncaları söz konusu olabilecek. Ancak bununla birlikte büyük firmalar olması, bu noktada belki daha çok uzlaşmayı devreye sokarak böyle bir sorunun çözümüne bir katkı sağlayabilecek. Bu alanın vergilendirilmesindeki asıl sorunun çözümünün ağırlıklı olarak küresel olması, ağırlıklı olarak uluslararası iş birliğini gerektirmesidir.

Vergilemede temel kuralın, her ülkede yapılan ticari faaliyetlerden elde edilen gelirin ve katma değer vergiye tabi tutulması şeklinde olduğunu biliyoruz. Dijital ekonominin vergilendirilmesinde temel zorluk, gelir getiren faaliyetlerle ilgili bütün unsurların yani mükellefin, vergi sorumlusunun, kazancın, kazancın elde edildiği dönemin ve bunun gibi diğer tüm unsurların zamanında ve tam olarak kavranmasında yaşanan sorunlardır. “Fiziki iş yeri” kavramından hareketle dijital ortam vasıtasıyla gerçekleştirilen faaliyetlerden elde edilen gelirin vergilendirilememesi bu meselenin odak noktası olup dijital ekonominin çözüm bekleyen önemli bir boyutu hâline gelmiştir. Zira, uluslararası düzeyde bu konuda henüz somut bir vergilendirme kuralı geliştirilememiştir. Bu konuda esasen OECD'nin de üzerinde çalıştığı bir gerçektir. OECD, G20'yle müştereken 2013 yılında “matrah aşındırma ve kâr aktarımı” adıyla bir proje geliştirdi, 15 kategoriden, tekipten oluşan bir eylem planı yayınladı ve bu eylem planının 1'inci maddesi de “dijital gelirlerin vergilendirilmesi” konusuyla alakalıdır. Bu konuda Mart 2018'de Buenos Aires'te, G20'de Maliye Bakanlarının yaptığı toplantıda, evet, bir karar alındı, 2020 yılına kadar uzlaşma -altını çizerek ifade etmeye çalışıyorum- temelli bir çözüme yönelik olacağı açıklandı burada getirilecek temel ilkelerin. Aslında bir rapor yayımladı, yayımladığı bu raporda muhtemel yöntemlerden bahsetti, etkilerinden bahsetti ama herhangi bir yöntem ya da tekniği vergilendirme açısından önermedi.

Yine 13-15 Şubat 2019 tarihleri arasında Paris'te yapılan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir grup milletvekiliyle benim de katıldığım bir toplantıda, OECD Küresel Parlamenterler Ağı ve NATO Parlamenterler Asamblesi ortak toplantısında da konu gündeme geldi ve burada çözümün mercisinin OECD olduğu konusunda ortak bir kanaate varıldı. Özette, burada uzlaşının ön plana

çıkacağı görünüyör.

Tabii, uygulamada biz ne yapacağız? Evet, böyle bir vergi talep etmekte haksız mıyız? Gayet tabii, haklıyız. Bunu vergilendirmeyecek miyiz? Gayet tabii, vergilendireceğiz. Dünyada tüm ülkeler bu dijital hizmetlerin vergilendirilmesinin peşinde. Şimdi, biz bir olta attık; tabii, bu oltaya bakalım, kimler takılacak, nasıl takılacak, umduğumuzu bulacak mıyız, göreceğiz. Hiçbir şey yapmaktansa en azından bu girişimlerin yapılması, başka zorlamalarla, uzlaşıyla birlikte, bizim olmayan yani bize hak ettiğimiz hâlde gelmeyen bazı gelirlerin –ülkemize- bizim dijital ekonomi havuzumuzdan haksız yere kazanılmış olan kazançların bir kısmının da olsa vergilendirilmesi konusunda böyle bir girişimde bulunulmasının ben faydalı olduğuna inanıyorum.

Değerli arkadaşlar, diğer vergi alanlarıyla ilgili olarak da yine bizim parti sözcülerimiz buradan Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına değerlendirmelerde bulundu. Maddelerde de bu değerlendirmelerimize devam edeceğiz ama burada bir konunun daha altını çizmekte fayda var. Yine yasanın bütünü üzerindeki değerlendirmeler yapılırken Konya Milletvekilimiz Sayın Mustafa Kalaycı hakikaten sistemden, özellikle kanun yapma tekniği açısından 5018 sayılı Yasa'nın getirdiği yeniliklerin altını çizerek buradaki etki analizlerinin olmamasından bahsetti. Bu gerçekten çok önemli. Ben 5018 sayılı Yasa'yı herkesin çok göklere çıkardığı bir dönemde, zamanda eleştirdim. Eleştirmemin sebebi şuydu: Buna bir denetim olarak baktığımızda, aslında Kara Avrupası hukuk sistemine tabi olan Türkiye'nin, Kara Avrupası hukuk sistemini uygulayan ülkenin Anglosakson hukuk sistemine uygun bir denetim yapısını getirmesini eleştirdim.

Elbette 5018 sayılı Yasa'nın içerisinde çok önemli, çok güzel uygulamalar var ama maalesef o uygulamaların biz alana yansıdığını göremiyoruz. Dolayısıyla denetim alanında bakıldığında biz 5018 sayılı Yasa'yla Anglosakson ülkelerin, Anglosakson hukuk sistemini uygulayan ülkelerin dahi kullanmadığı, uygulamadığı bir denetim yapısını aldık, getirdik. Neyi mi getirdik?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Karakaya.

Buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Devamla) – Şunu getirdik: Paraya dayalı dış bağımsız denetim sistemini, dış sistemi, yöneticiye bağlı iç denetçi sistemini getirdik ve bu anlamda denetim sistemiyle ilgili gerçekten çok ciddi hatalar yaptık. Ki Anglosakson hukuk sistemini uygulayan ülkeler, başta Amerika olmak üzere özellikle 2001'den sonra yaşanan o Enron "dot-com" krizlerinden sonra, kapanan bağımsız denetim şirketlerinden sonra hibrit sistemlere döndüler.

Bunun da altını bir kez daha çizerek ben bu çalışmaların, bu yasal düzenlemelerin ülkemiz, ülkemizin ekonomisi için, ülkemizin insanları için hayırlara vesile olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karakaya.

Değerli milletvekilleri, şimdi de şahıslar adına Samsun Milletvekili Bedri Yaşar konuşacaktır.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 128 sıra sayılı Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi de saygıyla selamlıyorum.

Tabii, geneli üzerinde konuşan arkadaşlarımızın söylediği bir söz var "Bu yasa teklifi 'Borçlar artık döndürülemiyor, 2020'nin başında ödemelerle ilgili ciddi zorluklarımız var, bu kaynakları nereden sağlarız?' yasa teklifine dönüştü." diyorlar, ben de buna aynen katılıyorum. Dolayısıyla, burada getirilen değişiklikler arasında özellikle 4 tane değişiklik var. Birincisi: Dijital vergilerle ilgili olan değişiklikler. Tabii, uluslararası şirketlerin ülkemizde yaptıkları ticaretten ve işlemlerden dolayı vergilendirilmesi gerekiyor. Biz İYİ PARTİ Grubu olarak bu maddeyi destekliyoruz. Oranı yüzde 7,5; uluslararası arenada 3 ile 7,5 arasında değişen oranlar var, artık uygun olan 7,5 bizim ülkemiz için de uygun. Biz bunun getirilmesinde bir mahzur görmüyoruz.

Ama devamında konaklamayla ilgili yapılan değişiklikler var. Burada beş yıldızlı otellerle ilgili 18 liradan başlayan, kademeli düşen rakamlar var. Bu doğru değil. Arkadaşlarımız belli örnekler verdiler, burada sabit bir oranla bu işin getirilmesinin daha doğru olacağı... Kanun teklifi görüşülürken yüzde 2 oranı teklif edildi, bu yüzde 2'ye tabi olunmasında biz fayda mülhaza ediyoruz. Yoksa, netice itibarıyla bu rakamların tamamı bize geri dönecektir. Bu rakamlara yapılan ilaveler netice itibarıyla bu hizmeti alanlar tarafından karşılanacaktır.

Diğeri de tapu harçları. Bu tapu harçlarıyla ilgili ortada garip bir durum var. Netice itibarıyla, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bir değer tespitinde bulunacak; iyi, güzel. Emlak vergisinin değer tespiti konusunda bir fikir var mı? Yok. Belediyeler emlak vergilerini kendi bildiği veyahut da şu an mevcut yapı üzerinden alacaklar. Diğer taraftan, tapu harçları, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün tespit ettiği rakamlar üzerinden alınacak. Burada bir çelişki var, iki türlü uygulama var. Bir daire üzerinde, bir arsa üzerinde iki tür bedel olmaz. Bir, belediyenin uyguladığı bedel; iki, satışa tabi olan değer. Bu değer tespit edilse bile... Konutlarda şu an yüzde 3, iş yerlerinde bu oran yüzde 4, tapu harçları. Bu çok yüksek bir orandır. Netice itibarıyla, bu oranların da kesinlikle düşürülmesi gerekir. Tabii, Sayın Cumhurbaşkanına bu yetkiler veriliyor ama biz menfi yönde bir uygulama görmediğimiz için henüz bununla daha tanışmadık. Bunun yanı sıra, özellikle Büyükşehir Yasası'yla beraber, hepimizin bildiği gibi, köyler de şehir oldu. Oradaki emlak vergileri zaten ödenemez durumda iken bu yeni vergi değişikliğiyle yine dar gelirlinin, köylünün, milletin yükü artacaktır.

Devamında, yine termik santrallerle ilgili mesele var. Tabii, insan hayatından daha önemli, daha değerli hiçbir şey olamaz. Bu termik santraller özelleştirilirken ne yapılacağına dair, hangi yatırımların yapılacağına dair her şey yazılmış ve de çizilmişti ama ha bire bu süreler uzatılıp duruyor. İşte "Ülkenin enerjiye ihtiyacı var, termik santrallerden de şu kadar gelir elde ediyoruz, şu kadar enerji üretiliyoruz; millî gelirdir." gibi düşünürsek bunda biraz yanlış olmuş oluruz. İnsan sağlığından daha değerli hiçbir şey söz konusu olamaz. Ben, bu verilecek süreyi bile bundan önce olduğu gibi kullanacaklarını düşünmüyorum. Dolayısıyla bu değişikliği de doğru bulmadığımızı, bu süre uzatımlarının şu ana kadar bir fayda sağlamadığını tekrar ifade etmek istiyorum.

Şimdi, bunun yanı sıra, 10 Kasım'da Samsun'da bütün gazetelere manşet olmuş bir paylaşım var. Maalesef, bir siyasi partinin belediye meclis üyesinin... 10 Kasım dolayısıyla, benim buradan ifade edemeyeceğim kelimelerin, cumhuriyetin temel taşlarının atıldığı Samsun'da, Samsunlu bir siyasi tarafından, bir meclis üyesi tarafından ifade edilmesini Meclisin kürsüsünden şiddetle, nefretle kınadığımı ifade ediyorum. Ben, o siyasi partinin de gereğini yapacağına canı gönülden inanıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) - Toparlıyorum Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yaşar, tamamlayın lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Sonuç itibarıyla, bu kanunun özellikle dijital vergilerle ilgili kısımlarını desteklediğimizi ifade ediyorum. Devamında, konaklama vergisiyle ilgili, sabit bir rakam üzerinden bu vergilendirmenin yapılmasının daha doğru olacağını ifade ediyoruz. Yine, konut ve iş yerleriyle ilgili tapu harçlarının da düşürülmesini ve bu aradaki ikiliğin ortadan kaldırılmasını, gerek emlak vergisiyle ilgili harçların gerekse tapu harçlarının aynı bedel üzerinden uygulanması lazım geldiğini bu kürsüden bir daha ifade ediyorum.

Aceleyle getirip yaptığımız yasaları tekrar tekrar buradan geçirmekten herhâlde siz de yorulmuşsunuzdur diye düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yaşar.

Değerli milletvekilleri, böylece birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmış oldu.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:21.02

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

128 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Değerli milletvekilleri, gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 14 Kasım 2019 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.07